

Gorenjski Glas

PETEK, 18. MAJA 2018

LETO LXXI, ŠT. 40, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

V nedeljo je svetovni dan čebel

Prvo praznovanje svetovnega dneva čebel bo potekalo v nedeljo na Breznici, rojstnem kraju Antona Janše. Postavili bodo »medeno vas«, slavnostni govornik bo predsednik države Borut Pahor.

URŠA PETERNEL

Breznica – V nedeljo, 20. maja, bodo v žirovniški občini pripravili prvo praznovanje svetovnega dne čebel. Na pobudo Čebelarstva Slovenije oziroma njene predsednika, čebelarja s Sela pri Žirovnici Boštjana Noča je Organizacija združenih narodov 20. maj, rojstni dan utemeljitelja sodobnega čebelarstva Antona Janše z Breznice, proglasila za svetovni dan čebel.

V žirovniški občini poteka še zadnje priprave na nedeljsko praznovanje in srečanje slovenskih čebelarjev,

na katerem pričakujejo štiri tisoč obiskovalcev. Osrednje dogajanje bo na prireditvenem prostoru Konjeniškega kluba Žirovnica pod vasjo Breznica; med Breznico in Vrbo pa bodo postavili »medeno vas«, v kateri bo mogoče kupiti čebelje pridelke in izdelke domače obrti na več kot 80 stojnicah. Potekal bo lov na čebelice, tekmovanje čebelarjev v kuhinju z medom, glasbeni nastopi in koncerti. Slavnostni govornik bo predsednik države Borut Pahor, ki je tudi častni pokrovitelj dogodka.

Zaživel bo tudi Janšev čebelnjak na Breznici, kjer

bodo igralci domačega kulturnega društva obiskovalce popeljali v čas Antona Janše. V kulturni dvorani na Breznici bodo za obiskovalce pripravili filmsko predstavitev bodočega Čebeljega parka Antona Janše, ki naj bi ga odprli prihodnje leto na Breznici.

V dvorani na Breznici bo potekalo tudi tekmovanje slovenskih osnovnošolcev v kuhanju z medom. V sklopu praznovanja bodo v nedeljo ob 10. uri v farni cerkvi na Breznici darovali tudi mašo za čebelarje.

► 4. stran

V sklopu priprav na praznovanje so na Breznici obnovili spominski Janšev čebelnjak in ga v torek slovesno odprli. Obenem so pred čebelnjak postavili spominsko ploščo, ki je bila nekoč na Janševi rojstni hiši, ki danes ne stoji več. / Foto: Gorazd Kavčič

Kljub rekordni rasti ostajajo realni

V Domelu tudi letos nadaljujejo trend lanske rasti, ki je znašala 14 odstotkov. V dneh, ko praznujejo dvajseto obletnico ustanovitve družbe Domel Holding, uradno predajajo namenu dodatne prostore na lokaciji v Škofji Loki. Naložba je vredna 13 milijonov evrov.

ANA ŠUBIC

Železniki, Škofja Loka – Železnikarsko podjetje Domel bo danes uradno odprlo prostore, ki so jih uredili na območju nekdanjega LTH na Trati pri Škofji Loki. Po nakupu lokacije v začetku leta 2016 so že v drugi polovici leta začeli s prvimi proizvodnimi deli, saj je bila potreba po dodatnih prostorih zelo velika. Kljub začetnim pomislekom je danes 13 tisoč kvadratnih metrov proizvodnih površin že zasedenih. Na Trati, kjer izdelujejo komponente za elektromotorje ter deluje nov oddelek za avtomatizacijo in digitalizacijo

Današnjemu uradnemu odprtju novih prostorov Domela na Trati pri Škofji Loki, ki so jih uredili na območju nekdanjega LTH, bo jutri sledil dan odprtih vrat za širšo javnost.

proizvodnje, je že več kot tristo zaposlenih. Današnjemu odprtju bo jutri med 9. in 12. uro sledil dan odprtih vrat. »Širši zainteresirani javnosti bomo pokazali nove prostore, opremo, metode, digitalizacijo procesov in usmeritev, kako si predstavljamo zametke pametne tovarne,« je napovedal predsednik uprave Domel Holdinga Matjaž Čemažar.

Skupina Domel ima na petih lokacijah že 1370 zaposlenih, od tega 1292 v Sloveniji, preostale pa na Kitajskem. Tudi lani so zelo dobro poslovali.

► 13. stran

Priloge: **jeseniške novice**
deželne novice
Kranjčanka

Cerkljanski župan prejel plaketo

Cerklje – Med šestimi župani, ki svojo funkcijo opravljajo že vse od ustanovitve občin, torej 24 let, je tudi cerkljanski župan Franc Čebulj. Skupnost občin Slovenije mu je zato podelila plaketo za dolgoletno opravljanje funkcije župana. »To pomeni, da so pri svojem delu dobri, da so uspešni, saj so jim ljudje v njihovih občinah na vseh šestih volitvah izglasovali polno zaupanje,« so podelitev plaket obrazložili v Skupnosti občin Slovenije.

M SORA 70
let tradicije in inovativnosti

AKTUALNO

Nov lastnik, novo vodstvo

V torek je potekala skupščina RTC Krvavec, na kateri so med drugim imenovali nove nadzornike in odločili o sklenitvi posojilne pogodbe za refinanciranje obstoječega dolga.

3

KMETIJSTVO

Lubadar jim še prizanaša

Gozdnogospodarska enota Kranjska Gora je eden redkih otokov na Zgornjem Gorenjskem, kamor se lubadar še ni razširil.

12

GG+

Življenje tržiškega čevljarja

Joža Gros je 9. marca praznoval devetdeseti rojstni dan, 24. maja pa bodo na muzejskem večeru v Tržiškem muzeju predstavili zgodbo njegovega življenja, zapisano v knjigi z naslovom Življenje tržiškega čevljarja.

15

ZADNJA

Velik uspeh gorenjskih koscev

V nedeljo je bila na travniku domačije Tomaža Oblaka na Jami prva od štirih tekem v ročni košnji za državno prvenstvo. Gorenjski kosci uspešni.

32

VREME

Vse dni bo dopoldne delno jasno. Sredi dneva in popoldne bo spremenljivo oblačno, nastajale bodo krajevne plohe in nevihte.

9/21 °C
jutri: spremenljivo oblačno

9 770352 666025

Za varno Slovenijo! **19** SDS

Vabimo vas na pogovorni večer

**OVREDNOTAH IN PREDSTAVITEV
KNJIGE SLOVENIJA BREZ PATRIE
IN ZVONOV,**

ki bo v ponedeljek, 21. maja 2018, ob 19.30,
v Domu krajanov Šenčur (Kranjska cesta 1).

Gost večera bo
dr. Ivan Štuhec.

Pogovorni večer
bo povezoval
mag. Branko Grims.

Vljudno vabljeni.

SDS | zate

Predstavil se je kandidat Dragan Djukić

Medvode – Stranka Andrej Čuš in Zeleni Slovenije je v Medvodah predstavila program in kandidata za poslanca državnega zbora Dragana Djukića, ki je kandidat v 11. volilnem okraju 3. volilne enote. Djukić je dolgoletni član občinskega sveta Občine Medvode. V lokalni politiki zaključuje že svoj četrti mandat. Za poslanca kandidira tretjič. »Računam na glasove vseh tistih, ki so ekološko osveščeni, in vseh, ki jih bomo uspeli prepričati, da je področje ekologije investicija v prihodnost za vse,« je dejal Djukić. Andrej Čuš pa je dodal: »Želimo si zelenega preboja v državni zbor. Zelena opcija mora biti v vsakem parlamentu in tudi v vladi.«

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Đurologija v Hali Tivoli

Trenutno najbolj vroča predstava in avtorska uspešnica Branka Đurića - Đura prihaja v četrtek, 31. maja, ob 20. uri v ljubljansko Halo Tivoli. V uro in pol trajajočem, kot ga sam označuje, anti stand-up šovu, vas bo Đuro s številnimi gosti v 300. predstavi nasmejal kot že dolgo ne. Ob razmišljanju o tem, kaj ga v življenju moti in kaj zabava, o jutranjem prhanju in odnosu med spoloma, se bo dotaknil tudi vsakdanjega življenja, kjer se

bo prepoznal marsikateri obiskovalec. Đuro je s svojo karizmo, prepoznavnim bosanskim šarmom, glasbenim talentom in seveda izjemnimi igralskimi izkušnjami, ki smo jih lahko spremljali v kulturnih projektih – od legendarne Top Liste Nadrealistov in Avdicije pa vse do z oskarjem nagrajenega filma Nikogaršnja zemlja – dokazal, da je igralec svetovnega formata. Sodeloval je z mnogimi znanimi imeni, med drugim tudi s hollywoodskimi zvezdniki, kot so Angelina Jolie, Brad Pitt, Colin Farrell in številni drugi. Predstava je v Đurovi materinščini in je primerna le za obiskovalce, starejše od 16 let. Vstopnice lahko kupite na vseh Eventimovih prodajnih mestih in Petrolovih bencinskih servisih. Naročniku Gorenjskega glasa podarjamo dve vstopnici. Nagradno vprašanje: Katera predstava po vrsti bo v Hali Tivoli? Odgovore s svojimi podatki pošljite do četrтка, 24. maja 2018, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, Kranj, ali na: koticek@g-glas.si.

V ospredju lokalni interesi

V Škofji Loki so se včeraj predstavili kandidati SLS v 1. volilni enoti, ki napovedujejo vrnitev v parlament.

MATEJA RANT

Škofja Loka – V parlament se bo stranka SLS vrnila kot zagovornica lokalnih interesov in decentralizacije, je na predstavitvi kandidatov v 1. volilni enoti napovedal predsednik stranke Marko Zidanšek in dodal, da so tudi na Gorenjskem sestavili močno in mlado ekipo oziroma v nogometnem žargonu »odlično enajsterico«. Na volitvah nastopajo s tremi zavezami: »Sobivamo varno, ravnamo gospodarno in delujemo lokalno.«

Matilda Klinar se bo zavzemala predvsem za varovanje kmetijske zemlje pred pozidavo in ohranjanje podeželja,

pa tudi dobro družinsko politiko in manj permissivno vzgojo. Rok Peterman je v osredje postavil varstvo narave in okolja. Prizadeval si bo za prehod v kmetijsko politiko, s katero bi zmanjšali vpliv na okolje. Milan Pohar napoveduje ustrezno zakonsko ureditev statusa agrarnih skupnosti in kmetijsko politiko, ki bo v celoti izkoristila naravne danosti in znanje, ki ga imamo v Sloveniji. Janez Porenta se bo zavzemal za boljšo samooskrbo s slovenskimi kmetijskimi pridelki in izdelki ter skladen razvoj podeželja in lokalnih središč. Nevenka Dolenc si bo prizadevala za univerzalni otroški

dodatek, mladim družinam pa bi bilo po njenem treba omogočiti, da bi lažje prišle do lastnih stanovanj. Franc Rozman se bo kot dolgoletni ravnatelj Gimnazije Kranj osredotočil predvsem na šolstvo. Zavzema se za transparenten prikaz podatkov o posameznih šolah, ki bo omogočal uporabnikom, da si načrtujejo uspešno izobrazbeno pot do želenega poklica. Helena Polajnar je napovedala pospešitev ustvarjalnega podjetništva z ukinitvijo nepotrebnih birokratskih ovir ter razvoj infrastrukture in storitvenih dejavnosti tudi na podeželju. Darija Jamnik se bo zavzemala za varno in

spodbudno okolje za družine kot osnovne celice družbe, Matej Šubic pa obljublja kakovostna delovna mesta, skrb za večjo rodnost z olajšavami za družine ter razvoj podeželja, turizma in cestne infrastrukture. Maja Hribovšek se zavzema za manj birokracije v državnih ustanovah ter zakone, ki bodo jasnejši in ne bodo omogočali izigravanja, trajnostni razvoj podeželja in ureditev statusa družinskih kmetij. Klemen Šavli pa je v svojem programu poudaril skrb za lastne državljane in preprečitev prihoda tujcev, ustavitve centralizacije in praznjenja podeželja ter pravično socialno politiko.

Kandidati SLS v 1. volilni enoti / Foto: Tina Dokl

Predstavili tri kandidate

Slovenska demokratska stranka je v torek v Radovljici predstavila svoje zgornjegorenske kandidate za poslanca. V treh volilnih okoliših se bodo za mesta v državnem zboru potegovali Irena Pfeifer, Mark Toplak in Tamara Bertoneclj.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Stranka SDS je v torek predstavila svoje kandidate za poslanca v državnem zboru, ki bodo na junijskih volitvah kandidirali v teh zgornjegorenskih okrajih: Jesenice – Irena Pfeifer, Radovljica I – Mark Toplak in Radovljica II – Tamara Bertoneclj.

Irena Pfeifer je po poklicu medicinska sestra, v službi pa je v jeseniškem zdravstvenem domu. Doma je v Žirovnici, kandidira pa v okraju, ki pokriva območje občin Jesenice, Kranjska Gora in Žirovnica. Na državnoborskih volitvah kandidira prvič. Poudarila je, da po njenem trenutni zdravstveni sistem delavcem ne omogoča, da bi svoje delo opravljali tako, kot znajo in želijo. Prepričana je,

Kandidata za poslanca SDS Irena Pfeifer in Mark Toplak

da lahko s svojim znanjem in izkušnjami pripomore k izboljšanju slovenskega zdravstva.

Marko Toplak, gospodarstvenik iz Zapuž, je član radovljiškega občinskega sveta. Kot je poudaril na predstavitvi, na kateri ga

je podprl tudi znani podjetnik iz Lesc Andrej Čufer, si bo, če bo izvoljen, prizadeval za družbo, v kateri bosta osebna odgovornost in resnica postali vrednoti. Aktiven bo tudi na področju izboljšanja gospodarskih razmer v smislu razbremenitev

gospodarstva, izboljšanja infrastrukture ter ustvarjanja novih delovnih mest. Poudaril je še, da je po njegovem mnenju v Sloveniji premalo domoljubja. »Slovenija se je pravzaprav spočela v Poljčah, česar se danes preslabo zavedamo.«

Tamara Bertoneclj je prav tako zaposlena v zdravstvu, prihaja pa z Bleda. Po rodu je Radovljičanka, začasno živi v Kranju, so pojasnili predstavniki stranke. Bertonecljeva se namreč zaradi drugih obveznosti predstavitve ni mogla udeležiti. Kot so povedali v njenem imenu, med svojimi prioriteta mi med drugim navaja hitrejše reševanje prometnih zagat, predvsem blejskih obvoznic, in bolj življenjski zakon o Triglavskem narodnem parku.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme JOŽE CIZELJ iz Kranjske Gore.

Nov lastnik, novo vodstvo

V torek je potekala skupščina RTC Krvavec, na kateri so med drugim imenovali nove nadzornike in odločali o sklenitvi posojilne pogodbe za refinanciranje obstoječega dolga.

ALEŠ SENOŽETNIK

Grad – Na prvi skupščini, odkar je RTC Krvavec prevzela Alpska investicijska družba v lasti kranjskega podjetnika Janeza Janše, so delničarji imenovali nov nadzorni svet. Ta bo v kratkem imenoval novo vodstvo, direktor podjetja pa bo tako najverjetneje postal Janez Janša, kot je tudi že pred časom napovedal v pogovoru za naš časopis.

Predsednika nadzornega sveta Branka Bračka in namestnico Barbaro Soršak, ki sta podala izstopni izjavi po zamenjavi lastništva podjetja, sta nasledila Rok Felicijan Pristovšek ter Aleš Vehar. Pristovšek, absolvent doktorskega študija prava, od leta 2016 sicer vodi svojo odvetniško pisarno, pred tem pa je opravljal tudi funkcijo stečajnega upravitelja, Vehar pa je bil med letoma 2005 in 2009 član nadzornega sveta Adrie Airways, zaposlen pa je bil tudi v državnem zboru in na mestu generalnega sekretarja ministrstva za gospodarski razvoj.

Skupščina je odobrila tudi sklenitev kreditne pogodbe med Banko Intesa Sanpaolo ter RTC Krvavec, na podlagi

RTC Krvavec je lani ustvaril 4,8 milijona evrov prometa.

katere je banka družbi zagotovila kredit v skupni višini 4,1 milijona evrov z namenom refinanciranja obstoječega finančnega dolga. Gre za pogodbo, ki ji je nekdanji direktor Srečko Retuznik nasprotoval, saj je ocenil, da bi s tem obremenil premoženje podjetja. Kot pa so zapisali v gradivu za skupščino, se s sklenitvijo kreditne pogodbe zadolženost podjetja ni povečala, pogoji kredita pa so z vidika obrestne mere in ročnosti

»primerljivi oziroma ugodnejši« od pogojev, pod katerimi je bil RTC Krvavec prej zadolžen.

Kot izhaja iz letnega poslovnega poročila, ki so ga poleg poročila nadzornega sveta prav tako obravnavali na tokovi skupščini, je družba RTC Krvavec lani beležila rast prometa. Leta 2016 so ustvarili 3,9 milijona evrov prihodkov od prodaje, lani pa so promet povečali na 4,8 milijona evrov. Podjetje je lani ustvarilo nekaj

manj kot 474 tisoč evrov čistega dobička, bilančni dobiček družbe je znašal dobrih 633 tisoč evrov in je po sklepu skupščine ostal nerazporejen (preneseni dobiček).

Alpska investicijska družba, ki je od zreškega Uniorja pred dobrim mesecem odkupila 98,56-odstotni lastniški delež RTC Krvavec, je sicer pred dnevi objavil preventivno ponudbo še za preostalih 16.176 delnic, za delnico pa ponuja 1,53 evra.

K

KOMENTAR
SUZANA P. KOVAČIČ

Poslovno obdarovanje

Če želite, lahko naslednje vrstice preberete kot zgodbo, ki se je dogodila kilometre stran od Tržiča ali morda nikjer in je celo izmišljena. Lahko pa besede vzamete kot nekaj, kar se je na tržički občinski upravi dejansko dogodilo. Meni se zdi bolj vprašanje, v kaj in komu Tržičani verjamejo. Ob tem pomislim prav na vse Tržičane, kajti treba je vedeti, da ima v občinskem svetu aktualni župan močno kolicijo, za katero pa ni nujno, da je (še) reprezentativni glas večine občanov.

Političnih razmerij, dopuščam oznako predvolilnih, ne bi vpletala, če se točka dnevnega reda, pa brez zamere – naslovlila jo bom čokoladni penis – ne bi znašla kot točka dnevnega reda na zadnji seji občinskega sveta. Resda je bil predlagatelj točke opozicijski svetnik, a župan je imel vse vzvode, in menim, da tudi zadostno število glasov svetnikov, da te dodatne točke ne bi vvrstil v razpravo na dnevni red. Takšna praksa je v preteklosti že bila in ne vem, zakaj je bila ravno ta točka takšna izjema, da je bilo ob enajstih zvečer treba prepričevati o domnevni županovi nedolžnosti manjšino svetnikov in še kakšnega gledalca pred spletnim prenosom seje v živo.

Za kaj gre? Zaokrožilo je pismo, pod katero so podpisani zaposleni (resda anonimno, brez konkretnih imen in priimkov) in v katerem tržičkega župana obdolžujejo mobinga in nep-

rimernega obdarovanja. Domnevni mobing bodo, upam, raziskali pristojni organi – če ne drugega, se bo razblinil dvom. Neprimernemu obdarovanju pa bom namenila več besed. Da se je slednje zgodilo, na nočni seji namreč župan ni zanikal. Zaposlene naj bi ob dnevu žena prejele za darilo sladico v obliki čokoladnega penisa, moški sodelavci pa ob dnevu mučenikov sladico, kar naj bi spominjala na ženski spolni organ. Župan je sicer naknadno pojasnil, da čokoladni penis pravzaprav ni bil čokoladni penis, ampak je bila oblika darila stvar interpretacije. O prenašanju odgovornosti za to, čigava ideja je bilo v resnici to darilo – odgovornost zanj je prevzela direktorica občinske uprave – naj zapišem samo, da v kulturi poslovnega komuniciranja velja osebna dimenzija. Kar pomeni, da poslovnega darila ne podari podjetje, podrejeni, temveč njegov predstavnik. Vodja torej.

Poglejmo še podrobneje v svet poslovnih daril. Darila je treba vedno skrbno izbrati. Ne nazadnje je poslovno obdarovanje odraz obdarovalca, kako sooblikuje in neguje tudi odnose med zaposlenimi. Obdarovanje kaže na lep del odnosa, dokler okvir poslovnemu obdarovanju dajeta bonton in etično ravnanje obdarovalcev. Obdarovanje s čokoladnim penisom lahko morda sodi v kakšno drugo zgodbo, v poslovni svet oziroma na občino pač ne.

Decembrsko neurje največ škode prizadejalo Bohinju

V občinah širše Gorenjske je decembrsko neurje povzročilo za okoli 33 milijonov evrov škode.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Škoda, ki je nastala zaradi decembrskih posledic poplav in vetra, znaša približno 132,8 milijona evrov, je ocenila Državna komisija za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah. Neurje je prizadelo 140 slovenskih občin, največ škode pa povzročilo na vodotokih (75 milijonov evrov) in v gozdovih (42 milijonov evrov). Z oceno se je na zadnji seji seznanila tudi vlada, pristojna ministrstva pa bodo pripravila programe za odpravo posledic škode zaradi naravnih nesreč.

Po podatkih Uprave RS za zaščito in reševanje je na območju širše Gorenjske nastalo za skoraj 33 milijonov evrov škode na kmetijskih zemljiščih in gozdovih, stavbah, gradbenih inženjskih objektih, vodotokih in gozdnih cestah. Poplave in

Občina:

Bohinj	9.116.456,36 EUR
Kranjska Gora	3.025.348,16 EUR
Cerklje na Gorenjskem	2.589.351,50 EUR
Škofja Loka	2.441.631,05 EUR
Bled	2.045.268,54 EUR
Radovljica	1.971.183,85 EUR
Kamnik	1.871.943,27 EUR
Domžale	1.577.213,90 EUR
Gorenja vas - Poljane	1.358.438,95 EUR
Komenda	1.315.206,80 EUR
Železniki	1.247.252,43 EUR
Gorje	1.060.676,10 EUR
Jesenice	936.346,10 EUR
Mengeš	877.246,79 EUR
Jezerko	555.809,27 EUR
Kranj	511.209,33 EUR
Tržič	429.433,11 EUR
Šenčur	28.739,48 EUR
Preddvor	21.977,46 EUR
Žiri	7.232,20 EUR
Naklo	34,39 EUR

veter so najbolj razdejali občino Bohinje, kjer so popisali za dobrih devet milijonov

evrov škode, tri milijone evrov škode pa je nastalo v Kranjski Gori. Med bolj

prizadetimi je bila tudi občina Cerklje, kjer ocena škode znaša nekaj več kot 2,5 milijona evrov. Več kot dva milijona evrov škode pa je neurje povzročilo tudi v občinah Škofja Loka in Bled. V Radovljici ocenjena škoda znaša 1,97 milijona evrov, v Kamniku pa 1,87 milijona evrov. V Domžalah in Komendi je neurje škodo povzročilo le na vodotokih, in sicer za 1,6 milijona evrov oziroma 1,3 milijona evrov. Več kot milijon evrov škode so imele še občine Gorenja vas - Poljane, Železniki in Gorje. Nekaj manj kot milijon evrov škode je nastalo na Jesenicah in v Mengšu, na Jezerkem, v Kranju in Tržiču pa se ocena škode giblje okoli pol milijona evrov. Manj kot trideset tisoč evrov škode so zabeležili v Šenčurju, Preddvoru, Žireh in Naklem, v Vodica pa ni bilo zabeležene nobene škode.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

OBČINA ŽIROVNICA, Breznica 3, 4274 Žirovnica
t: 04 5809 100, fax: 04 5809 109

OBVESTILO

Občina Žirovnica obvešča, da je na spletni strani občine objavljen razpis za javno zbiranje ponudb za prodajo nepremičnega premoženja v lasti Občine Žirovnica. Ponudbe se zbirajo do 20. 6. 2018 do 15. ure.

Datum: 14. 5. 2018

Leopold POGAČAR
ŽUPAN

Svet zavoda Osnovne šole Helene Puhar Kranj, Kidričeva 51, Kranj na osnovi sklepa št. 29/8/1, ki ga je Svet OŠ Helene Puhar Kranj sprejel na svoji 8. seji dne 14. 5. 2018, razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA

Kandidat mora za imenovanje na funkcijo ravnatelja izpolnjevati pogoje v skladu z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur. l. RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12-ZUJF, 57/12-ZPCP-2D,2/15 Odl.US: U-I-269/12-24 in 47/15); in v skladu s Pravilnikom o izobrazbi vzgojiteljev in drugih strokovnih delavcev v vzgojnem programu za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami (Ur. l. RS, št. 65/15).

Kandidati morajo imeti pedagoške, vodstvene, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje zavoda ter imeti pridobljeno specialno pedagoško izobrazbo.

Predvideni začetek dela bo 1. 10. 2018.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 5 let.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev (dokazila o: izobrazbi, nazivu, opravljenem strokovnem izpitu, opravljenem ravnateljskem izpitu, delovnih izkušnjah v vzgoji in izobraževanju, potrdilo o nekaznovanosti in potrdilo sodišča, da kandidat ni v kazenskem postopku, pošljite v zaprti ovojnici najkasneje **v 8 dneh** po objavi razpisa na naslov:

Svet zavoda Osnovne šole Helene Puhar Kranj, Kidričeva 51, Kranj, z oznako **"Prijava na razpis za ravnatelja" – NE ODPIRAJ!**

Kandidat mora k prijavi priložiti program vodenja zavoda za mandatno obdobje in kratek življenjepis. Kandidati bodo pisno obvestilo o imenovanju prejeli v zakonitem roku.

Dodatna pojasnila so dostopna na internetni strani šole: <https://www.os-hpuhar.si/>

V besedilu razpisa uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

V Krivi Vrbi / Krumpendorfu ob Vrbskem jezeru na avstrijskem Koroškem od junija do začetka oktobra 2018 zaposlimo

natakarja/sodelavca za strežbo m/ž

(Kellner/Servierer mit Inkasso)

Delo poteka 6 dni na teden, od 17. ure do 22:30.
Nudimo vam dobro plačo.

Potrebno je dobro znanje nemščine.

Prosimo, javite se nam na:
rosenheim@sporthotel-leitner.at
Fr. Hermine Leitner

Hotel Rosenheim BetriebsgesmbH
Schlossallee 33, A-9201 Krumpendorf am Wörthersee/Kriva Vrba ob Vrbskem jezeru

Holidaycheck priznanje za vrhunski hotel
A-9551 Bodensdorf • Gerlitz Alpe/Osojščica
Zaposlimo

snažilke/sobarice m/ž (Reinigungskräfte/Stubenmädchen)

Pogoj je znanje nemščine. Delo poteka 5 oz. 6. dni na teden, 40 oz. 48 ur. Po želji vam nudimo tudi možnost bivanja oz. možnost prevoza z drugimi sodelavci na relaciji Jesenice - Gerlitz/Osojščica - Jesenice. Plača najmanj po kolektivni pogodbi, odvisno od kvalifikacije in delovnega časa tudi več.

G. dir. **Andreas Feichter** se veseli vašega klica ali sporočila:
tel.: 0043 (0) 4248 2880 • e-pošta: af@hotel-feuerberg.at

Dodatne informacije najdete na: hotel-feuerberg.at

Z glasbo v poletje

Na Bledu bodo konec tedna pripravili vrsto prireditev, s katerimi bodo simbolično vstopili v novo poletno sezono. Ta bo letos v znamenju ukrepov, s katerimi bodo kljub povečanemu obisku skrbeli za ohranjanje okolja ter naravne in kulturne dediščine.

MATEJA RANT

Bled – Na Bledu najbolj ne-strpno pričakujejo odprtje severne obvoznice, s katero bodo razbremenili promet v smeri proti Blejskemu gradu oziroma Pokljuki. Po besedah župana Janeza Fajfarja bo severna razbremenilna cesta prevozna do konca junija oziroma najkasneje v začetku julija. Po odprtju nove ceste bo promet od hotela Astoria proti gradu možen le v eni smeri. Za več reda bodo poskrbeli tudi na področju mirujočega prometa. Z informacijsko tablo ob vstopu na Bled iz smeri Lesc bodo obiskovalce obveščali o prostih parkirnih mestih na Bledu in jih usmerjali na parkirišča, ki niso v sagem središču.

Največji izziv ob povečanem obisku po županovih besedah ostaja varovanje naravne in kulturne dediščine. Skupaj z vsemi javnimi zavodi na Bledu zato pripravljajo tudi poseben letak in krajši film o tem, kako se vesti na Bledu, da bi čim bolj zmanjšali negativne vplive na okolje. Vzoredno tečejo projekti Zavrniti plastično vrečko, Družba brez odpadkov (zero waste) in Bled ima pitno vodo. Po besedah direktorja javnega podjetja Infrastruktura Bled Janeza Resmana so okoli jezera že namestili štiri pitnike, s katerimi želijo goste spodbuditi, naj si

Na Bledu največji izziv ob povečanem obisku ostaja varovanje naravne in kulturne dediščine (fotografija je simbolična). / Foto: Tina Dokl

vodo natočijo v lastne steklenice, da bi tako bi zmanjšali količino odpadnih plastenk. »V enem dnevu samo okoli jezerske skledice zberemo do deset kubičnih metrov embalaže za enkratno uporabo,« je opozoril Resman in dodal, da je pomemben vsak majhen korak, ki jih bo na koncu pripeljal do zelene cilja, in sicer da bo edini odtis, ki ga gost pusti na Bledu, odtis stopala na urejenih poteh. Veliko pozornosti namenjajo še trajnostni mobilnosti. Na Bledu so vzpostavili sistem izposoje koles, v veljavo stopa tudi nov vozni red avtobusov, prilagojen potrebam turistov. V juliju in

avgustu bo tudi letos po Bledu in okolici turiste prevažal avtobus hop on hop off, letošnja novost pa je »čebelarški« avtobus Be(e) our guest oziroma Bodi naš gost, pričemer gre za besedno igro, saj beseda »bee« v angleščini pomeni čebela. Omenjeni avtobus bo v glavni sezoni vsako sredo vozil na relaciji Bled-Vrba-Radovljica-Bled. Nov projekt, ki ga letos uvajajo na Bledu, je še Vprašaj me, tu sem doma oziroma Ask me I'm local, pri katerem ta čas sodeluje več kot dvajset prostovoljcev, ki bodo v juliju in avgustu na prijazen način opozarjali goste o primernem vedenju in

jim nudili različne informacije. Prisotni bodo na najbolj obremenjenem območju ob jezeru, torej od Grand Hotel Toplice do Grajskega kopališča, je razložil direktor Turizma Bled Tomaž Rogelj.

Odprtje poletne sezone bo v znamenju glasbe, kulinarike in čebel, saj ta konec tedna zaznamujemo tudi svetovni dan čebel. Blejski čebelarji bodo tako med drugim odprli čebeljak v Zdraviliškem parku. V nedeljo pa bodo ob jezeru že šesto leto zapored zadonele harmonike v okviru tradicionalnega srečanja harmonikarjev ob Blejskem jezeru.

V nedeljo je svetovni dan čebel

► 1. stran

Že danes, v petek, bo v dvorani Pod Stolom v Zabreznici potekala Svetovna čebelarška konferenca z naslovom Globalni izzivi v čebelarstvu. Domači in tuji priznani čebelarški strokovnjaki bodo govorili o opravljanju, problematiki pesticidov, pomenu uporabe čebeljih pridelkov v prehrani in apiterapiji, skrbi za kakovost in varnost čebeljih pridelkov, razvoju sonaravnih načinov za upravljanje varoj,

prenosu znanja v čebelarstvu, upravljanju pašnih virov čebel in promociji čebel in čebeljih pridelkov. Konferenca se bo udeležil tudi minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Dejan Židan in predsednik Apimondie Philip McCabe.

Jutri, v soboto, 19. maja, pa bo na Brdu pri Kranju mednarodna ministrska konferenca, na kateri bodo ministri in drugi visoki gostje razpravljali o vlogi čebel pri zagotavljanju prehranske varnosti in boju proti lakoti ter pri zagotavljanju

Kot je povedal Boštjan Noč, bodo v kratkem v Bruslju vložili dokument s predlogom, da se čebele razglasijo za ogrožene. S čebelami bo potem treba ravnati kot z ogroženo vrsto in temu nameniti tako evropski kot državni denar, temu pa bo treba prilagoditi tudi kmetijsko politiko.

- 20. maj je postal svetovni dan čebel na pobudo Slovenije
- v Sloveniji je nekaj več kot 10 tisoč čebelarjev, ki v povprečju čebelarijo s po 16 panji
- Slovenija je s skoraj petimi čebelarji na 1.000 prebivalcev ena najbolj čebelarških držav med članicami Evropske unije
- količinsko je Slovenija med najmanjšimi pridelovalkami medu v Evropski uniji, največ medu smo v Sloveniji pridelali leta 2001, in sicer 2.550 ton.
- prebivalec Slovenije zaužije malo več kot kilogram medu na leto, kažejo podatki Statističnega urada Slovenije.

ekosistemskih storitev za kmetijstvo.

Pri obeležitvi prvega svetovnega dneva čebel so moči združili Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in

prehrano, Čebelarška zveza Slovenije, Občina Žirovnica, Zavod za turizem in kulturo Žirovnica in Čebelarško društvo Anton Janša Breznica.

Varno, Gospodarno, Lokalno.

SLS gre na volitve s programom, ki smo ga strnili v tri točke: **varno, gospodarno, lokalno.**

Smo zagovorniki varnih državnih meja in tradicionalni branitelji varne, kakovostne in dostopne lokalne hrane.

Narediti moramo bolj vitko državo in poenostaviti procese. Uvesti je treba finančno disciplino – ali s ponovno uvedbo SDK ali s finančno policijo.

Naši uspešni župani dokazujejo, kako se da probleme hitreje in učinkoviteje rešiti na mestu, kjer do njih prihaja, ne pa da se urejajo centralno.

ROK PETERMAN
Volilni okraj št. 2, Radovljica I
(Gorje, Bled, Bohinj)

Rojen sem v Podhumu leta 1967 kot najmlajši v družini treh otrok. Sodeloval sem v osamosvojitveni vojni za Slovenijo in sem član Zveze vojnih veteranov za Slovenijo ter Zveze častnikov Slovenije. Delam v državni upravi.

MILAN POHAR
Volilni okraj št. 3, Radovljica II
(Radovljica, Begunje, Lesce, Kropa, Podnart, Ljubno ...)

Doma sem z Brezj, upokojen, oče štirih otrok. Sem ustanovni član SKZ. Bil sem prvi podžupan radovljiške občine. Moja kmetija je usmerjena v živinorejo. Posebej si prizadevam za ustrezno ureditev statusa agrarnih skupnosti.

NEVENKA DOLENC
Volilni okraj št. 4, Kranj I
(Kranj center, Čirče, Klanec, Primskovo, Vodovodni stolp, Kokrica, Predoslje, Suha, Britof)

Sem Nevenka Dolec, ki skupaj s hčerko in možem živim v Kranju. Kranjčani me poznajo kot nekoč aktivno športno plezalko in kot učiteljico. Za SLS sem se odločila, ker ima program napisan v dobrobit ljudem.

JANEZ PORENTA
Volilni okraj št. 5, Kranj II
(Huje, Planina, Zlato polje, Struževo, Stražišče, Orehek, Breg, Mavčiče, Podreča, Žabnica, Bitnje, Pševo, Besnici, Podblica ...)

Skupaj s hčerko in ženo kmetujem na kmetiji v Stražišču. Član SLS sem že od ustanovitve. Že četrto leto poleg dela na kmetiji vodim Kmetijsko gozdarsko zadruzo Sloga Kranj, kot njen predsednik.

MAG. FRANC ROZMAN
Volilni okraj št. 6: Kranj III
(občina Cerklje, občina Šenčur, občina Naklo, občina Preddvor, občina Jezersko, Golnik, Goriče, Trstenik, Hrastje)

Sem dolgoletni ravnatelj Gimnazije Kranj. Z ženo, sinom in hčerko živimo v Stražišču. Od leta 2014 sem podpredsednik SLS in mestni svetnik v MOK, kjer delujem v komisijah za šolstvo in kmetijstvo.

HELENA POLAJNAR
Volilni okraj št. 7, Tržič
(Bistrica, Brezje pri Tržiču, Jelendol, Kovor, Križe, Leše, Sebenje, Senično, Pristava, Tržič)

Rojena sem na podeželju in že v mladih letih sem želela po svojih močeh sodelovati pri ohranjanju poseljenosti in obdelanosti kmetijskih površin in varovanju kulturne dediščine. Leta 1988 sem se vključila v stranko SLS.

DARIJA JAMNIK
Volilni okraj št. 8, Škofja Loka I
(večji del občine Škofja Loka, Selca, Bukovščica)

Sem magistrica mednarodnih in diplomatskih študij, že 30 let zaposlena v gospodarski družbi. Zelo veliko mi pomenita družina in glasba. Če ne bomo varni v svoji državi, pomeni, da tudi ne bomo svobodni.

MATEJ ŠUBIC
Volilni okraj št. 9, Škofja Loka II
(občine: Železniki, Gorenja vas - Poljane, Žiri)

Sem poročen, oče štirih otrok. Član SLS sem od leta 1991, drugi mandat občinski svetnik in podžupan občine Železniki. Zavzemal se bom za izgradnjo kolesarskih poti v Poljanski in Selški dolini ter Žireh.

MAJA HRIBOVŠEK
Volilni okraj št. 10, Kamnik
(občina Kamnik, občina Komenda)

Prihajam iz lepe pokrajine – iz Tuhinjske doline. Sem poročena in mamica enoletni hčeri. Zaposlena sem na področju turizma. Aktivna sem pri kulturnem in turističnem društvu. Sem pozitivna in vedno rada pomagam.

KLEMEN ŠAVLI
Volilni okraj št. 11, Idrija
(Idrija, Cerkno, Bukovo, Zakojca, Otalež, Kladje, Ledine, Dole, Godovič)

Sem predsednik OO SLS Tolmin, svetnik v občini Tolmin ter član sveta KGZS. V čast mi je, da kandidiram v okraju Idrija, kjer so ljudje v težkih pogojih ustvarili močno industrijo in ohranili obdelano in poseljeno krajino.

TILKA KLINAR
Volilni okraj št. 1, Jesenice
(Kranjska Gora, Jesenice, Žirovnica, Mojstrana ...)

Sem ustanovna članica SLS. Po izobrazbi sem inženir zootehnike in delam kot terenska kmetijska svetovalka. Sem tudi mama štirih odraslih otrok in živim na večji gorski kmetiji pod Golico. Zavzemala se bom predvsem za ohranjanje podeželja in družinskih kmetij, za poštenost na vseh nivojih.

Če bi bila jaz poslanka, bi se zavzemala:

- Za varovanje kmetijske zemlje pred pozidavo
- Ohranjanje podeželja, tudi ohranjanje malih kmetij
- Dobro družinsko politiko, manj permissivno vzgojo
- Približati avtohtono katoliško vero in vrednote naši družbi, mladini
- Za poštenost po preprosti pameti na vseh nivojih

SLS
Slovenska ljudska stranka

Varno, Gospodarno, Lokalno.

ŠOLSKI CENTER ŠKOFJA LOKA

Svet zavoda Šolskega centra Škofja Loka na podlagi sklepa z dne 13. 3. 2018 razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA/RAVNATELJICE

Višje strokovne šole, organizacijske enote Šolskega centra Škofja Loka

Kandidat mora za imenovanje na funkcijo ravnatelja izpolnjevati pogoje v skladu z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja – ZOFVI (Ur. l. RS, št. 16/07, 36/08, 58/09, 64/09, 65/09, 20/11, 40/12-ZUJF, 57/12-ZPCP-2D, 47/15-ZOFVI-J, 46/16-ZOFVI-K in 25/17 – ZVajj).

Kandidati morajo imeti pedagoške, vodstvene, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje šole.

Predvideni začetek dela bo dne 1. 10. 2018. Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 5 let. Če bo izbran in imenovan kandidat, ki v zavodu Šolski center Škofja Loka ni zaposlen za nedoločen čas, oz. zunanji kandidat, bo pogodba o zaposlitvi sklenjena za določen čas, to je za trajanje mandata petih let. Delovno razmerje bo sklenjeno za polni delovni čas.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev pošljite v desetih dneh po objavi razpisa v zaprti ovojnici na naslov: **Svet javnega zavoda Šolski center Škofja Loka, Podlubnik 1B, 4220 Škofja Loka**, s pripisom: »Razpis za ravnatelja/-ico Višje strokovne šole«.

Prijava mora vsebovati:

- potrdilo o izobrazbi,
- potrdilo o veljavnem nazivu predavatelja višje šole,
- dokazilo o delovnih izkušnjah v vzgoji in izobraževanju (najmanj 5 let),
- potrdilo ministrstva za pravosodje, da niste bili pravnomočno obsojeni zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev, ki ne sme biti starejše od 30 dni, in
- potrdilo sodišča, da niste bili pravnomočno obsojeni oziroma zoper vas ni bil uveden kazenski postopek za kaznivo dejanje zoper spolno nedotakljivost, ki ne sme biti starejše od 30 dni.

Kandidat mora k prijavi priložiti program vodenja organizacijske enote za mandatno obdobje in življenjepis.

Kandidati posredujte tudi elektronski naslov za obveščanje med razpisnim postopkom in podajo morebitnega poziva za dopolnitev vloge.

Kandidati bodo pisno obvestilo o imenovanju prejeli v zakonitem roku.

V besedilu razpisa uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

Poligon za zabavo in rekreacijo

Še pred poletnimi počitnicami bo v Britofu zaživel prvi asfaltni grbinasti poligon v kranjski občini.

VILMA STANOVNIK

Britof pri Kranju – V Športnem parku Britof je Mestna občina Kranj prejšnji mesec začela gradnjo osemsto kvadratnih metrov velikega asfaltnega grbinastega poligona, tako imenovanega pumtracka. Gre za prvi asfaltni grbinasti poligon v Kranju in okolici, primeren bo za različne starosti uporabnikov in tudi za vse vrste koles, rolik in skirojev. Da so tovrstni poligoni po vsej Sloveniji množično obiskani, zagotovo prispeva dejstvo, da gre za brezplačno uporabo. Vadba je namenjena krepitvi moči in kondicije, primerne pa je za vse uporabnike, ne glede na njihovo predznanje,

in za vse velikosti koles, tako za učenje vožnje s kolesom kot tudi za vadbo vrhunskih kolesarjev, saj je hitro gibanje po poligonu fizično intenzivno.

Poligon bo sestavljen iz grbin in zavojev, pri kateri za vožnjo ne potrebujemo posebnih pripomočkov, le običajno kolo, pri čemer tudi vrtenje pedalov ni potrebno. Pomembno je le usklajeno ritmično gibanje telesa in rok, podobno kot bi s tlačilko polnili prazno zračnico. Od tod tudi angleško poimenovanje pumtrack. Poligon bo popestril rekreacijsko ponudbo tako za najmlajše kot tudi izkušene posameznike in rekreativcem v Kranju ponudil novo obliko sprostitve

V Britofu se je gradnja poligona začela prejšnji mesec, končana pa naj bi bila do počitnic. Foto: Gorazd Kavčič

na prostem. Če bo le vreme dopuščalo in bodo dela potekala po zastavljenem načrtu, se bodo lahko prvi uporabniki po poligonu spustili še pred začetkom poletnih

počitnic. Vrednost investicije, ki jo bo izvedel Zavod Aliansa iz Ljubljane, ki ima s tovrstnimi objekti veliko izkušenj, je nekaj manj kot 48 tisoč evrov.

Starološki grad na javni dražbi

Za ponedeljek, 21. maja, je razpisana javna dražba za prodajo Starolološkega gradu in nekaterih pripadajočih nepremičnin.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Stara Loka – Grad v Stari Loki, čigar lastnica je država, upravlja pa ga Center slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka, bo v ponedeljek naprodaj na javni dražbi. Cenijo ga na 190 tisoč evrov, za nakup pa se bodo lahko potegovali tisti, ki bodo do danes

oddali ponudbo in vplačali desetodstotno varščino. Predkupno pravico ima Občina Škofja Loka, a je po besedah direktorice CSS Silve Košnjek zaenkrat ne bo uveljavljala.

Naprodaj so štiri zemljišča s skupno 1280 kvadratnimi metri netlorisnih površin. Starološki grad viri

prvič omenjajo v 14. stoletju kot škofovski dvor. V tridesetih letih prejšnjega stoletja je bil Starološki grad po smrti zadnjega plemenitega Strahla z vso svojo bogato umetnostno zbirko vred prodan na dražbi. Leta 1935 ga je kupilo društvo Dom slepih in v naslednjih desetletjih v njem

izvajalo varstvo, nego in oskrbo odraslih oseb. Ko se je dom leta 1985 izselil iz gradu v novo stavbo, je grad do leta 2008 služil kot muzej pošte in telekomunikacij, zadnje desetletje pa je prazen sameval. Srednjeveški grad je sicer razglašen za nacionalno kulturno dediščino.

Ste utrujeni, pa ne veste, zakaj?

Verjetno potrebujete malo počitka. Oddiha, kratkega pobega. Če imate čas, pa malo daljšega. Hiter ritem življenja nam narekuje tempo, ki ga marsikdaj ne zmoremo. Pa ste kdaj pomislili, da delo lahko počaka, vaše zdravje pa ne? Vzemite si čas, zaslužite si ga. Naš predlog: z zelenim gozdom obdane Terme Zreče. Čisto blizu višjeležeče Rogle.

Zakaj se boste bolje počutili prav v Termah Zreče?

- Ker imajo udobne sobe v hotelih sredi mirnega in sproščujočega okolja razgled na čudovito Zreško Pohorje.
- Ker se lahko do bazenov sprehodite kar v kopalnem plašču, ki ga najdete v sobi.
- Ker je v 1600 m² plavalnih površin akrototermalna voda, bogata s kalcijem, magnezijem in hidrogenkarbonatom, ki je naravno ogreta na 34,5 stopinj Celzija.
- Ker hišni kuharji pripravljajo odlične obroke, primerne tudi za dietno prehrano, z izborom jedi iz lokalno pridelanih živil in izdelkov.
- Ker sproščanje v wellnessu Idila navdušuje. Za dobro počutje izbirajte med Savna vasjo, kopelmi in masažami.
- Ker je del kompleksa tudi vrhunski Medico center, ki ponuja specializirane zdravstvene storitve, tudi z navdihom iz pohorske narave. Namig: preizkusite obloge iz naravne pohorske šote.
- Ker so sprehodi po zeleni pohorski naravi nenadomestljivi. Ste vedeli, da sta blizu Zreč tudi odlična vinska klet Zlati grič in skrivnostni samostan Žička kartuzija?
- Ker so zaposleni prijazni, ustrezljivi ... in nasmejani.

V Termah Zreče se vam spleta izkoristiti paket z imenom Luštna cena, ki je lušten že po imenu: zanj bo potrebnih le 42 EUR na osebo na noč. Kljub ugodni ceni pa je vključena široka paleta ugodnosti: slastni pohorski polpenzion, neomejeno kopanje v termalnih bazenih, wellness voucher za izbrane storitve v Wellnessu Idila v vrednosti 15 EUR ter zabavna in rekreativna animacija. Pa še pomladni bombonček: otrok do 6. leta starosti v sobi z dvema odraslima biva brezplačno! Preverite tudi ponudbo razpisanih terminov za seniorje (<https://www.term-zrece.eu/si/paketi/hotelska-ponudba/1123/umirjeni-ampak-aktivni-seniorji-v-termah-zrece>)

www.term-zrece.eu

Luštna cena pod zelenim Pohorjem

polpenzion že od

42 €

/ osebo / noč
Vile Terme Zreče****

Najkrajši čas bivanja: 3 dni / 2 noči.

 Terme Zreče

- Savna vas in bazeni z blagodejno termalno vodo
- dišeči vpliv pohorskih gozdov in Rogle
- jedi po pohorskih receptih
- prijazni in gostoljubni gostitelji
- animacija Žabca Zrečka

1 otrok do 6 let
biva gratis

v sobi z dvema odraslima osebama.

2. 5.-22. 6. 2018

MODRA ŠTEVILKA
080 73 77

terme@unitur.eu
www.term-zrece.eu

MEDNARODNI MUZEJSKI DAN

Dan za muzeje in galerije

Muzeji in galerije bodo letošnji 41. mednarodni muzejski dan obeležili s prostim vstopom na različne prireditve, od vodenj po razstavah do predavanj in muzejskih delavnic.

I. K., A. B., U. P., D. Ž.,
M. R., J. K.

Kranj – Mednarodni muzejski svet ICOM je 18. maj prvič zaznamoval za mednarodni dan muzejev leta 1977. Osnovni namen je bil vplivati na večjo prepoznavnost muzejev v družbi. Vsako leto se temu prazniku pridružuje več muzejev, odkar imamo svojo državo, tudi slovenskih. Praznujejo ga v več kot 35 tisoč muzejskih institucijah v več kot 140 državah sveta. Kot zapisano, je med njimi tudi Slovenija z velikim naborom muzejev in galerij. Tako bodo danes, v petek, 18. maja, po celi Sloveniji muzeji in galerije obeležili mednarodni muzejski dan s prostim vstopom in obilico raznovrstnih dogodkov.

Na vsak način preverite, kaj posebnega se bo danes in konec tedna dogajalo v muzejih na Gorenjskem in drugje po Sloveniji. Za prvi namig vam v tej tristranski prilogi ponujamo nekaj odličnih predlogov Gorenjskega muzeja, Tehniškega muzeja Slovenije, Parka vojaške zgodovine v Pivki,

Kobariškega muzeja, Podzemlja Pece in Romarskega urada Brezje z Muzejem jaslic.

Gorenjski muzej praznuje 65 let

Gorenjski muzej z različnimi razstavami, dogodki in delavnicami letos skozi vse leto obeležuje 65-letnico obstoja in delovanja. Že takoj po drugi svetovni vojni si je ravnatelj tekstilne šole Črtomir Zorec prizadeval za ustanovitev mestnega muzeja. Skrbel je za nastajajočo zbirko tekstilij in kulturnozgodovinskih predmetov. Pred Prešernovim gledališčem so pesniku postavili spomenik in začeli tudi preurejati pritličje Prešernove hiše. Z začetkom leta 1953 so zaposlili tudi stalnega strokovnega delavca, umetnostnega zgodovinarja Ceneta Avguština, ki je bil prvi direktor Mestnega muzeja Kranj. V petdesetih in šestdesetih letih je muzej širil svojo dejavnost, po desetih letih delovanja pa sta se Mestni muzej Kranj in Muzej revolucije združila v Gorenjski muzej s sedežem v

Kranju. Leta 1964 so odprli Prešernov spominski muzej, nekaj let kasneje je Mestna hiša postala osrednje kranjsko razstavišče, v njej pa so danes tudi stalne razstave. Gorenjski muzej je sodeloval pri postavitvi številnih stalnih zbirk po Gorenjskem. V začetku devetdesetih let se je preselil v grad Khislstein, kjer so leta 2012 odprli stalno razstavo Prelepa Gorenjska, upravnim prostorom pa so namenili stavbo nasproti letnega gledališča. Danes je Gorenjski muzej osrednja muzejska institucija v pokrajini.

Ob mednarodnem dnevu muzejev si bo danes, v petek, 18. maja, od 10. do 18. ure moč brezplačno ogledati muzejske zbirke, jutri v soboto, 19. maja, pa v Gorenjskem muzeju pripravljajo dan odprtih vrat, s katerim bodo obeležili tudi svojo 65-letnico. Na vrtu gradu Khislstein se bodo predstavili restavratorji in konservatorji, hkrati pa v muzeju vabijo Kranjčane in obiskovalce, da podarijo kakšen star predmet, ki v sebi nosi unikatno zgodbo. Vide li bodo, kaj se s predmetom

zgodí, ko pride v muzej: najprej ga vpišejo v akcesijsko knjigo, ga evidentirajo, inventarizirajo ... Predmet šele z vpisom v inventarno knjigo postane muzealija in se s tem ohrani za naše zanamce, saj hkrati dobi tudi status kulturne dediščine. Za otroke bodo pripravili tudi varno lokostrelsko igrico, ki jo povezujejo z oktobrsko razstavo o družini Khisl v Kranju.

Znanje brez meja

Tehniški muzej Slovenije (TMS) je osrednji slovenski muzej, ki skrbi za ohranjanje tehniške kulturne dediščine. Svoje prostore ima v nekdanjem kartuzijanskem samostanu, kot muzej pa je za javnost odprt od leta 1953. Poleg matičnega muzeja v Bistri so njegove enote še v Polhovem Gradcu, kjer je urejen Muzej pošte in telekomunikacij, na gradu Bogenšperk, kjer sta obiskovalcem na ogled Slovenska geodetska zbirka in Valva-zorjeva grafična zbirka, ter v Soteski in Pivki, kjer so za javnost odprte deponirane zbirke. In konec tedna se v

Tehniškem muzeju Slovenije ogromno dogaja. Vabijo vas na današnji obisk mednarodnega muzejskega dne, ko je prost vstop za obiskovalce v obeh enotah med 10. in 16. uro. V TMS Bistra si v odpralnem času lahko ogledate glasbeno-umetniški dogodek Gašperja Torkarja Zvoki sprememb, ob 10.

uri pa se pridružite vodene-mu ogledu razstave Znanje brez meja. Muzej pošte in telekomunikacij si danes, 18. maja, prav tako lahko ogledate brezplačno. Ob 10. in 15. uri pa bo potekal tudi voden ogled muzejskih zbirk za družine Trara, trara, pošto pelja!

► 8. stran

TEHNIŠKI MUZEJ SLOVENIJE
www.tms.si

Petek, 18. maj 2018, prost vstop med 10 in 16. uro!
TMS Bistra, ob 10.00 – »Znanje brez meja«, vodeni ogledi in glasbeno-umetniški dogodek »Zvoki sprememb«

Muzej pošte in telekomunikacij, Polhov Gradec, ob 10.00 in 15.00 – vodeni ogledi za družine

Sobota, 19. maj 2018

TMS Bistra, ob 9.30 – Osnove restavratorstva, delavnica. Obvezne prijave na 01/ 750 66 72, **ob 16.00** – Gozdarski popoldan (bogata program in predstavitev oddelka)

Nedelja, 20. maj 2018

TMS Bistra, ob 16.00 – Demonstracije poskusov Nikole Tesla

Muzej pošte in telekomunikacij, Polhov Gradec, ob 15.00 – vodeni ogledi za upokojece

**KOBARIŠKI
MUZEJ**

Muzej 1. svetovne vojne
Gregorčičeva 10, KOBARID
Odprto vsak dan
od 9. do 18. ure

www.kobariski-muzej.si

**KOBARIŠKI MUZEJ SE PRIKLJUČUJE
MEDNARODNEMU DNEVU MUZEJEV 18. MAJA 2018**

BREZPLAČNO VODENJE ZA VSE NAPOVEDANE SKUPINE
BREZPLAČNO VODENJE ZA SLOVENSKE OBISKOVALCE OB 11. IN 16. URI
PROST VSTOP ZA DOMAČINE

▶ 7. stran

Jutri, v soboto, 19. maja, pa se ob 9.30 v TMS Bistra lahko udeležite delavnice Osnove restavratorstva, a so zanjo potrebne predhodne prijave na programi@tms.si ali na 01 750 66 72. Od 16. ure dalje vas vabijo še na Gozdarski popoldan v TMS. Pripravili so kratko predstavitev pred leti izvedene prenove gozdarskega oddelka TMS, predvajali bodo kratke filme s področja gozdarstva, vas popeljali po gozdarskem oddelku, sledi pa tudi nastop skladatelja in kitarista Tilna Pesarja. V nedeljo, 20. maja, ob 15. uri pa vabijo upokojenca, da se v Polhovem Gradcu udeležijo Vodenega ogleda Muzeja pošte in telekomunikacij za seniorje; ob 16. uri pa v Bistro, kjer bodo potekale Demonstracije poizkusov Nikole Tesle.

Kobariški muzej

Kobariški muzej je najbolj znan muzej prve svetovne vojne v Sloveniji in hkrati tudi eden najbolj obiskanih muzejev pri nas, saj ga letno obišče kar okrog šestdeset tisoč obiskovalcev. Nedavno je direktor muzeja postal Gorenjec Martin Šolar z Bleda, sicer dolgoletni

Restavriranje in konserviranje starih predmetov je le ena številnih dejavnosti Gorenjskega muzeja. / Foto: Igor Kavčič

direktor Triglavskega narodnega parka. Kot je povedal, je Kobariški muzej pred 28 leti ustanovila skupina zanesenjakov iz Kobarida, muzej pa še danes deluje kot zasebna gospodarska družba,

ima pa tudi uradni status v razvidu muzejev Slovenije. »Kobariški muzej ima stalne in vsako leto tudi začasne razstave. Primerjalna prednost muzeja je poudarek na osebnih pripovedih

protagonistov soške fronte in še posebej znamenite 12. soške bitke, v kateri so nemško-avstrijske sile v izjemni taktični bitki porazile italijansko vojsko in jo pregnale daleč na zahod vse do reke

Piave,« je povedal Šolar in poudaril, da je postavitve v muzeju globoko občutena, dotakne se srca in duše obiskovalcev in posreduje sporočilo, ki se ne bo nikoli dovolj pogosto in glasno širilo med ljudmi: vojna je norost, zločin in povzročitelj žrtve. »V muzeju ne naletimo niti na najmanjšo sled šovinizma, pristranskosti ali poveličevanja,« je pove-

je bil muzej uvrščen v ožji izbor kandidatov za Evropski muzej leta. V Strasbourgu je muzej prejel Muzejsko nagrado Sveta Evrope za leto 1993.

In kaj vse se bo dogajalo v Kobariškem muzeju v letošnjem letu? Kot je dejal Šolar, se letos zaključuje petletno obdobje (2014–2018) obeleževanja stote obletnice prve svetovne vojne. V muzeju

Posebnost Kobariškega muzeja je v tem, da je odprt vsak dan v letu. Vsem napovedanim skupinam omogočajo brezplačno strokovno vodenje v slovenščini in več svetovnih jezikih. Obogatena ponudba muzeja je tudi vodenje na terenu, obiskovalce popeljejo na ogled kobariške kostnice, Kobariške zgodovinske poti, Kolovrata in drugih lokacij v visokogorju na Kobariškem.

dal Šolar in dodal, da je glavno poslanstvo Kobariškega muzeja varovanje in hranjenje nacionalnega bogastva in muzejskega gradiva z obdobja soške fronte, je pa tudi središčna točka predstavljanja dediščine soške fronte v slovenskem, evropskem in svetovnem prostoru. Leta 1992 je prejel najvišje slovensko muzejsko priznanje Valvasorjevo nagrado, ki jo podeljuje Skupnost muzejev Slovenije. V letu 1993

skupaj s partnerskimi organizacijami in sami pripravljajo še tri večje dogodke. Avgusta bo v središču Kobarida potekal veliki koncert Evropskega mladinskega simfoničnega orkestra z naslovom Bobni miru. Oktobra pripravljajo Dan Kobariškega muzeja z odprtjem nove začasne razstave Sosedova zgodba avtorja Željka Cimpriča, ki je tudi eden od ustanoviteljev muzeja. Novembra pa bo potekala slovesnost

GORENJSKI
MUZEJ

Tomšičeva 42, 4000 Kranj, tel.: 04 201 39 50
www.gorenjski-muzej.si
Odrpito od torika do nedelje med 10. in 18. uro.
Zaprto ob ponedeljkih, 1. 1., 1. 5., 1. 11.,
za veliko noč in na božič.
Vstopnica Muzejska pot: 7 € odrasli, 5 € mladina

65
let
Gorenjskega
muzeja

Praznujite z nami
65 LET GORENJSKEGA MUZEJA

DAN ODPRTIH VRAT

v soboto, 19. maja 2018, od 10. do 13. ure
na dvorišču gradu Khislstein

Kdo smo in kaj delamo? S čim vse se ukvarjamo?

Imate doma star predmet, ki je potreben konserviranja? Restavriranja?

Posvetujte se z našimi konservatorji-restavratorji.

Bi muzeju radi podarili star predmet? Prinesite ga s seboj, zaupajte nam njegovo zgodbo. Z vpisom v inventarno knjigo bo predmet postal del premične dediščine, za katero skrbimo v Gorenjskem muzeju.

Pridite na **brezplačen ogled naših raznolikih razstav.**

Otroke obvezno pripeljite s seboj. Zanje smo pripravili čudovito, prav nič nevarno lokostrelsko zabavo na grajskem dvorišču.

Veselimo se vašega obiska.

Skupaj bomo upihnilni vseh 65 svečk na praznični torti.

Muzej jaslic Brezje

Gorenjska se lahko pohvali z edinstvenim muzejem, ki so na svetu redki, z Muzejem jaslic. Leta 2001 so v nekdanji samostanski hlev brezjanski frančiškani postavili prve jaslice in verjetno niso slutili, da bo postal njihov muzej nekaj posebnega in izjemnega, prikaz bogastva kulturne in verske dediščine v Sloveniji in po svetu.

Pred božičem leta 2016 je dobil Muzej jaslic nov modernejši obraz. Zbirko jaslic, ki obsega več kot 400 primerkov iz Slovenije in iz tujine, so postavili v deset prostorov. V nekaterih od njih so ohranili tudi nekaj starega, ki spominja, da je bil tu nekdanji hlev. Celotna brezjanska zbirka jaslic, ki jo stalno dopolnjujejo, pa obsega že več kot 500 primerkov. Ogled muzeja je srečanje z zgodovino jaslic in jasličarstva nasploh in spoznavanje pomena posameznih figur in prizorov. Pri tem občudujemo izvirnost in mojstrstvo njihovih izdelovalcev in materiale, iz katerih so jaslice narejene. Vsake od njih so nekaj posebnega, pravi unikat, in hkrati odraz človeka, ki jih je izdelal in postavil, ter okolja, v katerem

so nastale. Predstavljena so tudi orodja za izdelovanje. V vitrinah so na ogled najbolj poznane in najbolj razširjene božične jaslice, ob njih pa nam manj poznane pasijonske, binokostne in vstajenske jaslice. Slovenecem pa srce najbolj zaigra ob pogledu na naše kotne jaslice, postavljene v Bogkovem kotu domače hiše. Lepšale so božične praznike generacijam pred nami in upajmo, da bodo z njimi živeli tudi rodovi znancev.

Načrtovalci ureditve in opreme muzejskih prostorov so dali posebno pozornost jaslicam in njihovim izdelovalcem iz tujine. Skozi te prostore vodi obiskovalca svetloba zvezde, ki je Modre pripeljala k novorojenemu Jezusu v Betlehemu. Prostor postajajo vedno svetlejši, posebno zadnji, v katerem je postavljena reprodukcija freske prvih jaslic, ki jih je leta 1223 v Grecciu postavil Frančišek Asiški. Freska je osvetljena skozi opečno čipko, kar ustvarja igro svetlobe in sence.

Muzej jaslic na Brezjah je odprt vse dni v tednu, razen v ponedeljkih, in sicer med aprilom in oktobrom med 9. in 19. uro in med novembrom in marcem med 9. in 18. uro.

SLOVENSKO IMARNO INKORPORACIJSKO SVETIŠČE, BREZJE 72, BREZJE

Informacije:
Romarski urad Brezje
Brezje 72
4243 Brezje
T: 04 537 07 00
www.marija.si
info@marija.si

pri Krnskem jezeru z obeležitvijo stote obletnice konca prve svetovne vojne.

Kot je še povedal novi direktor, v prihodnje želijo ponudbo Kobariškega muzeja povezati s ponudbo pohodniškega turizma in turistično ponudbo Posočja ter celotnih Julijskih Alp.

Vabijo na Tankovski vikend

Park vojaške zgodovine Pivka se ukvarja z ohranjanjem in predstavljanjem vojaškozgodovinske dediščine s poudarkom na vojaški tehniki. Najdemo ga v kompleksu nekdanje italijanske in kasneje jugoslovanske vojašnice, vključuje pa tudi bližnjo utrdbo Alpskega zidu, do katere vodi tematska učna pot. Nosilna zbirka muzeja je nacionalna tankovsko-artilerijska zbirka z eksponati – oklepnimi in drugimi vojaškimi vozili iz druge svetovne, hladne vojne in slovenske osamosvojitvene vojne. Največja atrakcija je jugoslovanska diverzantska podmornica P-913 Zeta, ki jo je leta 2011 muzeju podarila Črna gora in je restavrirana po zamisli nekdanjega admirala Marjana Pogačnika. Obiskovalci si lahko ogledajo tudi njihovo notranjost.

Muzej vojaške zgodovine letno obišče blizu petdeset tisoč obiskovalcev, med njimi največ družin z otroki. Tudi z Gorenjske je precej obiskovalcev, nam povedo v vojaškem muzeju. Na poti na morje ali z morja se pri njih ustavi veliko ljudi, ki si ogledajo zanimive zbirke. Kot zanimivost omenimo, da je že drugo leto med stalnimi zbirkami tudi zbirka o lokostrelstvu, ki jo je postavil Gorenjec Marjan Podržaj iz Šenčurja.

Mednarodnemu dnevu muzejev se Park vojaške zgodovine Pivka pridružuje

s Tankovskim vikendom, ki bo 26. in 27. maja. Predstavili bodo vozni del zbirke Parka vojaške zgodovine, ki ga vzdržujejo in upravljajo skupaj z Vojaškim muzejem Slovenske vojske. Vozni del zbirke se stalno krepi in je tako po številu eksponatov kot po njihovi izjemnosti brez konkurence v širši sosesčini držav. S sodobno vojaško tehniko se bo predstavila tudi Slovenska vojska. Ob tej priložnosti bo tudi srečanje lastnikov starodobnikov iz nekdanje tovarne Zastava. Dogodek pod imenom Legende Kragujevca organizira Zastava klub Slovenije. V sklopu Tankovskega vikenda se bo predstavilo tudi Društvo za taktične igre, ki se ukvarja z uprizoritveno airsoft dejavnostjo.

V svetu Bergmandelca

Rudnik svinca in cinka Mežica je v svojem več kot tristoletnem delovanju dal kruh številnim družinam na območju rudnika in močno vplival na življenje v Mežiški dolini. Po njegovem zaprtju je ostala bogata tehniška, kulturna in naravna dediščina, ki se jo danes trudi ljudem približati na sodoben način.

Posamezne rudniške rove v podzemlju Pece so namreč ob močni lokalni iniciativi in želji zaposlenih, da se ta dediščina ohrani, preoblikovali v turistično znamenitost in muzej, za katerega skrbi podjetje za razvoj turistične in muzejske dejavnosti Podzemlje Pece. Območje v rudniku, ki je ostalo odprto še po dokončnem zaprtju rudnika, danes služi v turistične, izobraževalne, raziskovalne in študijske namene. Del urejenega kompleksa v rudniku in del muzeja na Glančniku so odprli skoraj dvajset let nazaj, nato pa so dodajali vedno nove

vsebine. Z dvajset tisoč obiskovalci na leto se uvrščajo med najbolj obiskane turistične destinacije na Koroškem, pojasnjujejo v podjetju za razvoj turistične in muzejske dejavnosti Podzemlje Pece.

Na ogled rudnika obiskovalce v rudarski opremi popeljejo s pravim rudarskim vlakom, ki ustavi v samem osrčju rudnika, v okrožju Moring šeststo metrov pod površjem Velikega vrha. Na poti skozi rudnik je ob spremstvu izkušenega vodnika mogoče spoznati zgodovino rudarjenja, ob razstavljenih rudarskih eksponatih pa doživeti tudi pravi »knapovski šiht«. Posebno doživetje je pot skozi rudnik tudi za otroke, saj če so zelo pridni, mogoče v čisti temi zaslišijo celo nagajivega škrate Bergmandelca in izvedo zgodbo o njem. Ogled muzeja pod zemljo je mogoč tudi s kolesom ali kajakom po podzemnem jezeru.

Na Brezjah jaslice z vsega sveta

Leta 2001 so na Brezjah tedanji samostanski hlev spremenili v muzej jaslic. Z leti je rastele edinstven muzej v naši deželi in tudi širše. Zbirka jaslic se je iz leta v leto večala in bogatila. Brezjanski frančiškani so v skoraj dveh desetletjih delovanja muzeja sprejeli v varstvo nad 500 primerkov jaslic, od katerih jih je 400 stalno razstavljenih v muzeju. Vsakega od razstavljenih primerkov sta namenjena mesto in pozornost, ki si jo zasluži.

Decembra leta 2016 je bil Muzej jaslic popolnoma obnovljen. Hoja skozi deset razstavnih prostorov je srečanje z zgodovino jaslic, s pomenom posameznih jasličnih figur in prizorov, z materiali, iz katerih so izdelane jaslice,

in z načinom izdelave. Poleg božičnih jaslic, ki so pri nas najbolj poznane, se v muzeju seznanimo tudi s pasijonskimi, binkoštnimi in vstajenjskimi jaslicami. Za slovenskega človeka pa je najbolj pristen in najbolj doživet pogled na kotne jaslice, postavljene v Bogkovev kotu domače hiše. V

Muzeju jaslic so predstavljeni številni slovenski in tuji ustvarjalci jaslic, tudi iz najbolj oddaljenih dežel. Skozi prostore, v katerih so na ogled jaslice iz tujih dežel, vodi obiskovalca svetloba zvezde, ki je Modre pripeljala v Betlehem. Razstava jaslic se sklone z reprodukcijo freske prvih

jaslic iz italijanskega mesta Greccio, ki jih je leta 1223 postavil Frančišek Asiški. Freska je osvetljena skozi opečno čipko, ki ustvarja igro svetlobe in sence. Muzej je od aprila do oktobra odprt med 9. in 19. uro, med novembrom in marcem pa med 9. in 18. uro. V ponedeljkih je zaprt.

NEPOZABNA DOŽIVETJA V PODZEMLJU PECE,
na ogled katerega se lahko podate z rudarskim vlakom,
gorskim kolesom, kajakom ali pa kar peš.

www.podzemljepece.com • E:info@podzemljepece.com • **T: 02 870 01 80**

TANKOVSKI VIKEND

datum: **26. 5. 2018 - 27. 5. 2018**
ura: **10.00 - 18.00**

Vabljeni v Park vojaške zgodovine v Pivko!

Park vojaške zgodovine ni le največji muzejski kompleks v Sloveniji – obisk Parka predstavlja vznemirljivo izkušnjo. Izkusite jo!

PARK VOJAŠKE ZGODOVINE PIVKA
Park vojaške zgodovine, Kolodvorska 51, SI-6257 Pivka
+386 (0)31 775 002, info@parkvojaskezgodovine.si

www.parkvojaskezgodovine.si

Čebelji ples pomladi Prek Košute na Britansko

Odprtje barvite razstave je bilo obogateno tudi z glasbenimi nastopi. / Foto: arhiv društva KUD LIK Naklo

SAMO LESJAK

Naklo – V Pavlinovi galeriji Doma Janeza Filipiča je na ogled zelo zanimiva slikarska razstava z naslovom Čebele in čebelarstvo v slikah. Dvajseti maj obeležujemo kot svetovni dan čebel, zato je predsednica KUD LIK Naklo Alojzija Murn predlagala slikarjem, da bi v Tednu ljubiteljske kulture pripravili slikarsko razstavo s tovrstno tematiko. Društvo je k sodelovanju povabilo Čebelarstvo društvo Naklo s predsednikom Janezom Pivkom, ki je v galeriji predstavilo razne priprave, orodje in izdelke te lepe, a zahtevne, pri nas zelo priljubljene dejavnosti.

Razstavljenim slikam na platnu in akvarelu z motivi čebelnjakov, čebel na cvetovih, portretom Antona Janše so se pridružile tudi poslikane panjske končnice,

nekatero z zelo redkimi motivi, kjer izstopajo končnice Mije Šubic Kramarič. Nekaj posebnega je tudi deščica, poslikana z motivom po znani legendi o cesarju Francu Jožefu. Prijetnega dogodka se je udeležilo okrog petdeset ljudi, med njimi tudi predsednik Čebelarstva zveze Gorenjske Anže Perčič, ki si je z zanimanjem ogledal tudi čebelarstvo postavitev Janeza Markiča v manjšem prostoru galerije. Dogajanje sta poživila orgličar Jože Mrgole in Domen Osterman z igranjem na diatonično harmoniko.

Tudi klekljarji pa so poleg vzorcev metuljev začeli že pozimi klekljati tudi razne vzorce s čebelami in se že pripravljajo na zanimivo razstavo bolj zahtevnih klekljanih čipk Ples pomladi, ki bo v isti galeriji odprta danes, 18. maja, ob 18. uri.

Z nekdanjim in aktualnim dirigentom Francijem Podlipnikom se Pihalni orkester Tržič jutri zvečer odpravlja na Britansko pustolovščino. Kot sporočajo v naslovu, bodo na koncertu v Dvorani tržiških olimpijcev igrali angleško, škotsko in irsko glasbo – tudi z gosti, skupino Beer Belly Band.

IGOR KAVČIČ

Tržič – V Pihalnem orkestru Tržič je po petih letih, kolikor ga je vodil priznani dirigent Nejc Bečan, za dirigentsko taktirko ponovno prijel Franci Podlipnik, ki je pred tem orkester vodil kar 21 let. »Z orkestrom sem tako rekoč "gor rasel". V njem sem klarinet začel igrati leta 1976, dirigent pa sem postal leta 1991 in orkester vodil do leta 2012. Izkazalo se je namreč, da moj naslednik in zdaj tudi predhodnik ob sedanjem profesionalnem delu dirigenta, skladatelja in aranžerja v Policijskem orkestru nima več dovolj časa. Nejc Bečan je v teh letih odlično vodil orkester, skrbel za njegovo rast in kvaliteto ter ga programsko obogatil,

tako da nadaljevanj« svoj ponovni vstop v orkester pojašnjuje Podlipnik.

Orkester trenutno šteje okrog 45 članov, njegovo jedro ostaja tudi z Bečanom, ki bo tudi v prihodnje v njem igral bariton saksofon. Po besedah Podlipnika je v orkestru tudi precej novih mladih obrazov, ki jih sam že pozna iz Glasbene šole Tržič, katere ravnatelj je. Prav glasbena šola je tista, ki po svojih najboljših zmogljivostih pripravlja prihodnje orkestraše. Morda jim manjka glasbenikov na nizkih trobilih, a so kljub temu kar dobro popolnjeni. »Občina je za nas uredila prostore v Kulturnem centru, lani pa je orkester praznoval tudi šestdeset let obstoja,« pove Podlipnik, ki je že ob svojem prihodu januarja takoj začel sestavljati

nov program za vsakoletni letni koncert. Kot je povedal, se je po razmisleku in tudi po sugestijah iz domačega okolja odločil, da bodo predstavili glasbo britanskega otčja, torej angleško, škotsko in irsko glasbo. Gostje koncerta bodo kranjski Beer Belly Band.

Od Škotskega višavja do irskih pubov

Tako bo v programu angleška popularna glasba z venčkom pesmi skupine The Beatles, nekoliko mlajši je Sting, najmlajši Robbie Williams. Škotsko bodo zaznamovali s skladbo Loch Ness: Škotska fantazija Johana de Meija, druga skladba s škotskim melosom je The Dream of Freedom iz

filma Pogumno srce (Braveheart). Irsko glasbo bodo predstavljali skupaj s skupino Beer Belly Band. Izvedli bodo Drunken Sailor, Clifs of Doonenn in druge znane pesmi. »Izbrali smo harmonsko bogato in zelo ritmično glasbo, ki je tudi med člani orkestra izzvala navdušenje, poudarja Podlipnik. Koncert Britanska pustolovščina, v soboto, 19. maja, ob 19.30 v Dvorani tržiških olimpijcev bo hkrati tudi zaključni koncert Tedna ljubiteljske kulture v Tržiču. Tržiški orkestraši v sodelovanju z zasedbo Beer Belly Band obljublajo pristne zvoke škotskih višavij, nepreglednih čred ovc in irskih pubov. Čudovita glasbena tradicija z otoka za današnji čas – na poslušanje.

Letošnje pomlad je Pihalni orkester Tržič že navduševal v Celju. / Foto: arhiv Pihalnega orkestra Tržič

AVSENIKOVA GLASBA V PODOBAH

Razstavo ilustracij slikarja Andreja Militarova, ki je ilustriral Avsenikove skladbe, si lahko ogledate v avli Gorenjskega glasa na Bleiweisovi 4 v Kranju do 30. maja 2018. Vabljeni!

Gorenjski Glas

www.gorenjski-glas.si

VSTOPI V SREDNJI VEK BLEJSKI GRAD

1.-3.6.

BLEJ

BLEJSKI GRAD

www.blejski-grad.si

Vodna korita na pregledni likovni razstavi

Tržič – OI JSKD Tržič in Kulturno društvo tržiških likovnikov sta v galeriji Paviljona NOB v Tržiču s priložnostnim kulturnim programom, v katerem je odlomke iz Cankarjevih del interpretiral David Ahačič ter nekaj slovenskih ljudskih odpele pevke FS Karavanke, ki jih vodi Maja Tekavec, odprla 7. območno pregledno razstavo tržiških likovnikov. Poleg proste teme so bila osrednja razpisna tema Vodna korita v Tržiču in njegovi okolici. Na razstavi je svoja dela, ki so nastala v zadnjem obdobju, razstavilo 24 ljubiteljskih slikarjev iz treh domačih kulturnih društev: Načeta paleta, Ampus in Tržiški likovniki, pridružilo pa se jim je tudi nekaj posameznikov. Izbor prispelih del in smiselno postavitve razstave je v okviru 5. Tedna ljubiteljske kulture in v Cankarjevem letu opravil slikar Nikolai Mašukov. Razstava bo na ogled do 9. junija.

Med nami in z nami

Kranj – V ponedeljek, 21. maja, bo ob 18. uri v dvorani Mestne knjižnice odprtje razstave Med nami in z nami. Gre za izbor likovnih del, ki so jih ustvarili osnovnošolci po srečanju z osebami z begunsko izkušnjo. Enotedska razstava poudarja pomembnost neposrednega stika z osebami z begunsko izkušnjo in pomen lokalne skupnosti pri njihovem vključevanju.

Stol, Kaja Urh in Maruša Štibelj

Kranj – V torek, 22. maja, bodo ob 18. uri v kranjski Galeriji Bala odprli likovno razstavo članov Likovnega društva Mengeš z naslovom Stol. Dan prej pa bodo ob 13. uri v Galeriji Mestne občine Kranj odprli razstavo Kaje Urh in Maruše Štibelj.

Prihodnost miru

Kranj – Lions klub Kranj organizira danes, v petek, 18. maja, ob 18. uri v Qlandii odprtje razstave Plakat miru pod naslovom Prihodnost miru, s katero se vizija in razmišljanje o miru že vrsto let širi med mladimi po celotni Sloveniji.

Vrhunec leta za kegljače

V nedeljo se bo v Cluju v Romuniji, kjer že poteka svetovno prvenstvo za mlajše člane in članice, začelo še svetovno prvenstvo v najmočnejši konkurenci. Naši reprezentanti so se pred najpomembnejšo preizkušnjo leta predstavili v Kranju, kjer so se na prenovljenem kegljišču pomerili z ekipo Hrvaške.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Letošnje člansko svetovno prvenstvo v kegljanju za posameznike bo med 20. in 26. majem potekalo v Cluju v Romuniji. Še pred odhodom na prvenstvo so se kandidati za moško reprezentanco v postavi Gregor Bajželj, Blaž Čerin, Davor Sobočan, Janže Lužan, Matej Lepej in Franci Velišček minulo soboto predstavili na kranjskem kegljišču, kjer so se na pripravljani tekmi pomerili z reprezentanco Hrvaške in zmagali s 6 : 2. Najboljši rezultat je v ekipi Slovenije s 632 podrtimi keglji dosegel Davor Sobočan, v reprezentanci Hrvaške pa je bil najboljši Branko Manev s 638 podrtimi keglji.

»Mislim, da sem v reprezentanco izbral najboljše kegljače, kar jih trenutno imamo v Sloveniji. To so Gregor Bajželj, Davor Sobočan, Matej Lepej in Franci Velišček. Fantje so za prvenstvo dobro pripravljeni. Pričakujem,

Na prenovljenem kegljišču v Kranju so se predstavili tudi kandidati za slovensko kegljaško reprezentanco in selektor Robert Blaha. / Foto: Gorazd Kavčič

da se bodo vsi uvrstili v drugi krog, tam pa bo za vrhunski rezultat potrebne tudi malo sreče. Seveda upamo tudi na kolajno,« je povedal selektor Robert Blaha, ki je bil vesel nove pridobitve za slovensko kegljanje, saj je kranjsko kegljišče od minulega tedna

dodobra prenovljeno. »Po prenovi je kegljišče trenutno eno najlepših in najbolj urejenih v Sloveniji,« je poudaril predsednik Kegljaškega kluba Triglav Kranj Dušan Eržen, kegljače pa sta pozdravila tudi predsednik Kegljaške zveze Slovenije Milan Kurelič

in kranjski podžupan Boris Vehovec.

Za žensko reprezentanco bodo v Romuniji nastopale Irena Mejač, Brigitte Strelec, Anja Forštnarič, Petra Bašek, Patricija Bizjak in Eva Sajko, selektor pa je Lado Gobec.

Mohorič zmagovalec desete etape Gira

Matej Mohorič iz Podblice je minuli torek slavil na najdaljši etapi dirke po Italiji.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Nekdanji svetovni prvak med mlajšimi člani in mladinci, 23-letni Matej Mohorič, je v najdaljši etapi letošnjega Gira po 244 kilometrih v Gualdu Tadinu prvi prečkal ciljno črto in postal zmagovalec desete etape kolesarske dirke po Italiji.

To je bila Mohoričeva druga etapna zmaga na eni od treh tritedenskih dirk, saj je Matej prvič zmagal lani na dirki po Španiji. Takrat je vozil še v dresu UAE Emirates, tokrat pa je slavil kot član ekipe Bahrain-Meride. »Vesel

sem zase, najbolj pa za ekipo, ki mi je danes dala prilžnost. Letos sem naredil velik korak naprej. V Bahrain-Meride se dobro počutim. Daje mi veliko podpore za uspehe. Upam, da bom v tej sezoni dosegel še več,« je bil po torkovi preizkušnji zadovoljen Mohorič.

Na svojega nekdanjega kolesarja, ki se jim še sedaj pridruži na treningih, so ponosni tudi v Kolesarskem klubu Kranj. »Njegova zmaga pričča o dejstvu, da kranjska kolesarska šola sodi v sam svetovni vrh cestnega kolesarstva,« pravijo v klubu.

Foto: arhiv KK Kranj

Matej Mohorič je zmagovalec desete etape letošnjega Gira.

Kranjčanke še drugič poražene

V finalu za naslov prvakinj so košarkarice Triglava v torek zvečer izgubile v domači dvorani.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Minuli torek je bila na sporedu druga tekma finala 1. SKL za ženske med Triglavom in Cinkarno Celje, tokrat pa so bile gostiteljice košarkarice Triglava.

Tekma je bila bolj izenačena kot prva v Celju. Triglavanke so sicer vodile le enkrat na tekmi, pri izidu 3 : 2, a so v prvi četrtini vztrajno sledile državnim prvakinjam, ki so po koncu prvih desetih minut vodile z 22 : 19. Odločilna je bila druga četrtina. Celjanke so pri vodstvu z 28 : 23 naredile delni rezultat 13 : 0 in tako

Tudi na drugi finalni tekmi košarkaricam Triglava ni uspelo zmagati. / Foto: Tina Dokl

napravile prvo večjo razliko na srečanju. Ob polčasu so gostje vodile z 48 : 29.

Dve minuti do konca tretjega dela je vodstvo Celjank zanašalo 22 točk, nato pa so

domačinke ob koncu tretje in začetku zadnje četrtine napravile delni izid 11 : 0. Slabi dve minuti pred koncem so se Kranjčanke približale na manj kot deset točk, a je za preobrat zmanjkalo časa. Celjanke so na koncu zmagale z 69 : 62 in v zmagah vodijo z 2 : 0. »Odigrali smo zelo dober drugi polčas, predvsem kar se tiče energije in želje. Vendar en polčas proti ekipi, kot je Celje, ni dovolj,« je po tekmi povedal trener Triglava Ernest Novak. Tretja tekma finala bo na sporedu v danes v Celju, morebitni četrti in peta pa 21. oziroma 23. maja.

Triglav do pomembne zmage

JOŽE MARINČEK

Kranj – Nogometaši Gorice in Triglava so v ponedeljek odigrali tekmo 33. kroga v 1. SNL Telekom. Zmagali so Kranjčani, ki so slavili z 2 : 0, oba zadetka pa je dosegel Matej Poplatnik in se s 16 zadetki na lestvici strelcev izenačil z Mariborčanom Marcosom Tavaresom.

S to zmago je Triglav na lestvici prehitel Ankaran Hrvatini in za Aluminijem na devetem mestu tri kroge pred koncem zaostaja le še pet točk. Zaostanek lahko še zmanjša, saj nogometaši Aluminija jutri gostujejo prav v Kranju. Tekma se bo začela ob 16. uri. V nedeljo bodo nogometaši Domžal ob 16.50 gostili Krško.

Jutri ob 15.30 so na sporedu tekme v 2. SNL. Roltek Dob bo gostil Ilirijo 1911, Kalcer Radomlje gostuje pri AŠK Bravo, Zarica Kranj pa pri Cherrybox 24 Tabor Sežana.

V 3. SNL – center se bodo jutrišnje tekme začela ob 17.30. Nogometaši Bleda Hirterja bodo gostovali v Komendi, Bohinj bo gostili Brinje Grosuplje, SIJ Acroni

Jesenice Kolpo, Šobec Lesce Rudar, Sava Kranj pa Arne Tabor 69. Na gostovanje v Ivančno Gorico bodo odšli nogometaši Tinexa Šenčur.

Nogometaši v Gorenjski ligi bodo jutri ob 17.30 odigrali tekme 19. kroga. V skupini za prvaka se bodo srečali: Žiri – Naklo, Visoko – Britof in Škofja Loka – JuRenta Bitnje, v skupini za obstanek pa: Royal Sport DLN – Zarica Kranj B, Velesovo – Polet in Preddvor – Kondor Godešič.

Uspeh vaterpolistov

Kranj – Slovenska mladinska vaterpolska reprezentanca se je minuli konec tedna uvrstila na letošnje evropsko mladinsko prvenstvo, ki bo konec avgusta in na začetku septembra v Belorusiji. Na turnirju v Kranju so naši najprej z 10 : 5 premagali Švicarje, nato z 10 : 9 Maltežane, za konec pa so s 4 : 11 izgubili z Romuni, ki so na turnirju osvojili prvo mesto in bodo, tako kot naši, igrali v Belorusiji. To je lep uspeh slovenskega vaterpola, saj bo to po letu 2012 prvi nastop kake naše vaterpolske reprezentance na evropskem prvenstvu. »Sedaj se moramo dobro spočiti, nato odigrati državno prvenstvo in po 15. juliju začeti priprave. V Belorusiji bomo poskušali doseči dober rezultat, je pa že uvrstitev na prvenstvo velik uspeh,« je po turnirju v Kranju minulo nedeljo povedal trener Aleš Komelj in dodal: »Čaka nas trdo delo. Zveza bo morala storiti nekaj več kot doslej. Fantom bo treba omogočiti dobre priprave, saj se brez teh dobre igre ne moremo zagotoviti.«

Lubadar jim še prizanaša

Gozdnogospodarska enota Kranjska Gora je eden redkih otokov na Zgornjem Gorenjskem, kamor se lubadar še ni razširil. Sanacija gozdne ceste, ki jo je nad naseljem Belca zasul plaz, ni možna, zato iščejo alternativno rešitev.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranjska Gora – V blejski območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije so pripravili načrt gozdnogospodarske enote Kranjska Gora za obdobje 2017–2026. Izdelava načrta se jim je nekoliko zavlekla in so jo lahko nadaljevali šele potlej, ko so prejeli odločbo ministrstva za okolje in prostor, da ne potrebujejo celovite presoje vplivov na okolje. Po javni razgrnitvi in javni obravnavi osnutka načrta, na katerih ni bilo pripomb, je svet blejske območne enote aprila določil predlog načrta, postopek pa se bo končal po tem, ko ga bo sprejel minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Na novo zarisali meje varovalnih gozdov

Gozdnogospodarska enota Kranjska Gora obsega 8541 hektarjev gozdov na območju od Tromeje na

severozahodu do Vrtaškega vrha na jugovzhodu. Največ, 3548 hektarjev, je večnamenskih gozdov, 3344 hektarjev je varovalnih, 1082 hektarjev je gozdov s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni, preostalo pa so gozdni rezervati, v katerih gospodarjenje ni dovoljeno. V letni zalogi, ki v povprečju dosega 312 kubičnih metrov na hektar, prevladujejo iglavci, teh je skoraj tri četrtine, tekoči letni prirastek znaša 4,79 »kubika« na hektar. Večina gozdov (91,5 odstotka) je v zasebni lasti, preostalo pa so državni in občinski gozdovi. Pri pripravi načrta enote so na novo, bolj natančno zarisali meje varovalnih gozdov, za to pa so uporabili podatke iz laserskega skeniranja terena, ki so jih pridobili preko portala ministrstva za okolje in prostor (direkcije za vodo). Če bo ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano upoštevalo nov zaris kot

njihov predlog pri spremembi uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom, se bo skupna površina varovalnih gozdov v enoti zmanjšala za 283 hektarjev.

Lastniki bodo lahko sekali še več

Kot sta povedala Andrej Gartner, vodja odseka za gozdnogospodarsko načrtovanje v blejski območni enoti zavoda, in Jernej Avsenek, vodja izdelave načrta, so v enoti v prejšnjem desetletnem obdobju načrtovali posek 234 tisoč kubičnih metrov drevja, lastniki gozdov so sekali manj, kot bi lahko, in so posekali 156 tisoč »kubikov« drevja, od tega so sanitarne sečnje predstavljale le 15 odstotkov. Enota Kranjska Gora je eden redkih otokov na blejskem gozdnogospodarskem območju, kamor se lubadar še ni razširil. Na celotnem območju

so lani za posek predvideli 430 tisoč kubičnih metrov od lubadarja napadenega drevja, a od tega le en odstotek v enoti Kranjska Gora. »Verjetno na manjši pojav lubadarja vplivajo nadmorska višina, alpsko podnebje ter manjša 'zasmrečenost' gozdov v primerjavi z drugimi enotami,« pojasnjujejo v blejskem zavodu, kjer z novim načrtom zvišujejo možni posek na 264 tisoč kubičnih metrov, prvič pa načrtujejo tudi sanitarni posek, to je posek zaradi ujm, škodljivcev, boleznih in iz drugih razlogov.

Zelo odvisni od spravila z žičnico

Gospodarjenje z gozdovi v enoti otežujejo strmina in druge naravne omejitve, zaradi katerih je tudi večja nevarnost pojavljanja hudournikov, plazov in snegolomov. Velik problem je izvedba načrtovanih ukrepov,

Andrej Gartner

Jernej Avsenek

tudi poseka, posledica tega je gospodarska škoda. V javni gozdarski službi opažajo, da predvsem med manjšimi lastniki gozdov ni zanimanja za gospodarjenje z gozdom, saj so ekonomsko bolj odvisni od turizma, kmetijstva in drugih dejavnosti. Gozdovi so še slabo odprti za gospodarjenje, večletni zastoj pri gradnji prometnic ne omogoča enakomernega gospodarjenja na celotnem območju gospodarskih gozdov, več kot polovica enote je odvisna od spravila z žičnico. V naslednjem desetletnem obdobju načrtujejo v enoti gradnjo trideset kilometrov gozdnih vlak, aktualni problem, ki ga bodo poskušali čim prej rešiti, je gozdna cesta nad naseljem Belca. Plaz je namreč februarja

letos zasul cesto, ki je pomembna za spravilo lesa in za gospodarjenje s planinami. Ker sanacija ceste po oceni geologov ni možna, v sodelovanju z geologi, lastniki gozdov in občino iščejo alternativno rešitev, ena od možnosti je tudi ureditev dostopa z avstrijske smeri. »Problem bo nastal, če se bo v gozdovih, ki so odvisni od ceste, pojavil lubadar,« poudarjajo gozdarji in opozarjajo še na nekatere druge probleme v enoti: na velik pritisk drugih uporabnikov na gozdni prostor, na slabo kakovost bukve in plemenitih listavcev zaradi pomanjkljive nege in na škodo, ko jo zlasti na prisojnih pobočjih Karavank pozimi povzroča jelenjad z objedanjem mladja in poškodovanjem debel.

13

ZA DELO V GRADCU IŠČEMO PISMONOŠE:

SPOZNALI BOSTE NOVE LJUDI

+ PO TRETJI URI BOSTE PROSTI

+ 1.200,00 EVROV NA MESEC

= POLETNA ZAPOSILITEV

NA POŠTI*

TAKOJ SE PRIJAVITE:
POST.AT/SOMMERJOB

*Pogoj je dobro znanje nemščine

Post

Večina z zlatimi priznanji

Večina gorenjskih kmetij je na ocenjevanju mlečnih izdelkov za razstavo Dobrote slovenskih kmetij dobila zlata priznanja, največ med njimi, kar štiri, kmetija Pr' Anžk iz Gorenje vasi.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Danes, v petek, bodo na Ptujju odprli državno razstavo Dobrote slovenskih kmetij, na kateri sodelujejo s kmečkimi prehranskimi izdelki in pijačami tudi številne gorenjske kmetije. V okviru priprav na razstavo je potekalo ocenjevanje izdelkov, nazadnje so prejšnji teden ocenili mlečne izdelke in v tem tednu še krušne. Rezultati za mlečne izdelke so znani, tudi letos številna priznanja potrjujejo, da se na Gorenjskem uveljavlja predelava mleka v kakovostne izdelke. Kmetija Leskoc iz Gorenje vasi bo tako prejela zlata priznanja za sir Pretovč, sir Janez in kislo kravje mleko, kmetija Leskoc iz Stare Oselice zlato za sir Oselčan, domači jogurt in grški tip jogurta, kmetija Anžk iz Gorenje vasi zlata priznanja za domače maslo, skuto, domači vaniljev jogurt s čokoladnimi kroglicami in za domači borovničev jogurt ter bronasto priznanje za navadni jogurt, kmetija Odems iz Predoselj zlata priznanja za skuto in liptaver ter srebrno

Danijela Dolinar iz Stare Oselice je prejela zlata priznanja za tri mlečne izdelke.

za navadni jogurt, kmetija Pri Bezlu iz Suhadol zlato za skuto, kmetija Krč iz Bašlja zlato za sir z drobnjakom in skuto, kmetija Prangarčk iz Broda v Bohinju zlato za poltrdi sir Gabrčk, kmetija Beravs z Brega pri Žirovnici zlato za domačo skuto in domači jogurt, kmetija Klemenak iz Radovne zlato za poltrdi sir Klemen in kmetija Pri Fatu iz Stare Fužine

zlato za Škantarjevo albumsko kozjo skuto in za Škantarjev kozji zeliščni namaz ter bronasto priznanje za Škantarjev kozji sir. Kmetija Dolenc iz Vrbenj bo dobila srebrno priznanje za domačo kislo smetano, kmetija Pr' Gotnari iz Podlonka srebrno za Gotnarjevo skuto, kmetija Kocjanc iz Jereke pa bronasto priznanje za navadni domači jogurt.

Kljub rekordni rasti ostajajo realni

◀ 1. stran

Prihodki od prodaje so lani zrastle za 14 odstotkov: v Sloveniji so znašali 134,4 milijona in na Kitajskem 8,1 milijona evrov. Ustvarili so 9,8 milijona evrov čistega dobička, kar je največ doslej. »Takšno rast poslovanja smo kar težko obvladovali, saj zahteva veliko resursov, predvsem ljudi in tudi strojev,« je pojasnil direktor Domela Zvone Torkar in dodal, da so lani tudi veliko investirali – 16 milijonov evrov, predvsem v opremo za nove projekte. Rast je bila predvsem na novih pro-

čemažar in dodal, da še posebej skrbno spremljajo dogajanje v nemški avtomobilski industriji. »Kljub temu da želimo izrabiti čim več priložnosti na trgu, moramo ostati realni in pripravljeni na obdobje, ko rasti ne bo več,« pravi Čemažar. Med večjimi izzivi je izdvojil zagotavljanje materialov za proizvodnjo in pridobivanje ustreznega kadra. Kot je razložil Torkar, proizvodne delavce še nekako dobijo, zelo težko pa je najti visokostrokovni kader, kar bo po njegovem močan omejitveni dejavnik pri nadaljnji rasti. Lani so štipendirali 89 študentov in

Optiweb zmagovalec na področju motivacije

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – AmCham Slovenija v okviru programa Best of the Best išče in nagraduje najboljše poslovne prakse v podjetjih, članih AmCham Slovenija. V sklopu Motivacija je zmagovalec škofjeloško podjetje Optiweb s projektom Optikultura, ostala finalistka sta bila še AMZS s projektom Kepa prijaznosti in Petrol s projektom Sprejmeš izziv. Optikultura je projekt, ki želi zaposlenim nuditi predvsem izkušnjo, ne zgolj zaposlitve. Kandidate si želijo prepričati z njihovo kulturo, saj se zavedajo, da vse

ostale oblike nagrajevanja (predvsem finančne) delujejo na kratek rok. Želijo si dolgoročno sodelovanje s sodelavci, ki se dobro počutijo v skupnem okolju. Standardne prakse in procese izvajajo na način, prilagojen potrebam zaposlenih. Zaposlene želijo ohranjati zavzete, s tem pridobijo vsi, tako zaposleni kot podjetje. Optikultura je spreminjajoč se projekt, kjer se aktivnosti spreminjajo in dodajajo glede na potrebe in želje zaposlenih, fleksibilnost, h kateri sicer stremijo pri delu, pa je stalnica tudi pri drugih internih praksah, v Optiwebu pojasnjujejo svoj projekt.

Poslujejo prijazno družinam

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Ekvilib inštitut je v sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ta teden podelil certifikate Družini prijazno podjetje 15 podjetjem, od tega so tri prejela osnovni, 12 pa polni certifikat. Do danes se je v projekt certificiranja priključilo že več kot 260 slovenskih podjetij in organizacij. Certifikat Družini prijazno podjetje je princip organizacijskega upravljanja, ki zagotavlja kratkoročne in dolgoročne pozitivne učinke usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja zaposlenih.

Ti se kažejo v zmanjšanju fluktuacije, bolniških odsotnosti, števila nezgod ipd. ter večanju zadovoljstva, motivacije in pripadnosti zaposlenih, kar prinaša pozitivne ekonomske učinke. Med prejemniki so tudi nekatera gorenjska podjetja, polni certifikat sta dobila Biotehniški center Naklo in Center za usposabljanje, delo in varstvo Matevža Languša Radovljica, posebne zahteve pa so prejela podjetja, ki so v postopek certificiranja vključena od leta 2011 dalje. Med njimi sta tudi Društvo Projekt Človek (s svojo skupnostjo v Sopotnici) in Elektro Gorenjska.

Na Trati je Domel pridobil 13 tisoč kvadratnih metrov proizvodnih površin, ki so že polno zasedene. / Foto: Gorazd Kavčič

gramih: na elektronsko komutiranih motorjih in komponentah, povečali pa so tudi prihodke od prodaje sesalnih enot, s katerimi ustvarijo 40 odstotkov celotnih prihodkov.

Nov motor za pralni stroj

Letos se po besedah Čemažarja nadaljuje trend lanske rasti, ki jo utegnejo do konca leta celo preseči. Zelo rastoče je področje baterijskih aparatov, tako vrtno opreme kot tudi sesalne tehnike. V sklopu razpisa za pametne specializacije so lansirali nov izdelek – motor za pralni stroj, ki ga proizvajajo za Gorenje. »Zelo pomembno postaja področje avtomobilske tehnologije, vstopamo v različne segmente, večinoma vezane na elektrifikacijo avtomobilov,« je razložil Čemažar in dodal, da v segment glavnega pogonskega sklopa ne bodo vstopali, saj lahko bistveno bolj strateško sodelujejo na t. i. pomožnih motorjih. »To so razne črpalke, kompresorji, predvsem aplikacije, ki so bile v preteklosti v klasičnem motorju gnan preko jermena in glavnega motorja,« je pojasnil.

Okoli 20 odstotkov direktne prodaje realizirajo v Nemčiji, posredno pa je njihova odvisnost od tega trga več kot 50-odstotna. »Nemški del trga že nakazuje signale, da se rast umirja,« je dejal

dijakov, 65 sodelavcev se izobrazuje ob delu, že nekaj let imajo organizirano Domelovo akademijo, kjer izobražujejo ključne kadre za vodstvena in vodilna mesta. Lani so imeli 174 novih zaposlitev, letos jih načrtujejo 85.

Dvajset let Domel Holdinga

Minuli torek je sicer minilo 20 let od ustanovitve Domel Holdinga, ki je bil 15. maja 1998 vpisan v sodni register. Družba pooblaščenka je odigrala ključno vlogo pred grožnjo sovražnega prevzema s strani Domelovega največjega konkurenta na trgu sesalnih enot, je poudaril Torkar. Zaradi pristopa večine zaposlenih in upokojenec je Domel Holding že ob ustanovitvi imel več kot 1300 lastnikov in 42,12-odstotni lastniški delež Domela, do stoo odstotnega lastništva pa so prišli leta 2009. Danes je 630 lastnikov, struktura se spreminja zaradi upokojevanja. Število zaposlenih, ki so tudi lastniki, upada, trenutno jih je okoli 30 odstotkov. »Na dolgi rok se bo osnovno razumevanje lastništva zagotovo spremenilo. Za zdaj ne vidimo večjih potreb po spremembah, lastniška struktura je stabilna,« je dejal Čemažar in dodal, da je dojemanje lastništva dozorelo do te mere, da lastniki ne mešajo lastništva s poslovanjem.

DOMEL

www.domel.com

Vabimo vas,

da nas v soboto, 19. maja 2018, med 9. in 12. uro
obiščete na dnevu odprtih vrat
prenovljenih proizvodnih prostorov na lokaciji
Trata, Kidričeva cesta 66, Škofja Loka.

Pod strokovnim vodstvom si boste ogledali Domelove proizvodne oddelke
in se seznanili z možnostmi novih zaposlitev, štipendiranja, ...

V hiši skrivaj gojil »travo«

SIMON ŠUBIC

Domžale – Domžalski policisti so pred dnevi po odredbi sodišča opravili hišno preiskavo pri 27-letniku iz okolice Domžal, za katerega je obstajal sum storitve kaznivih dejanj s področja prepovedanih drog. Ta se je ob vstopu policistov v osumljenčovo hišo tudi kmalu potrdil. Domžalčanu so namreč zasegli okoli kilogram posušenih delcev konoplje, 27 sadik konoplje, mobilni telefon in pripomočke za hidroponično gojenje

Domžalčan je imel doma urejen manjši laboratorij za gojenje konoplje. / Foto: PP Domžale

Trčenje pred karavanškim predorom

Hrušica – V torek okoli 7. ure se je pred karavanškim predorom na gorenjski avtocesti zgodila hujša prometna nesreča, v kateri so bili udeleženi tuji državljani. Voznik osebnega vozila iz Nemčije je namreč na Hrušici trčil v zadnji del tovornega vozila, ki je bil po ugotovitvah policistov pravilno razvrščen na izključevalnem pasu za plato Karavanke. Trk je bil silovit, krivda pa je bila na strani Nemca. Cesta je bila v času nesreče mokra in spolzka. V nesreči sta se huje poškodovala voznik osebnega vozila in njegova sopotnica, oba nemška državljana.

Ukradli petnajst koles

Kamnik – V torek dopoldne so ljubljanski kriminalisti prejeli prijavo o vlamu v specializirano trgovino v Kamniku. Kot so ugotovili, so neznan storilci preko noči vlamili v trgovino in odtujili petnajst novih gorskih koles različnih znamk. Nastalo je za okoli petnajst tisoč evrov gmotne škode.

Prijet pri vlamu

Jesenice – Jeseniški policisti so ta teden zasačili vlomilca na delu. V večernih urah jih je o sumu na vlam v stanovanjski objekt obvestil občan. V hitri intervenciji so na kraju prijeli vlomilca, ki je skozi okno, odprto za zračenje, odprl sosednje okno in vstopil v objekt. Odtujil je že kozmetiko, nameraval pa je odnesti tudi računalniško opremo. Za vlam ga bodo ovadili, ker pa so pri njem našli tudi manjšo količino droge, pa vodijo zoper njega še prekrškovni postopek.

konoplje – grelne svetilke, električne podaljške, gnojila, cvetlične lončke ter indikatorje temperature in vlažnosti.

Policisti bodo po vseh zbranih dokazih zoper osumljenca podali kazensko ovadbo zaradi suma kaznivega dejanja neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami. Ker so med hišno preiskavo 27-letniku zasegli tudi ročno zvito cigareto, v kateri so bili najverjetneje delci konoplje, bodo zoper njega ukrepali še po zakonu o prekrških.

Vlamljali pod ščitom teme

Gorenjski kriminalisti so prijeli četverico, ki naj bi zagrešila najmanj deset vlamov v stanovanjske hiše na območju Bleda in Radovljice. Za več kot 700 zaseženih predmetov prave lastnike še iščejo.

SIMON ŠUBIC

Bled – Gorenjski kriminalisti so končali preiskavo serije vlamov v stanovanjske objekte na območju Bleda in Radovljice. Skupaj so za zdaj preiskali deset vlamov, ki so jih osumljeni trije moški in ženska, eden od njih je policiji znan že od prej, a ne zaradi premoženjskih deliktov. »Gre za osebe z območja Gorenjske, stare od 35 do 56 let,« je razkril vodja sektorja kriminalistične policije na Policijski upravi Kranj Primož Donoša. Vsem osumljencem so že prejšnji teden odvzeli prostost, dva so minuli petek privedli tudi pred kranjskega preiskovalnega sodnika, ki jima je odredil pripor. Druga dva osumljenca so policisti po zaslišanju spustili na prostost, a tudi njiju bo doletela kazenska ovadba. Preiskana kazniva dejanja izvirajo iz obdobja zadnjih dveh let, večina z letošnjega leta, a kriminalisti so prepričani, da so vsi osumljenci v različne objekte vlamljali najmanj zadnjih pet, šest let.

V petih hišnih preiskavah so kriminalisti zasegli veliko količino predmetov. Tiste, ki izvirajo iz desetih preiskanih vlamov, njihova ocenjena vrednost pa znaša več kot 33 tisoč evrov, so že vrnilo oškodovancem, za več kot 700 različnih predmetov – od nakita, ur, spominskih in starih kovancev do orožja, oblačil in kozmetike – pa izvor oziroma prave lastnike še ugotavljajo. Prav zaradi

Prvi gorenjski kriminalist Primož Donoša je poudaril, da so se osumljenci na vlome temeljito pripravili. / Foto: Simon Šubic

tega se kriminalistična preiskava še nadaljuje, je razložil Donoša, ki poziva vse oškodovance tovrstnih kaznivih dejanj z območja Gorenjske, ki domnevajo, da so med zaseženimi predmeti tudi njihovi, da se oglasio na Policijski postaji Bled, kjer bodo opravili prepoznavo in prevzem predmetov (več informacij na spletni strani policije). Zaseženi predmeti namreč po domnevah policije

izvirajo iz kaznivih dejanj, ki so bila najverjetneje izvedena od leta 2012 naprej.

Kot je pojasnil Donoša, so se na Gorenjskem pojavljali vlomi v stanovanjske objekte, za katere so po načinu storitve in odvzetih predmetih domnevali, da so delo iste skupine, ki se z vlomi sistematično ukvarja. »S kriminalistično preiskavo smo prišli do prvih informacij in smo preiskavo lahko osredotočili

Del zaseženih predmetov

na konkretne osebe. Na tej podlagi smo zdaj uspešno končali prvi del preiskave,« je poudaril. Kriminalisti so ugotovili, da so osumljenci pri vlamih v stanovanjske hiše izkoriščali krajšo ali daljšo odsotnost lastnikov. »Na samo izvršitev so se temeljito pripravili, s tem da so hodili na kraj, opazovali hišo in njeno zaščito, in ko so bili podani pogoji za varno storitev kaznivega dejanja, so k njemu tudi pristopili. Vse pa pod okriljem teme,« je povedal Donoša. V stanovanjske hiše, najraje so si jih izbirali v spalnih naseljih, so vstopali skozi okna in vrata, odnašali pa so pretežno zlatnino, nakit in denar, v posameznih primerih pa tudi tekstilne izdelke, kozmetiko, hrano in elektronske naprave. Vsi ukradeni predmeti so bili po mnenju policistov namenjeni nadaljnji prodaji in s tem nezakonitemu zaslužku.

Na podlagi doslej zbranih dokazov kriminalisti domnevajo, da sta v devetih primerih v objekte vlamljala dva osumljenca, ki sta zdaj priprta, pri enem vlamu pa je sodeloval še tretji osumljenec. Pri treh vlamih je sodelovala tudi ženska, ki je prikrižala storilce in ukradene predmete ter si na ta način pridobivala protipravno premoženjsko korist, so še povedali na PU Kranj. Dveh od preiskanih vlamov niso dokončali, ker jih je pregнал alarm, v ostalih osmih primerih pa lastniki niso uporabljali varnostnih sistemov.

Nekateri na kolesu tudi telefonarili

Gorenjski policisti so v torek in sredo nadzirali, kako se v prometu obnašajo kolesarji. Ugotovili so, da jih je kar veliko kršilo prometna pravila.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski policisti so v okviru preventivne akcije za večjo varnost kolesarjev ta teden na območju Kranja dva dopoldneva nadzirali kolesarje in preverjali, kako spoštujejo cestnoprometne predpise. Takih, ki prometnih pravil niso upoštevali, je bilo 61. Policisti pa so istočasno pod drobnogled vzeli tudi voznike osebnih vozil in tudi pri njih ugotovili nekaj prekrškov.

Največ ugotovljenih prekrškov kolesarjev je bilo zaradi vožnje po nepravilni površini za kolesarje (24), petnajst jih je kolesarilo

Policisti so v dveh dopoldnevih na območju Kranja pri prekršku zasačili več kot 60 kolesarjev (slika je simbolična).

po nepravilni strani, devet mladoletnikov ni uporabljalo kolesarske čelade,

zato pa je pet kolesarjev med vožnjo uporabljalo mobilni telefon, pet pa jih

je vozilo kolo po delu ceste, kjer je to s prometnim znakom prepovedano. Policisti so nalezli tudi na kolesarja, ki so ga pri vožnji zelo ovirale vrečke, eden med vožnjo z rokami ni držal krmila kolesa, ugotovili pa so tudi prekršek starša, ki je otroka brez čelade na kolesu peljal v šolo. »V nekaterih prekrških so bili udeleženi tudi mladoletniki. Ko so policisti o njihovih kršitvah obveščali starše, se je večina njih presenetljivo strinjala, da se zoper otroke ukrepa, saj jim pogosta opozorila niso zalegla,« je povedal Bojan Kos s Policijske uprave Kranj.

Vzporedno z nadzorom kolesarjev so policisti preverjali tudi ravnanja voznikov v prometu. Večina njihovih prekrškov je bila po besedah Kosa povezana z neuporabo varnostnih pasov, v dveh primerih pa tudi z vožnjo pod vplivom alkohola. Obravnavali so tudi voznika, ki je pri omejitvi 50 km/h vozil s hitrostjo 85 km/h.

Policisti so ta teden obravnavali tudi dve nesreči kolesarjev. Na cesti Labore–Mavčiče je kolesar med nepravilnim prehitovanjem trčil z drugo kolesarko, drugi kolesar pa je na Lancovem padel zaradi neprilagojene hitrosti.

**KURILNO
OLJE**

DATRIS

GREJE MOČNEJE

080 2341

Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Življenje tržiškega čevljarja

Joža Gros je 9. marca praznoval devetdeseti rojstni dan, 24. maja pa bodo na muzejskem večeru v Trziškem muzeju predstavili zgodbo njegovega življenja, zapisano v knjigi z naslovom Življenje tržiškega čevljarja in podnaslovom Joža Gros: Od Kaštrunovega bërštata do zlate dobe Peka in podjetja Migi.

SUZANA P. KOVAČIČ

Življenjsko pot Joža Grosa je krojilo delo, čevljarstva dediščina mu je bilo položena v zibko. »Z izjemnim pripovedovalnim darom iskreno, zbrano, tenkočutno in s kančkom humorja pripoveduje zgodbo svojega življenja. Govori o čevljarstvih koreninah, otroštvu, mladostniški razigranosti in vojnih razmerah, o trdem delu, izkušnjah iz tujine in uspehih doma. Knjiga hkrati predstavlja zgodbo, sorodno drugim tržiškim čevljarjem, ki jim je življenje prinašalo tanjše ali debelejšje rezine kruha, ter zgodbe o Trziču in Peku, kakršna sta bila in se ne bosta več vrnila,« v knjigi zapiše avtor besedila dr. Bojan Knific.

S čevljarstvom se ukvarja od rojstva

Joža Gros je v hiši za Mošenikom (Pr' Kaštrun) odrasel ob starših, starih starših

in ljudeh, ki so mu razkrivali skrivnosti čevljarstva dela in življenja. »S čevljarstvom se ukvarjam od rojstva. (smeh) Stara mama, ki me je varovala, je imela ob šivalnem stroju veliko kartonasto škatlo, v njej so bili odpadki mehke flanele in drugega blaga in tam notri sem ležal. To je bila moja zibka,« se spominja čili devetdesetletnik, prvi otrok očeta Joža in mame Jožefe. Za njim je prišel Pavel, ki je za davico umrl že leta 1934, potem sta se rodila še Tone in Štefan. Vsi so se ukvarjali s čevljarstvom. Tone je bil dve desetletji direktor Planike, Štefan je bil čevljarstveni tehnik; delal je v Peku v modelirnici in drugih obratih, nazadnje je bil kontrolor.

Ni se pokoraval nemškemu učiteljem

Joža Gros je obiskoval najprej ljudsko šolo, potem meščansko šolo na Balosu, kjer je danes tržiška knjižnica.

Sledila je leta 1941 nemška šola, kjer ni prenesel, da so slovenske otroke zmerjali z banditi; ni se pokoraval nemškemu učiteljem in so ga po dobrem letu izključili. Šel se je učiti čevljarstva, potem pa se pridružil partizanom v narodnoosvobodilni borbi, najprej kot kurir pri Škofjeloškem odredu, kot pomočnik mitraljezca, mitraljezec, januarja 1945 so ga premestili v zaščitno četo komande mesta Kranj. Maja 1945 je nastopil funkcijo komandirja na komandi mesta Kamnik, julija istega leta je od tam odšel zaradi nadaljevanja šolanja. Končal je državno meščansko šolo v Trziču, opravil izpit za čevljarstveni pomočnik in zaključil še tehniško čevljarstvo šolo v Ljubljani z odličnim uspehom. Prakso je delal v Tovarni čevljev Trio in v Peku leta 1946, kjer se je naučil izdelati čevljev še na industrijski način.

Delavce je spoštoval

Leta 1951 se je pri svojih 23 letih zaposlil v Peku, kjer je delal tudi njegov oče. Hitro je napredoval; najprej je prenovil delo v šivalnici, kot vodja tehnološke prenove je v Peku od leta 1954 do upokojitve leta 1986 razvijal moderen in z evropskimi tovarnami primerljiv način proizvodnje obutve – ne le v Peku, temveč tudi v drugih tovarnah v tedanji Jugoslaviji in tujini. V letu, ko se je končala druga vojna, so v Peku izdelali 170 tisoč parov obutve, po slabih štirih

Joža Gros s knjigo bogatih spominov. O tem, kako so tržiški čevljarji lovili ptiče, kaj so delali s šojami, v katerih smeteh je bil »dnar«, čemu je služila klajšpa, kako so »dreto scat peljali«, zakaj je »nedela beva in pondelk plav«, kako je bilo v partizanski bitki na Poreznu, kako se je od šestdesetih let 20. stoletja dalje razvijal Peko ... / Foto: Gorazd Kavčič

desetletjih soletno proizvedli 3.800.000 parov. »Delavce moraš spoštovati, jim zapati, jih učiti, voditi in nadzorovati,« je njegov moto zapisan tudi v knjigi. Izobraževal se je v tujini, med drugim v nemškem Pirmasensu, kjer je spoznaval novosti v obutveni industriji. Vedel je, da bo Peku lahko pomagal le, če bo imel še več znanja.

Čevljarstvo še reže kruh družini

Joža Gros v knjigi pripoveduje o družini. Dvakrat se je poročil, hčeri Špelo in Marjeto ima iz prvega zakona, sinova Miha in Joža iz drugega zakona z Mihaelo. Razveseljujejo ga vnuki in pravnuki.

Čevljarstvo še vedno reže kruh njegovima sinovoma in snahi Alenki. Ohranjajo tradicijo izdelovanja kakovostne obutve v družinskem podjetju Migi, ki ga je leta 1988 ustanovila Mihaela Gros, ki je v Peku kot čevljarstveni tehnik delala dvajset let. »Leto 1983 sem z možem in sinom Mihom preživela v Alžiru, kjer je Peko pomagal razvijati lokalno čevljarstvo industrijo. Mož je vodil tehnološke projekte. Sama sem sodelovala pri učenju alžirskih delavcev. Od tod tudi izhaja denar, ki sem ga vložila v lastno obrt,« v knjigi pojasni Mihaela Gros. Joža starejši še vedno spremlja razvoj podjetja, vprašajo ga za nasvet, Mihaela pa še sede za stroj in dela. Sinova pravita,

da novega Peka ne moremo pričakovati, ker so časi drugačni, da pa je uspeh v manjših, prilagodljivih podjetjih z veliko trdega dela in odrekovanja.

Joža Gros je z znanjem in izdelki precej prispeval, da ima Trziški muzej danes največjo čevljarstvo zbirko in najsodobnejšo čevljarstvo razstavo v Sloveniji. V četrtek, 24. maja, ob 18. uri bo Joža Gros gost muzejskega večera v Pollakovem salonu v Trziškem muzeju. Koliko odličnih zgodb in prigod ve povedati in morda prinese s seboj tudi škorenjc, velik le devet centimetrov, ki pa se v ničemer ne razlikuje od pravega. Kaj bodo pa dodali še »ta domači« Alenka, Miha in Jože, ki so uredili knjigo.

Čevljev zna še vedno narediti »na roke«; če bi bilo treba, »ob polnoči v miže«. / Foto: Gorazd Kavčič

Pogovor

Simon Velički je bil prejšnji mesec imenovan za generalnega direktorja policije. **Stran 18**

Zanimivosti

Sandra Svetina, dekle z Downovim sindromom, dela kot slaščičarska pomočnica. **Stran 19**

Multikulti

Špela Gorjanc iz Bitenj je našla priložnost na Novi Zelandiji. **Stran 20**

Od petka do petka

Po napovedi, da naj bi kitajska skupina Hisense prevzela Gorenje, je vrednost delnice velenjske družbe skokovito zrasla. / Foto: Simon Šubic

V Kočevju so ta teden podpisali pismo o nameri o širitvi Yaskawine tovarne. / Foto: STA

Predsednik vrhovnega sodišča Damijan Florjančič ocenjuje, da slovenska sodišča delajo dobro. / Foto: Gorazd Kavčič

Delnice Gorenja mamijo

Po objavi odločitve Gorenja, da bo njegov prihodnji strateški partner kitajska skupina Hisense, je vrednost delnic velenjske družbe na Ljubljanski borzi močno zrasla.

SIMON ŠUBIC

Delnice Gorenja zrasle v nebo

Novica, da namerava kitajski Hisense prevzeti Gorenje, je tečaj delnice velenjske družbe na Ljubljanski borzi prejšnji teden povzdignila v nebo. Z okoli šestih evrov je cena delnice po napovedi kitajskega prevzemnika, da bo za delnico ponudil 12 evrov (pod pogojem, da prevzame več kot polovico delnic), hitro skočila na več kot 11 evrov. Iz Hisenseja, ki so ga v Gorenju izbrali za prihodnjega strateškega partnerja, so sicer v začetku tedna napovedali, da bodo pospešili razvoj Gorenja in ohranjali stabilnost delovnih mest. Varovali in razvijali bodo obstoječe blagovne znamke podjetja Gorenje, izkoristili vrhunske tehnologije, izdelke in globalne kanale za krepitev in širitev Gorenja, so obljubili.

Yaskawa načrtuje dodaten obrat v Kočevju

Japonska korporacija Yaskawa bo v Kočevju, kjer že gradi svojo prvo evropsko tovarno robotov, postavila tudi obrat za proizvodnjo elektromotorjev in elektronskih komponent, v katerem bi zaposlili do 250 ljudi. O tem so v ponedeljek prvi mož

Yaskawe Europe Manfred Stern, gospodarski minister Zdravko Počivalšek in kočevski župan Vladimir Prebilič ob prisotnosti premierja Mira Cerarja podpisali pismo o nameri. Yaskawa, največja svetovna proizvajalka industrijskih robotov, bo tako v Kočevju odprla do 500 novih delovnih mest.

Florjančič: sodstvo dela dobro

Na vrhovnem sodišču so v sredo predstavili poročilo o delu slovenskega sodstva v letu 2017. Po besedah predsednika sodišča Damijana Florjančiča je stanje v slovenskem sodstvu dobro, saj v celoti obvladujejo tekoči pripad, hkrati pa tudi postopoma zmanjšujejo število nerešenih zadev. Slednjih je okoli 160.000 oziroma 13 odstotkov manj kot v letu 2016 in 55 odstotkov manj kot leta 2012. Florjančič je ob tem opozoril, da se po drugi strani zmanjšuje tudi število rešenih zadev, kar je posledica zmanjševanja števila sodnikov in večje kompleksnosti zadev. Skrajšal se je tudi povprečen čas reševanja zadev; lani je znašal 3,4 meseca, predlani pa 3,7 meseca. Povprečen čas reševanja pomembnejših zadev znaša 7,7 meseca, kar je enako kot leta 2016. Predsednik vrhovnega sodišča je

še opozoril, da je v Sloveniji trenutno 43,1 sodnika na 100.000 prebivalcev, kar je nad povprečjem EU, vendar pa bi nadaljnje zmanjševanje njihovega števila lahko prineslo težave.

Po Pahorju ovaden še Erjavec

Potem ko je nekdanji slovenski veleposlanik v Avstraliji in predsednik stranke Novi socialdemokrati Milan Balažič zaradi njegove vloge pri sklenitvi arbitražnega sporazuma o meji s Hrvaško aprila kazensko ovadil predsednika republike Boruta Pahorja, je v sredo podobno ovadbo na ljubljanskem okrožnem tožilstvu vložil tudi zoper tedanjega in zdajšnjega zunanjega ministra Karla Erjavca. Novi socialdemokrati Erjavcu očita zlorabo uradnega položaja, nevestno delo, izdajo tajnih podatkov in napad na neodvisnost države. »Ker Slovenija zaradi njegove dejavnosti nima teritorialnega dostopa do odprtega morja, se je morala po njegovi krivdi odreči delu ozemlja in teritorialnega morja po stanju na dan 25. 6. 1991, kar je v nasprotju s 4. členom Ustave Republike Slovenije,« piše v ovadbi zoper Erjavca. Slednji je že v torek dejal, da očitki niso resni in da bo prisiljen zaradi razžalitve

ovaditi Balažica, če bo ta res vložil ovadbo zoper njega.

Zahteva za izredno sejo

Potem ko je vodstvo ljubljanskega kliničnega centra prejšnji teden prejelo odpovedi treh kardiologov iz službe za otroško kardiologijo, kjer zdaj ostaja le še ena zdravnica, ki pa ji pogodba o zaposlitvi poteče čez en mesec, so v poslanskih skupinah SDS in NSi vložili zahtevo za sklic izredne seje državnega zbora. Na njej bi obravnavali izredne razmere na področju zdravljenja otrok s prirojenimi srčnimi napakami. Generalni direktor kliničnega centra Aleš Šabeder je sicer razložil, da iščejo možne rešitve znotraj zavoda, države in tudi v tujini, obstaja pa tudi možnost ukinitve programa, trenutno pa na tem področju sodelujejo s češkim centrom. Trije otroški kardiologi so dali odpoved, ker naj bi bil sistem, ki ponuja prisotnost otroškega srčnega kirurga le dva operativna dneva v mesecu, nevaren za bolnike in zdravstveno osebje. Državna sekretarka na ministrstvu za zdravje Ana Medved je navedla, da bodo kardiologi glede na odpovedni rok svoje delo opravljali do ustanovitve novega Nacionalnega inštituta za otroške srčne bolezni, ki da bo začel delovati do 1. julija.

Sloenci v zamejstvu (612)

Pester koroški maj

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Mesec maj je mesec, ko se v dvojezičnem delu Koroške, kjer živijo Slovenci, vrstijo dogodki drug za drugim, od družabnih, kulturnih, političnih, gospodarskih.

Osrednji dogodek preteklega tedna se je zgodil v Pliberku v Podjuni, kjer je bil protestni shod Iniciative proti ustaškim in nacističnim srečanjem na Koroškem. Pri njegovi organizaciji je imela

pomembno vlogo Zveza koroških partizanov in njen tajnik Andrej Mohar. Iniciativa združuje 23 organizacij z območja Alp in Jadrana, torej Koroške, Furlanije in Julijske Krajine in Slovenije. Vzrok za protest so bila tradicionalna srečanja Hrvatov na bližnjem Libuškem polju, ki so iz cerkvene svečanosti v spomin na pobite ustaše prerasla v nevarna

Kancler škofovskega ordinariata krške oziroma celovške škofije Jakob Ibounig je povedal, da bo o usodi prihodnjih hrvaških zborovanj na Libuškem polju odločeno junija. Z letošnjega zborovanja so zaradi ustaških oziroma nacističnih simbolov in pozdravov privedli v preiskovalni zapor sedem udeležencev, devet pa so jih ovadili. Če bo zborovanje ostalo, ne bo smelo biti privlačno za desničarje, je dejal škofijski kancler.

Sobotni protestni shod v Pliberku je potekal sočasno s hrvaško mašo na dobra dva kilometra oddaljenem Libuškem polju.

zborovanja zagovornikov nacizma in ustaštva. Letošnje zborovanje Hrvatov je bilo preteklo soboto, sočasno s protestom Iniciative. Zaradi ostrejšega nadzora avstrijskih organov, ki je bil posledica številnih zahtev po prepovedi tega in podobnih zborovanj na Koroškem, je bilo slabše obiskano, manj bučno in z redkejšimi in manj vidnimi simboli ustaštva in nacizma. Proti

zlorabi spominske maše v politične namene se je izrekla tudi koroška katoliška cerkev. Na protestu Iniciative, na katerem je igrala rudarska godba iz Hrastnika, so bili med govorniki tudi predstavniki Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije Primož Siter, poslanka Levice v slovenskem državnem zboru Violeta Tomič in predsednik Zveze protifašističnih borcev Hrvaške

Franjo Habulin. Ta je za Gorenjski glas povedal, da se morata sam in njegova organizacija boriti proti mnogim zagovornikom ustaštva in zaničevalcem partizanskega boja na Hrvaškem, kar ni v ponos njegovi državi, članici Evropske unije.

V torek je bil v Celovcu redni občni zbor Slovenske gospodarske zveze na Koroškem, ki postaja pomemben dejavnik v gospodarskem povezovanju držav oziroma dežel v alpsko-jadranskem območju in partner v čezmejnih projektih. Včeraj so na Višji šoli za gospodarske poklice v Šentpetru pri Šentjakobu v Rožu počastili prvi svetovni dan čebel, ki ga je Organizacija združenih narodov razglasila na pobudo Slovenije. Na prireditvi so se predstavili čebelarji z obeh strani meje s svojimi medenimi izdelki in napitki. Pri organizaciji prireditve je sodeloval tudi generalni konzulat Republike Slovenije v Celovcu.

Po svetu

Po svetu maja 1968

Maja 1968 so v Parizu izbruhnile velike študentske demonstracije, pozneje so jim širom po svetu sledili še drugi protesti: proti vojni v Vietnamu, proti sovjetski okupaciji Češkoslovaške ... Nam 50 let pozneje vse to še kaj pomeni?

MIHA NAGLIČ

Bil je revolt, ne revolucija

Se še spominjate maja 1968? Jaz sem hodil v prvi razred gimnazije, na kateri so bili redki tako predrzni, da so si upali nositi malo daljše lase. Občudoval sem Ernesta Che Guevaro, ki so ga ubili v bolivijski džungli oktobra 1967 in je brz postal svetovna protestniška ikona. Dozdevalo se mi je, da je kulturna revolucija na Kitajskem nekaj imenitnega, nisem pa vedel, da v njej ponižujejo intelektualce in pobijajo Tibetance. Bil sem med gojenci, ki smo septembra 1968 v Domu Ivana Cankarja (DIC) v Ljubljani »gladovno stavkali« (dva dni nismo šli jest) zaradi slabe hrane in premalo kruha. Tako smo vznemirili celo takratno partijsko oblast. / Kakšna je razlika med današnjo mladino in tisto iz legendarnega leta 1968? Na to vprašanje je že leta 2008, ko je bil poslanec Zelenih v Evropskem parlamentu, odgovoril Daniel Cohn-Bendit (DCB), neformalni vodja študentskega revolta maja 1968 v Parizu. »Bistveno bolj je zaskrbljena za svojo prihodnost. Takrat, pred štiridesetimi leti, nismo poznali brezposelnosti. Nismo poznali aidsa. Ne klimatskih sprememb ne CO2. Ne ekološko

in socialno škodljive globalizacije. Tudi zaradi tega smo lahko prihajali na dan z bolj neumnimi stvarmi. Govorili smo: borimo se za svobodo in pri tem zagovarjali kitajsko kulturno revolucijo, kar je bilo – gledano z današnjega zornega kota – seveda popolnoma noro. Drugi so zagovarjali kubansko revolucijo. Kar je bilo seveda enako noro. Toda prepričani smo bili, da lahko počnemo karkoli, da lahko storimo vse. Da je ves svet naš in da ga v resnici lahko spremenimo.« / Spomnimo še na nekaj dejstev, ki so danes že 50 let oddaljena zgodovina. V ZDA so aprila ubili Martina Luthra Kinga in potem še bolj zavzeto demonstrirali proti vojni v Vietnamu. V Parizu so se maja in junija uprli študentje, delavci so jih podprli s splošno stavko, ki se je razširila na celo Francijo in paralizirala vso državo. Na Češkem se je dogajala »praška pomlad« in bila avgusta zadušena s sovjetsko okupacijo ... Vse to ni bila revolucija, razlaga DCB, bil je revolt; razlika je v tem, da se v revoluciji zamenja oblast, revolt pa spreminja socialna in kulturna razmerja. V Franciji pred 1968 žena ni mogla odpreti lastnega bančnega računa brez moževega dovoljenja, fantje pa v študentskih nseljih po določeni uri zvečer

niso imeli vstopa v bloke, v katerih so stanovala dekleta ... Tega si današnja mladina še misliti ne more, za takratno pa so bile odprave takšnih prepovedi nekaj revolucionarnega. Oblast je kljub silnim demonstracijam ostala, vendar je morala v letih, ki so sledila, pristati na številne socialne reforme in kulturne spremembe. »Oblast nas ni zanimala. Hoteli smo le oblast nad svojim življenjem,« povzema DCB. Da sam odločaš, kako dolge lase boš nosil, kakšno glasbo boš poslušal, kakšno spolnost prakticiral ... Za vse to, kar je danes samoumevno, je bilo treba takrat na barikade. Revolt je bil sicer zadržan, a svet se je kljub temu spremenil, zagotovo prej, kot bi se brez tega upora. Maja 1968 je zorelo tisto, kar je maja 2018 že zelo staro, današnje mlado pa je soočeno s povsem novimi izzivi.

Z: On živil!

V Grčiji so polkovniki leta 1967 izvedli puč in prepovedali tako rekoč vse. Leta 1968 pa je režiser Costa Gavras posnel film Z, ki se sklene v naslednjim seznamom: »Vojaški režim je prepovedal dolge lase, minikrila, Sofokleja, Tolstoja, Evripida, zdravice na ruski način, stavke, Aristofana, Ionesca, Sartra, Albeea, Pinterja,

svobodo tiska, sociologijo, Becketta, Dostojevskega, moderno glasbo, pop, moderno matematiko in črko Z, ki v stari grščini pomeni ON ŽIVI.« In res: v tem filmu leto 1968 še živi.

Cannes in ženske

V Cannesu poteka 71. filmski festival. Tokratna žirija je prva z žensko večino (pet žensk in štirje moški). Hkrati je dejstvo, da so od 21 filmov le tri posnele režiserke. Predsednica žirije je avstralska igralka Cate Blanchett: »Spomnim se, da sta bila pred nekaj leti v tekmovalnem programu celo samo dva filma ženskih režiserk. Ampak od takrat so organizatorji v selektorsko ekipo povabili več predstavnic ženskega spola, kar bo na dolgi rok zagotovo spremenilo način, na katerega izbirajo filme. Ampak to se ne bo zgodilo čez noč. Bi si sama želela, da bi bilo predstavljenih več filmov ženskih režiserk? Vsekakor. Ali upam, da se bo to zgodilo? Zagotovo. Ampak zdaj imamo pred sabo to, kar imamo, in s tem se moramo soočiti. Filmov ne bomo gledali po narodni ali spolni pripadnosti. Ženskam ne bomo dali prednosti samo zato, ker so ženske, temveč jih bomo sodili kot ustvarjalke. Tudi sicer bi moralo biti tako.« Lepo.

Protesti so leta 1968 zajeli ves svet. Ta prizor je bil posnet v mehiškem glavnem mestu Mexico City, 28. 8. 1968.

Revolt mladih se je izražal tudi na rokovskih festivalih. Ta znameniti posnetek je z 'Venice Beach Rock Festival' v Benetkah, 1968. / Foto: Wikipedija

Predsednica žirije v Cannesu 2018 je avstralska igralka Cate Blanchett. Na sliki kot vilinska kraljica Galadriel v filmu Gospodar prstanov. / Foto: Wikipedija

Petinšestdeset let Gorenjskega muzeja (16)

Ko predmet postane muzealija

ALENKA PIPAN

GORENJSKI MUZEJ

V muzejski dokumentaciji vodimo podatke o naši razstavni in galerijski dejavnosti, pedagoški in andragoški ponudbi, objavah v medijih ... Naša pomembna naloga je digitalizacija muzejskega gradiva (fotografiranje, vnos v digitalno inventarno knjigo), kar je v pomoč strokovnim delavcem pri njihovem delu z gradivom, uporabnikom muzejskega gradiva skrajša pot do podatkov o gradivu, ki ga hranimo, rokovanje z gradivom pa je tako omejeno na minimum. Želimo si povečati tako število digitaliziranih muzejskih predmetov kot njihovo objavo na spletu.

Glavne naloge izvajanja javne službe na področju premične kulturne dediščine so: pridobivanje,

hranjenje, evidentiranje, dokumentiranje, preučevanje in predstavljanje kulturne dediščine javnosti. Poslanstvo muzeja je temeljni dokument, ki definira njegovo vlogo, zbiralno politiko, obdelavo gradiva in teritorij delovanja. Razumna in premišljena zbiralna politika zbirke bogati, zato so obstoječe zbirke osnova in izhodišče zbiralne politike Gorenjskega muzeja. Posebno pozornost namenimo zbiranju ogroženega gradiva, ki je pomembno za uresničevanje našega poslanstva. Gradivo pridobivamo od fizičnih in pravnih oseb z darili, odkupi, zapuščinjskimi volili, arheološkimi raziskavami in zamenjavami. Načrtno zbiranje na terenu ne vključuje le

zbiranja predmetov, pač pa tudi pridobivanje dokumentarnega gradiva, vezanega na ustne, pisne in slikovne vire. Prizadevamo si pridobivati predmete z dokumentiranim izvorom in definiranim lastništvom in za katere lahko zagotovimo strokovno obdelavo, ustrezno hrambo in dostopnost za javnost.

Ko se spomladi lotimo čiščenja garaž in podstreh, se lahko kaj hitro zgodi, da se (ne)prijetno čiščenje spremeni v dogodivščino. Nalepite na založen predmet. Lotite se raziskovanja in sorodnik starejše generacije vam, ganjen nad vašim odkritjem, začne pripovedovati zgodbo o predmetu, ki ga je naredil ali uporabljal vaš prednik. Če bi nadaljevali raziskovanje, bi

Klekljane čipke iz zbirke kulturna zgodovina

verjetno odkrili še kakšen indic, ki bi odstrl ne le vašo družinsko zgodbo, temveč način življenja v preteklosti. Vsi stari predmeti pa ne morejo postati predmeti neprecenljive vrednosti, muzealije. To lahko postanejo le tisti, ki so redki, neponovljivi in

pomembno prispevajo k razumevanju preteklosti. Vabim vas, da se nam pridružite na praznovanju 65-letnice Gorenjskega muzeja na gradu Khislstein in s seboj prinesete predmet z unikatno zgodbo, s katero se lahko pohvali le malokdo.

Pogovor

Želimo policiste, ki radi pomagajo

Simon Velički

Simon Velički je večino kariere v policiji zgradil na Gorenjskem. Po slabih osmih letih vodenja Policijske uprave Kranj je konec leta 2016 postal namestnik generalnega direktorja policije, januarja letos pa je po upokojitvi Marjana Fanka začasno prevzel vodenje slovenske policije. Danes mineva mesec dni, odkar ga je vlada v odhodu imenovala na položaj generalnega direktorja policije za naslednje petletno obdobje.

SIMON ŠUBIC

G. Velički, pred mesecem dni vas je vlada v odhodu imenovala za generalnega direktorja policije, iz zdajšnje opozicije pa so takoj prišle napovedi, da boste z novo oblastjo zamenjali. Kakšen je vaš komentar?

»Ob odločitvi, da se prijavim na razpis, sem sprejel odgovornost, da vse svoje znanje in energijo namenim izvajanju razvojnih nalog in hitri odzivnosti na zahtevne varnostne naloge, ki so pred nami. S tem, kar sprašujete, se preprosto ne ukvarjam.«

V zadnjih mesecih je zelo naraslo število ilegalnih migracij. Kako obvladujete situacijo na meji?

»Povečanje ilegalnih prehodov državne meje je res v velikem porastu, kar od nas zahteva usmerjanje, tako kadrovske kot tehnično, na območja, kjer je ta porast večji. Pri tem nam pomagajo tudi pripadniki Slovenske vojske, tako da se je ob našem vodenju in z njihovo pomočjo povečalo število patrolj in izvajanje policijskih nalog.«

Stavka v policiji trenutno miruje, a z novo vlado bo najbrž spet oživila. To ob morebitnem nadaljnjem poslabšanju migrantske problematike najbrž ni ravno dobrodošlo?

»Izkušnja iz velikega migrantskega vala, ki ga zdaj sicer ni, saj gre za manjše skupine, ki pa nas vseeno kar obremenjujejo, so pokazale, da v policiji zelo dobro razumemo svoje naloge. Iz zakona o nalogah in pooblastilih policije izhajajo dolžnosti policistov, med drugim tudi varovanje državne meje, kot tudi naloge, ki jih morajo opravljati tudi, ko stavkajo. V tem segmentu se nam ni treba bati, da policisti ne bi izvajali potrebnih ukrepov. Je pa stavka obdobje, ki ni prijetno ne za vodje enot v policiji ne za policiste same. A po drugi strani tudi razumem prizadevanje sindikatov za ustrezen status policistov. Borijo se za to, da bi bil pri preureditvi plačnega sistema v državni upravi prepoznan poklic policista kot nekaj posebnega. Če drugače ne, vemo, da nas je vedno premalo in morajo policisti velikokrat nadurno opravljati naloge

policije, pa tudi v prostem času imajo dolžnost, da izvedejo policijski postopek. Kar nekaj je okoliščin, ki ta poklic ne izenačuje z drugimi, zato si zasluži tudi drugačen finančen status.«

Z mejo je povezano tudi uveljavljanje arbitražne odločbe. Javnosti so predvsem znani incidenti v Piranskem zalivu, kako pa je na kopenski meji?

»Na kopenski meji kakšnih resnih incidentov ni, več ali manj se čaka na implementacijo odločbe. Na morju pa se praktično dnevno soočamo s kršitvami. Mi izvajamo postopke, upoštevamo pravni red. Slovenska policija bo še naprej delovala zakonito in v mejah zmoglosti. Kot vidite, smo tako mi kot kolegi na Hrvaškem zadržani pri uporabi kakršnekoli sile, in prepričan sem, da bomo tudi naprej delovali tako.«

Lansko leto so policisti po vaših besedah najbolj občutili po izboljšanju delovnih razmer, a hkrati v zadnjem letnem poročilu opozarjate na kadrovske podhranjenost. Kako nameravate reševati ta problem?

»To je pereč problem ne samo policije, ampak tudi drugih varnostnih podsistemov v Sloveniji. Predvsem zaradi konjunktura v državi ti poklici niso več tako zanimivi za mlade. Pred kratkim smo ustanovili posebno delovno skupino, ki se bo ukvarjala s tem, kako na pravi, pošten, inovativen način nagovoriti predvsem mlade, jim predstaviti naš poklic. Želimo si, da se nam predvsem tisti, ki si želijo pomagati ljudem, pridružijo. Zanimanje za poklic policista sicer še vedno obstaja, a je manjše kot pred leti. Še vedno pa imamo dokaj visok standard postopka preveritve ustreznosti kandidatov, saj smo odločeni, da morajo kandidati imeti določeno telesno sposobnost, psihofizično stabilnost, varnostno preverljivost ter ustrezno predhodno izobrazbo. Naš cilj namreč je, da imamo ustrezno izobražene policiste s pravi vrednotami.«

Kaj pravite na predlog, da bi vojake pri 45 letih prezaposlili v policijo?

»Že zdaj je omogočeno, da se vojaki zaposlujejo v

Simon Velički, generalni direktor policije / Foto: Tina Dokl

policiji in nekateri so se tudi že. Verjetno je mogoče na sistemski ravni omogočiti ta prehod še večjemu številu vojakov, vendar pa pri nas obstajajo določeni programi usposabljanja, ki jih mora opraviti vsak, da izvaja policijska pooblastila. Verjetno se spomnite velike preobrazbe sistema pred leti, ko je bila v zraku možnost prezaopositve tudi do 500 carinikov. Po procesu ugotavljanja na individualni ravni, koliko je zanje sploh zanimiv policijski poklic, tudi v luči dodatnega usposabljanja oziroma došolanja, je bil po podatkih naše kadrovske službe končni izpleten samo 28 carinikov, ki so se dejansko zaposlili v policiji. V vsakem primeru ne zavračam možnosti zaposlovanja vojakov, imamo kar nekaj delovnih procesov, kjer jih je mogoče kvalitetno vključiti, a tukaj bo potrebno še kar nekaj truda.«

Policija je dobila tudi nov vodni top, v nabavi so še električni paralizatorji, oboje je v javnosti sprejeto z nelagodjem. Kako odgovarjate nasprotnikom nakupa obeh prisilnih sredstev?

»Če bi me o tem spraševali pred leti, bi dejal, da Slovenija vodnega topa ne potrebuje. A imeli smo zelo resno izkušnjo nemirov v Sloveniji, in ko gledamo izhodišča delovanja in uporabe vodnega topa, lahko ugotovimo, da njegova uporaba na eni strani nadomesti tudi do sto pripadnikov posebne enote policije in da je na drugi strani manj poškodovanih kot tudi da se ljudje hitro umirijo. To so razlogi, zakaj je vendarle

prav, da ima Slovenija vodni top. Tudi izkušnje tujih policij so nas pripeljale do ocene, da gre za zelo primerno prisilno sredstvo, ki pa se seveda uporablja samo izjemoma.«

Kaj pa paralizatorji?

»Za paralizatorje smo poleg določil v zakonu pripravili tudi podzakonske predpise, po katerih bodo lahko ta prisilna sredstva uporabljali samo posebej izurjeni policisti, praviloma v intervencijskih skupinah in v kombinaciji z uporabo kamer, da bodo vsi ti postopki posneti. Po izkušnjah tujih policij, kar pa je tudi naš namen, z uporabo paralizatorjev preprečimo najhujše posledice. Ta prisilna sredstva se uporabljajo ob najhujših kršitvah, kjer bi lahko ob določenih pogojih policist uporabil tudi strelno orožje. Res obstaja minimalno tveganje za poškodbo zaradi električnega šoka, a če pogledamo vse okoliščine, vidimo, da je paralizator bolj humano sredstvo od pištole, da zaščiti policista in tudi tretjo osebo, ki ji grozi napad s strani oborožene osebe.«

Kakšno je sicer vaše mnenje glede uporabe kamer v policijskih postopkih?

»Tu bi bil zelo zadržan, saj mislim, da splošna uporaba kamer ni potrebna. Nikakor nisem za to, da bi bili policisti ves čas opremljeni s kamerami, saj bi bilo s tem konec koncepta slovenskega policista, ki je povezan z državljanji, ki skupaj z ljudmi rešuje zagate v lokalnem okolju. Usmeril bi se raje na uporabo kamer v situacijah, ko načrtujemo in vemo, da

bo prišlo do uporabe prisilnih sredstev, ko je treba ocenjevati, ali je bil ukrep ustrezen, kako je potekalo stopnjevanje uporabe različnih prisilnih sredstev.«

Morda bi vas moral vprašati najprej: Kako varna je trenutno Slovenija? Kaj bi lahko v prihodnosti poslabšalo varnostno sliko?

»V Sloveniji zagotovo živimo zelo varno, so pa določena tveganja, ki izstopajo. V vsakem primeru so ilegalne migracije segment, na katerega smo trenutno posebej pozorni, ne samo pri delovanju ob zeleni meji, ampak tudi pri spremljanju situacije okoli azilnih domov in centra za tujce. Pri nas je namreč toliko in toliko ljudi, ki jih ne poznamo, zato smo nanje posebej pozorni. Drugače pa lahko vidite tudi iz zadnjega letnega poročila, da se je stanje izboljšalo skorajda v vseh segmentih. Skrbi me povečanje najhujših krvnih deliktov, ker to kaže na določene probleme v družbi, četudi je bila policija stoodstotno uspešna pri odkritju teh storilcev. Prav tako izstopa segment premoženjske delikvence, kjer bomo skušali biti boljši. Na področju cestnega prometa so pred nami zahtevna obdobja, ko bomo poskušali skupaj z drugimi deležniki še posebej na avtocestnem križu vendarle uporabiti principe sekcijskega merjenja. Trenutno smo do tega zadržani, ker pravni okvir še ne omogoča kvalitetnega izvajanja, a verjamem, da bomo skupaj z drugimi institucijami našli prave rešitve.«

»Nikakor nisem za to, da bi bili policisti ves čas opremljeni s kamerami, saj bi bilo s tem konec koncepta slovenskega policista, ki je povezan z državljanji, ki skupaj z ljudmi rešuje zagate v lokalnem okolju. Usmeril bi se raje na uporabo kamer v situacijah, ko načrtujemo in vemo, da bo prišlo do uporabe prisilnih sredstev, ko je treba ocenjevati, ali je bil ukrep ustrezen ...«

Zanimivosti

Sandrini srčki za spomin

V Hotelu Astoria na Bledu so šestim uporabnikom Centra za usposabljanje, delo in varstvo (CUDV) Radovljica predali potrdila o uspešno zaključenem usposabljanju za pomočnika oziroma pomočnico sobarice in slaščičarke.

MATEJA RANT

Potrdila o uspešno zaključenem usposabljanju za pomočnika oziroma pomočnico sobarice so pretekli četrtek prejeli Anica Drčar, Dalibor Dedič, Anita Močnik, Damjan Močnik, Mira Lazarevič in Matjaž Tibola, za pomočnico slaščičarke pa Sandra Svetina. Pri pridobivanju večšin so bili tako uspešni, da so nekatere v času lanske poletne turistične sezone celo vključili v sezonsko delo, 29-letna Sandra Svetina z Downovim sindromom pa je postala del ekipe hotela Astoria in tako še vedno nekajkrat tedensko pomaga v slaščičarski delavnici hotela. Kot pravi, je to njena sanjska služba. Njena zgodba jih je v hotelu navdihnila, da so oblikovali celo posebno sladico, Sandrine srčke, ki so zdaj del ponudbe hotela kot kulinarčni spominek.

Navdušil jo je Rudolf

»Po televiziji sem vedno gledala kuharske oddaje. Najbolj me je navdušil mojster Rudolfs svojimi sladicami. Zelo sem ga občudovala in si želela tudi sama izdelovati slaščice,« je pojasnila

Sandra Svetina in dodala, da so ji to željo uresničili v hotelu Astoria, kjer je postala pomočnica slaščičarke Judite Vovk. »Veliko mi je pomagala z nasveti in sva najboljša ekipa,« je navdušena Sandra Svetina, ki jo veseli, da gostje pohvalijo njene slaščice. »Tudi sama jih včasih poskusim, a ne smem preveč, ker pazim na linijo,« je priznala. S svojo pomočnico je nadvse zadovoljna tudi Judita Vovk: »Najbolj me je presenetilo, da pri njej nikoli ne slišiš 'ne znam, ne vem, ne zmorem' ... Ko jo vprašam, ali bo šlo, vedno vedno odgovori s 'seveda bo šlo'.« To sodelovanje so v slaščičarski delavnici nadgradili s posebno sladico Sandrini srčki. Glavna sestavina je čokolada, ki jo ima Sandra najraje, dodali pa so še nekaj lokalnih sestavin, in sicer med, cvetlični prah in posušene maline. Nad delom v hotelu je bil navdušen tudi Matjaž Tibola, ki se je usposobil za pomočnika sobarice: »Delal sem različna dela. Pometal sem pred hotelom in teraso, sesal notranje stopnišče in jedilnico, čistil ograje, čistil steklene površine, v pralnici sem zlagal plašče in krpe, v sobah pa sem sesal,

brisal prah, postiljal in preoblečil posteljnino.« Najbolj si je zapomnil, da so morali včasih tudi prestavljati pohištvo nazaj na svoje mesto, ker so ga gostje premaknili kam drugam.

Biseri, ustvarjeni z ljubeznijo

To sta le dve v nizu zgodb o vključevanju oseb z motnjami v duševnem razvoju iz CUDV Radovljica v običajna delovna okolja, kar je skladno tudi z evropskimi smernicami na tem področju, je poudarila direktorica CUDV Radovljica Sladana Anderle. »Naši uporabniki so navdušeni, ko lahko pokažejo, kaj znajo in zmorejo. Strokovno usposobljeni mentorji jih pri tem spodbujajo in jim omogočajo, da skozi delo osebno rastejo, so zadovoljni in se dokazujejo.« Tako so pred dvema letoma oblikovali tudi blagovno znamko Biseri, ustvarjeni z ljubeznijo, ki je skupno ime za unikatne izdelke iz njihove delavnice. Njihove izdelke je na področju gostinstva in kulinarike prva začela uporabljati ekipa kuharskega chefa Uroša Štefelinca v Vili Podvin. Izbrane

Šest uporabnikov CUDV Radovljica je uspešno zaključilo usposabljanje za pomočnika oziroma pomočnico sobarice in slaščičarke. / Foto: Gorazd Kavčič

jedi tako že drugo leto strežejo na krožnikih Biseri, uporabniki CUDV Radovljica pa jim pomagajo tudi pri pripravi jedi v kuhinji in strežbi. »Ti sodelavci so zame in za mojo ekipo dodatno sonce v kuhinji. Tudi mi se učimo od njih, zlasti da so pomembne tudi majhne stvari in dosežki.« Podobno razmišlja Sabina Rešek, vodja

Hotela Astoria Bled, ki je tudi učni center Višje strokovne šole za gostinstvo, velnes in turizem Bled. Skupno zgodbo z uporabniki CUDV Radovljica so začeli snovati pred dobrim letom dni. »Obogatili so nas s spoznanjem, da je delo lahko tudi v zadovoljstvo, kar ob neprestanem hitenju včasih kar pozabimo.« Moč turistične

destinacije po njenem niso samo naravne in kulturne danosti ter turistična infrastruktura, ampak predvsem ljudje. Zato si želijo idejo o vključevanju oseb z motnjami v duševnem razvoju v običajna delovna okolja razširiti tudi na druge hotelirje. Prvi so se odzvali v hotelski verigi Hit Alpinea v Kranjski Gori.

Dobrodošel pripomoček tako za Slovence kot Ukrajince

Te dni je na slovenski trg prišla knjiga Ukrajinsko-slovenski in slovensko-ukrajinski slovar, ki obsega 24.352 ukrajinskih in 22.515 slovenskih iztočnic.

ILIJA BREGAR

Kot glavni avtor je naveden Vladimir Dumka, njegovi najpomembnejši sodelavci pa so Natalija Glažar Berčič (sodna tolmačka), dr. Ljudmila Danilenko (Inštitut za jezikoslovje Nacionalne akademije znanosti Ukrajine) in dr. Igor Torkar (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša SAZU). Dumka je Ukrajinec, ki je prišel v Slovenijo leta 1959 kot študent, leta 1973 pa se je naselil v Kranju, kjer živi še danes. Zanimivo pri vsem tem pa je, da je bil gonilna sila tega projekta človek s tehnično izobrazbo in ne jezikoslovec ali kaj podobnega – Vladimir Dumka je namreč elektroinženir.

Vladimir Dumka s slovarjem / Foto: Gorazd Kavčič

Kako to, da ste se kot tehnik odločili za jezikoslovno delo?

»Vzrokov je kar nekaj, naj navedem najpomembnejše.

Takoj po prihodu v Slovenijo sem začutil potrebo po premostitvi prepada med ukrajinskim in slovenskim jezikom, zato sem se že tedaj trdno

odločil, da bom po odhodu v pokoj sestavljal slovar in se na tak način izognil upokojitvenemu stresu, ki je po ugotovitvah svetovne statistike poleg ločitve in izgube službe med najbolj stresnimi dogodki v življenju človeka. Dela sem se lotil brez vsakršnega predznanja, po občutku torej.«

Lahko čisto na kratko opišete, kako je to potekalo?

»Najprej sem napisal dneve, dele dneva, potem mesece, letne čase, nato sem besede dodajal po naključju. Spomnim se na primer, da sem nekega dne v sobi zagledal pikapolonico. Pobral sem jo s tal in položil na sobno rastlino, potem pa v obliki slovarskega gesla še v

računalnik. Nekaj časa sem imel zmeraj pri sebi svinčnik in papir ter si zapisoval zanimive izraze in podobno. Pri prevajanju nekaterih besed sem si pomagal z različnimi slovarji, kajti strokovno pomočjo sprva nisem mogel računati.«

Zakaj ne?

»"Dobrohotni" so raje govorili, da izdelava slovarja ni za mehanika. Na srečo pa se je našel tudi nekdo, ki mi je znalsvetovati, kam in na koga naj se obrnem. Podobno je bilo tudi z založnikom, povsod so me zavrnili, nazadnje pa sem le prišel na pravi naslov – ZRC (znanstveno raziskovalni center) SAZU. Po 14 letih bolj ali manj trdega dela

je knjiga zdaj tu in prepričan sem, da bo dober pripomoček vsem tistim, ki prihajajo iz Ukrajine v Slovenijo, teh pa je kar nekaj – po meni znanih podatkih zavod za zaposlovanje vsako leto izda več kot tisoč delovnih dovoljenj. Kar nekaj pa je tudi Slovencev, ki gredo v Ukrajino oziroma jih ukrajinsčina posebej zanima.

Slovar je izšel v petsto izvodih, cena izvoda pa je nekaj manj kot štirideset evrov. Med prvimi, ki so postali lastniki tega zanimivega priročnika, je tudi ukrajinski predsednik Petro Porošenko, podaril pa mu ga je slovenski predsednik Borut Pahor, ko je bil pri njem na obisku.«

MULTIKULTI

Na drugem koncu sveta

Špela Gorjanc iz Bitenj je po koncu študija in preden je dobila službo, z mislijo, da je sedaj čas za kako leto raziskovanja, pridobila delovno in potovalno vizo za Novo Zelandijo. Sedaj tam živi in dela že pet let, ob njenem drugem obisku doma pa je strnila vtise o svojem življenju na drugem koncu sveta.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Pred tem ni veliko potovala, potem pa jo je za to navdušila prijateljica, ki je leto dni pred njo odšla v Avstralijo. »Bila sem pri koncu študija, le še diplomo sem morala napisati. Službe še nisem imela, pa sem si mislila: mogoče je pa sedaj čas za leto dni raziskovanja. Na Novo Zelandijo sem si želela iti zgolj za šest mesecev, imela sem že povratno vozovnico, potem pa so me prepričali, da ostanem eno leto. Ko sem potem dobila delovno vizo, sem bivanje na Novi Zelandiji še podaljšala in to se je raztegnilo v pet let,« o svoji odločitvi pove tridesetletna Špela Gorjanc iz Zgornjih Bitenj. Pred odhodom jo je bilo neznansko strah in na zagrebškem letališču je v joku razmišljala, ali naj se sploh vkrca na letalo. »Sedaj sem vesela, da sem se, saj je življenje in delo na tujem neprecenljiva izkušnja. Pozneje se je tudi izkazalo, da so ljudje na Novi Zelandiji

zelo prijazni in pripravljeni pomagati vsakomur, ki se neboljen in izgubljen znajde sredi mesta.«

Nova Zelandija vsako leto aprila da na razpolago Slovincem sto začasnih viz, ki omogočajo, da na tej celini eno leto živiš, delaš in potuješ. Če to možnost zamudiš, moraš znova čakati na april naslednjega leta. »Ko sem jaz zaprosila za vizo, je bila ponudba na internetu dva tedna, danes poidejo že v minuti,« pripoveduje Špela, ki se je naselila v mestu Auckland na severnem novozelandskem otoku in je na Novi Zelandiji najprej delala v parkirnici kivičev, po treh mesecih pa je dobila delo kot maserka. Poleg diplome iz geografije je namreč doma v Sloveniji opravila tečaj maserstva. Po nekaj mesecih ji je delodajalec ponudil, da ji sponzorira delovno vizo, saj je bil v tistem času ta poklic zelo iskan, delodajalec pa je dokazal, da zanj ni primerne domačega kandidata. Po letu in pol je srečala

Špela Gorjanc / Foto: Tina Dokl

svojega sedanjega partnerja, ki ji je kot državljan Nove Zelandije lahko sponzoriral delovno vizo. Takrat je začela delati v telekomunikacijski firmi Vodafone, kjer je

začela v trgovini, nato pa napredovala v tim za notranjo podporo. To delo ji je všeč, s svojo skupino in vodjem se dobro razume, vladajo sproščeni odnosi, zadovoljna je

z zaslužkom, obstajajo tudi možnosti napredovanja. Danes ima Špela status rezidenta, kar ji omogoča skoraj enake pravice, kot jih imajo državljani, pravi, da le v državni službi ne moreš delati. Toda po nekaj letih rezidentstva že pridobiš tudi državljanstvo. Trenutno vse kaže, da bo ostala na Novi Zelandiji, s partnerjem načrtujeta tudi nakup hiše. Nepremičnine so sicer neznansko drage, a tudi za najem stanovanja je treba odšteti veliko denarja, preračunano v evre tedensko za najem odštejeta 260 evrov. Ostali stroški bivanja so podobni kot v Sloveniji, opaža sogovornica, prav tako cene v supermarketih, oblačila in podobno, poceni je hitra prehrana, medtem ko je zelenjava zelo draga. Ocenjuje, da je povprečna plača na Novi Zelandiji okoli 2500 evrov, minimalna bruto plača pa 12,75 dolarja (ali 9,45 evrov), je natančna Špela. Davki so menda nižji kot v Sloveniji, najnižji so okoli 17 odstotkov,

najvišji 30 odstotkov plače. Prispevke za zdravstvo Špeli plačuje firma, to je sicer odvisno od pripravljenosti delodajalca, medtem ko si morajo prispevke za pokojnino na novi Zelandiji ljudje plačevati sami.

V petih letih je Špela dobro spoznala življenje na Novi Zelandiji: tamkajšnje staroselce Maore, ki so prišli s sosednjih otokov, bele »kivičje«, naseljence pretežno iz evropskih držav, novodobne imigrante z vsega sveta, kakršna je tudi sama. Tam živi tudi nekaj Slovencev, na Facebooku imajo svojo skupino in si medsebojno pomagajo, včasih pa se s kakim rojakom sreča tudi v živo. »Lepo je poklepetati v slovenščini in skupaj popiti turško kavo, kakršno kuhamo v domovini,« se ob takih priložnostih razneži Špela, ki pogreša svojo domovino. Tokrat je na obisku drugič, sicer pa se s starši vsak teden pogovarja po Skypu, da ohranja stik z družino in Slovenijo.

Ukrajinko navdušili štruklji

Ukrajinka Anna je v Slovenijo prišla pred trinajstimi leti in ostala. Pred kratkim se je podala na samostojno poslovno pot. Zanimivo: izdeluje štruklje.

MAJA BERTONCELI

Anna Vrhnjak je prijetna sogovornica. Ukrajinka, ki z družino živi v Pirmičah v medvoški občini, je v Slovenijo prišla pred trinajstimi leti. Tukaj je spoznala moža Andreja in se poročila. Imata dva otoka, dvojčka. Je ženska s pozitivno energijo, ki se ne ustraši izizivov. Na novega se je podala konec lanskega leta. Pustila je službo, odprla podjetje in se povsem osredotočila na

svojo kuharsko strast: izdeluje štruklje, ki jih je poimenovala Anjini štruklji.

»Bilo je leta 2004, ko sem čisto po naključju prišla v Slovenijo. Spoznala sem moža in sedaj sem tukaj že trinajst let. V Sloveniji sem zaključila gostinsko šolo, smer turistično-gastronomski tehnik. Že več kot deset let delam v gostinstvu. Začela sem kot pomočnica kuharja, nato kot kuharica in vodja kuhinje. Doma v Pirmičah imam kmetijo, po domače

se reče Pr' Brton. Imamo osemdeset glav živine. Moja želja je, da bi bila kmetija še bolj izkoriščena, da bi se z domačo pridelavo lahko ukvarjali tudi otroci. Poleg tega me navdušuje tudi slovenska kuhinja. Vedno mi je bila ljuba slovenska domača kmečka kuhinja, krvavice, pečenice, ričet, golaž ... Tako sem se odločila združiti domačo kmetijo in kuhinjo,« je v tekoči slovenščini povedala Anna Vrhnjak. Izkušnje s štruklji je imela že vrsto let, saj jih je delala v gostilni. »Navdih za samostojno pot sem dobila od gostov. Kjerkoli sem jih delala, so me spraševali, zakaj jih ne delam za prodajo, za stranke, ki ne hodijo na štruklje v gostilno, ki bi jih jedli doma. Odločitev za samostojno pot je bila seveda težka. Lani decembra sem potem na hitro odprla samostojno podjetje in se zapodila v posel. Mi uspeva, morda tudi zaradi moje energije, navdušenja nad tem izdelkom, ker je zares dober. Marsikdo mi reče, da jedo moje štruklje, pa jih

ne morejo nehati,« je dodala. Štrukljev v Ukrajini ne poznajo, z njimi se je prvič srečala pri možu doma. Delala jih je pokojna tašča.

Anna prihaja iz mesta Belaja Cerkov z okrog 250 tisoč prebivalci, ki je približno osemdeset kilometrov oddaljeno iz ukrajinske prestolnice Kijev. Nad Slovenijo je bila takoj navdušena. Kot pravi, imamo na tako majhnem prostoru toliko čudovitih krajev, stvari. Nikoli si ni mislila, da bo kot dekle iz bloka kdaj živela na kmetiji, a se je tudi na to privadila. Slovenijo je sprejela za svojo: »Spoštujem slovenski jezik in slovensko državo, mnogo bolj kot marsikateri Slovenec. Slovenščine sem se dobro naučila. Imela sem jo tudi na maturi in jo naredila z oceno štiri. Ponosna sem nase. Zdi se mi prav, da če živim v Sloveniji, da se ravnam po pravilih, ki veljajo tukaj. Hkrati pa ne pozabljam na svoje ukrajinske korenine.« Lani je prvič v Ukrajino odpeljala celo družino, tudi moža,

Anna Vrhnjak se je v Sloveniji navdušila tudi nad štruklji.

prej je hodila le z otrokoma. Z avtomobilom so bili v eno smer na poti okrog 27 ur. Obisk so izkoristili tudi za ogled Černobila.

Za konec je pogovor nanesel še na eno temo. »Ukrajinke ljudje čudno sprejemajo,

saj veste, kako, a to je povsem napačno mišljenje. Kamorkoli pridem, še posebej poudarim, da sem Ukrajinka. Sem zato kaj slabši človek? Absolutno ne,« je nekaj besed namenila še znaneemu stereotipu.

Lani je prvič v Ukrajino peljala celo družino. Ogledali so si tudi Černobil in okolico, kjer so po nesreči prebivalci morali zapustiti domove in vse je ostalo nedotaknjeno.

Na robu

Mojca, 1. del

Ženitev

MILENA MIKLAVČIČ
usode

Včasih se sprašujem, kakšno srečo imam, da mi je dano spremljati življenjske usode tudi tretje generacije v eni in isti družini. Pred tridesetimi leti sem, denimo, najprej spoznala stare starše. Tiste, ki so bili rojeni na prelomu 20. stoletja in so mi pripovedovali še o krutostih prve svetovne vojne. Nekateri njihovi potomci, ki so potem gradili nov svet po letu 1945, so že odšli med angele, drugi se ubadajo s starostnimi težavami. Z vnuki in tudi pravnuki še zmeraj ohranjamo stike, o marsičem se pogovarjamo.

Mojca se je v eno takšno družino primožila. Na začetku, ko je hodila le na obiske, ji je bilo toplo pri srcu, ko je videla, kako se imajo radi in kako dobro se razumejo. V isti hiši so živele tri generacije s skupnim gospodinjstvom. Družbo jim je delal še neporočeni stric, ki pa je bil že tako star, da je večino časa sedel kraj peči in dremal.

»Ko sva se z Metodom konec junija leta 1969 poročila, sem bila tri mesece noseča. Moji domači so bili zelo jezni, saj se je to zgodilo sredi študija. Bodoča tašča pa me je objela in stisnila k sebi z besedami, da pač le nadaljujem družinsko tradicijo. Moji starši so šele na pritiske sorodnikov prišli na poroko. Stroške so plačali njegovi, moji jih niso hoteli. Stric se je potem preselil v hišo, midva pa sva dobila njegovo sobo. Z Metodom sva jo prebelila, na steno sva obesila moje slike, saj sem bila že nekaj časa vnetna amaterska slikarka. Ko sem želela pripeljati svoje pohištvo – za poročno darilo so mi ga kupili sorodniki – je zaškripalo. "To pa ne bo šlo," je zelo prijazno protestirala tašča, "omare, ki jih želiš zavreči, so del hiše – in tako bo tudi ostalo." Ostala sem z dolgim nosom, a ne za dolgo. Tašča je pregovorila

tasta, da nas je odpeljal čez mejo, v Italijo, kjer mi je potem nakupila cel kup stvari za dojenčka. Na ta način me je "kupila" in res nisem mogla biti jezna nanjo! Potem pa mi je prišlo na ušesa, da je v moji odsotnosti vodila v sobo prijateljice. Pred njimi se je postavljala z mojimi slikami in me hvalila. To mi nikakor ni bilo prav, a kaj sem hotela? Potem pa sta se, ne da bi kdo od zdravnikov pred tem opazil, rodila dvojčka – in kamra je postala čez noč premajhna za štiri. Prosila sem Metoda, da se preselimo na svoje, a ga je skoraj kap ob tej prošnji. Bil je najstarejši sin, kar je pomenilo, da bo nekoč on gospodar. Ta "nekoč" pa je bil, ker sta bila starša stara komaj malo čez štiri-deset, ob svetem nikoli,« je ob slastnih kremnih rezinah na Bledu pripovedovala Mojca.

Zelo sem jo razumela, ko je potarnala, da ji domačini, če bi jim zaupala svojo zgodbo, sploh ne bi verjeli. Družina, katere del je bila, je bila na videz zelo cenjena in spoštovana. V svojem sorodstvu so imeli tudi župnika, vsak, ki je služboval v njihovi fari, pa je prihajal na nedeljska kosila vsaj enkrat mesečno.

»Četudi je bilo od zunaj videti drugače, je imela vse

niti v rokah tašča. Niti mačja dlaka se ni smela premakniti, če ni dala privoljenja. Nikoli ni povzdignila glasu, nikoli ni uporabljala grdih besed, a zmeraj je dosegla, kar je želela. Skupaj sva hodili k maši; kljub delu na kmetiji, ki mu ni bilo videti konca, je kdaj pa kdaj vzela voziček in vnuka peljala na sprehod. Če ne dlje, pa vsaj do trgovine. Ljudje so bili prepričani, da se "žrtvuje" tudi zame. V kuhinji se moški niso smeli dotakniti nobenega dela. Vse je bilo na ramenih treh žensk: taščinih, mojih in na ramenih njene mame, ki je bila podobna lisica, le še bolj brez milosti je pičila, ko se ji je zdelo, da mora. Spominjam se, da smo v nedeljsko govejo juho zmeraj dajali le rdečo čebulo. Nekoč jo je zmanjkalo, pa sem želela uporabiti belo. Kakšen vik in krik je nastal! In to zaradi ene same čebule! Enkrat na leto sta šli na romanje in takrat sem komando prevzela jaz. Bilo je v navadi, da je dobil poštar, če je prinesel Gorenjski glas, šilce žganja, kadar je prinesel pismo, pa še kavo. Imela sem polne roke dela z otrokoma, oba sta kašljala, imela vročino, pa sem se tej tradiciji izneverila. Seveda me je poštar zatožil. "Kaj bodo pa ljudje rekli, ker si takšna!?" sta se obe "nadrejeni" zgražali.

Ko sta bila malčka stara dve leti, mi je po nekem čudežu uspelo tudi diplomirati. Dogodka nismo proslavili, saj se ni smelo "izvedeti", da sem čez noč postala bolj izobrazena, kot je bil Metod. Nastal pa je cel ogenj v

streh, ko sem povedala, da grem v službo. Našla sem si jo na Bledu, kar je bilo komaj deset minut vožnje z avtobusom. Šoferskega izpita takrat še nisem imela. Spet se je slišalo: "Kaj bodo pa ljudje rekli, če boš šla delat?! Da smo postali tako revni, da ne moremo skrbeti še za ena usta?!"

Bilo je zelo naporno in zadušljivo. Mož se je raje umaknil. Navajen je bil, da je vse urejala njegova mama. Na svoje starše se nisem mogla obrniti, saj so bili še zmeraj užaljeni. Če kdo, bi mi oni zaloputnili vrata pred nosom z besedami: Kakor si si postlala, tako boš ležala. Ker je bilo ravno pred veliko nočjo, sem šla k spovedi. V stiski, v kakršni sem bila, sem župniku zaupala, kaj mi je ležalo na srcu. Obljubil mi je, da se bo on pogovoril. Res se je. Njegova beseda, ki je bila sveta, je pomagala, da sem sicer lahko šla v službo, a sledila je kazen. Molč. Tašča se z menoj ni več hotela pogovarjati. Seveda, razen takrat, ko je bil kdo od sosedov v bližini. Bolelo me je, ker je otroka v moji odsotnosti vzgajala na zelo starokopiten način. Če sta bila poredna, ju je zapirala v svinjak, kjer je bila tema. Možu se to ni zdelo nič takšnega, saj je bil tovrstnih kazni deležen tudi sam. Počasi mi je bilo vsega dovolj. Ne nazadnje tudi tega, da si je lahko kdorkoli izposodil moj denar. To mi je pa sploh šlo na živce! Takrat je bilo v navadi, da smo plačo dobivali na roke. Denar sem hranila v enem od

predalov. In ker sem se primožila v hišo, v kateri smo se imeli vsi zelo radi in je bilo zato vse "naše", je tudi moj denar kopnel kot sneg spomladi. Bila sem ena prvih, ki je odprla račun na banki. Številka knjižice je bila 341.

Ko sta bila sinova še manjša, sta bila pogosto bolna. Sobe se namreč niso kurile, toplo je bilo samo v hiši, zraven peči. V moji odsotnosti nihče ni poskrbel, da bi se preoblekla, če sta bila premočena. Nalašč ali res le zato, ker je bilo preveč drugega dela? Metod mi je za rojstni dan in za obletnice rad kupoval zlatnino. Niti slišati ni hotel, da je ne mara nositi. Tudi tašča mi je zmeraj podarila kaj takšnega, da se je že na daleč videlo.

Pred drugo svetovno vojno so imeli Metodovi predniki tudi nekaj sob za goste, v času komunizma turisti, ki bi prihajali iz Nemčije ali Italije, niso bili zaželeni. Kljub temu da so bili zelo verni, je Titova slika visela v veži na častnem mestu. A časi so se počasi le začeli spreminjati. Končno je dala tašča zeleno luč, da se turistične sobe ponovno aktivirajo. Preden smo sprejeli prve goste, je umrl tast. Tudi on je bil priženjen kot jaz. Deloval je kot senca, neopazen. Garal je od jutra do večera in naredil vse, kar mu je ukazala žena. Šele takrat, ko ga ni bilo več, sem se začela zavedati, da mi je bil pogosto v oporo. Ne sicer na glas, bolj po tiho, a vendarle ...«

(Nadaljevanje prihodnjič)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Anton Janša, čebelar Marije Terezije

PETER COLNAR

Slovenci smo 20. decembra 2017 izvedeli, po čem smo najbolj zasloveli v svetu. Je že res, da imamo v svoji preteklosti svetovno znane znanstvenike, umetnike, slikarje, glasbenike, diplomate, generale, pomorce ..., vendar je Generalna skupščina OZN na ta dan soglasno sprejela resolucijo, s katero je 20. maj razglasila za svetovni dan čebel. Leta 1734 se je namreč 20. maja rodil (bil krščen) v Breznici pri Radovljici svetovno znani slovenski čebelar Anton Janša.

Janševi, po domače Kuharjevi z Breznice na Gorenjskem, so bili revna družina. V njej se je rodilo devet otrok, pet fantov in štiri dekleta. Anton je bil najstarejši. Vso družino je krasila marljivost, fante pa tudi nadarjenost za slikarstvo. Pridnosti so se učili od čebel, kajti Janšev rod je bil že dolgo vnet za čebelarstvo.

Vesetje do slikanja pa jih je spodbujalo dejstvo, da so imeli odprte oči za lepoto okolja, v katerem so živeli.

Anton Janša je najprej delal kot grajski vrtnar v Radovljici. Ko je bil star 32 let, je odšel v bakrorezno risarsko šolo akademije likovnih umetnosti na Dunaj in se deloma preživljal s slikarstvom. Maja 1770 je po izvrstno opravljenih skušnjah postal čebelarški učitelj za tiste, ki sta jih v svet pošiljala trgovski svet in gospodarsko društvo. Leta 1770 je začel na Dunaju poučevati kot prvi cesarsko-kraljevi učitelj čebelarstva. Avgusta 1770 je dobil nalogo potovati in poučevati tudi po drugih avstrijskih deželah. Bil je začetnik modernega čebelarstva.

Odkril je vrsto zanimivosti iz življenja čebel. Tako je ugotovil, da vzleti matica na parjenje peti ali šesti dan po

rojstvu, da se pari med 11. in 14. uro. Prvi je učil, da je mogoče rojenje preprečiti z večanjem prostora in vsakih 14 dni z izrezovanjem trotovine. Izdelal je postopek za dodajanje matic in iznašel napravo za prestrezanje rojev ... Čebelariti je začel s 16 panji, jih imel leta 1772 že tristo in dosegel, da so leta 1773 po vsej dunajski okolici čebelarili po njegovem načinu. Njegov načrt za ustanovitev čebelarškega društva se ni uresničil, pač pa je Marija Terezija ustanovila še čebelarške šole v Dunajskem Novem mestu, na Moravskem in Češkem ter ukazala vsem državnim čebelarim učiteljem, da morajo čebelariti po Janševih načelih.

Janša je prvi učil, da se čebele jeseni ne smejo moriti, kot je bilo takrat v navadi, ampak jih je ohranjal za prihodnje leto. V avstrijskih deželah je

Zanimivi Gorenjci in dogodki tedna iz dežele Kranjske:

- V Pivki se je 14. 5. 1894 rodil mlekarski strokovnjak Srečko Šabec. Po njegovi zaslugi sta bili po letu 1945 zgrajeni mlekarski šoli v Škofji Loki in Kranju, kjer je bil do leta 1959 tudi učitelj.
- Davorin (Martin) Jenko je 16. 5. 1860 na Dunaju zložil napev pesmi na tekst Simona Jenka Naprejšta zastave Slave. Pesem je kmalu postala neuradna slovenska himna.
- Na Reki se je 16. 5. 1888 rodil internist Otto Haus. Na Golniku je prvi uporabil metodo pnevmotorska in z R. Neubauerjem pomembno vplival na razvoj ftizilogije na Slovenskem.
- Na Pokljuki v Krnici se je 20. 5. 1769 rodil Urban Žemva. Bil je eden izmed starodavne slovenske rodbine, ki je zaslovela predvsem po generalih, ki jih je dala avstro-ogrski vojski.

razširil prevažanje panjev na druge paše. Ovrigel je nauk, da so troti vodonosni in spoznal, da oplodijo matico v zraku. Napisal je razpravo o rojenju čebel, kratko navodilo,

kako naj kmečki ljudje uspešno čebelarijo, v rokopisu pa je zapustil knjigo Popolni nauk o čebelarstvu, ki je izšla leta 1775, to je dve leti po njegovi smrti.

Črni Napoleon

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Trdnjava Fort de Joux stoji nad reko Doubs v severnozgodni Franciji v bližini švicarske meje. Tu je 7. aprila 1803 za posledicami nevzdržnih jetniških razmer izdihnil Toussaint Louverture, imenovan tudi Črni Napoleon. Rojen je bil kot suženj beninskega rodu maja 1743 na plemiški plantaži de Breda na Haitiju. Imel je dokaj blagega gospodarja. Na plantaži je deloval tudi duhovnik Simon Bastide, ki ga je navdušila fantova bistrost. Naučil ga je brati in pisati ter mu vcepil osnove latinščine. Ko je bilo Toussaintu petnajst let, je najraje bral o Juliju Cezarju in Aleksandru Velikem. Bil je izjemnega duha, in kar se je izkazalo pozneje – vojaški strateg brez primere. Bil

je zagrižen pristaš vuduja, starih afriških verovanj, pomešanih s krščanstvom, ter eden prvih borcev za neodvisnost Latinske Amerike in odpravo suženjstva.

Leta 1791 je državljanska vojna na Haitiju dosegla vrhunec; zmagovalac je bil Toussaint Louverture. Leta 1793 je bilo odpravljeno suženjstvo v francoskem delu otoka Hispaniola, torej na Haitiju, leto pozneje pa tudi v španskem delu – današnji Dominikanski republiki. »Rodil sem se kot suženj, a v meni je bila duša svobodnega moža,« je znani rek prvega francoskega črnega generala, ki je leta 1799 postal guverner kolonije Saint Domingue. Poskušal je dvigniti gospodarstvo, uvedel zemljiške reforme. Leta 1801 je zasedel še španski del Hispaniole. Najbolj donosna evropska kolonija naj bi se osamosvojila. Leta 1802 je prišlo do spora s Francijo, ki ni izpolnila obljube za dodelitev pravic črnemu prebivalstvu. Napoleonu se je Louvertureova miselnost zdela nevarna in na Haiti je priplula posebna vojaška odprava. Toussainta so ujeli. Verige zanj so bile v Franciji pripravljene ... Devet mesecev po njegovi smrti, 1. januarja 1804, je Haiti postal republika ... A blagostanja ni bilo. Kot žrtev pogoltnih diktatur je Haiti danes med najrevnejšimi državami sveta, Toussaint Louverture pa filmski in televizijski junak tragične usode.

Svinjska ribica po kreolsko

Za 4 osebe potrebujemo: 500 g svinjske ribice, 1–2 rdeča majhna čilija, pol žličke naribanega ingverja, pol žličke zmletega koriandra, pol žličke zmletega kumina, 3 žlice kokosovega olja, 2 limeti – sok, 250 g korenja, 250 g mladega pora, 2 žlici kokosovega olja, 1 čebulo, 1 strok česna, 100 ml zelenjavne juhe, 400 ml nesladkanega kremastega kokosovega mleka, 1 sesekljano čebulo, 1 sesekljan strok česna, 1 žlico karija, 1 mango.

Svinjsko ribico oplaknemo, osušimo in zrežemo na medaljone. Čilija očistimo semenja in ju narežemo na tenke trakce. Z oljem zmešamo čili, koriander, kumin, ingver, sok 1 limete in damo meso v marinado za najmanj dve uri. Medtem očistimo in operemo zelenjavo in jo narežemo na tenke kolarčke.

Meso vzamemo iz marinade in ga opečemo na žlici olja, po eno minuto na vsaki strani. Medaljone prelijemo z zelenjavno juho in kokosovim mlekom, dodamo čebulo in česen in sok 1 limete. Pražimo 10 minut, dodamo zelenjavo in pražimo še 10 minut. Solimo. Tri minute preden je jed gotova, dodamo še na rezine narezan in olupljen dobro zrel mango. Ponudimo z rižem basmati.

Pa dober tek!

Vaš razgled

V službenem okolju nas večina nima težav s premagovanjem velikih razdalj, sploh ne peš, v Heliosu na Količevem pa približno 550 zaposlenih dela v petih proizvodnih obratih na skoraj štirinajstih hektarih površin. Po območju se tako ne vozijo zgolj viličarji, ampak so pogost prizor tudi zaposleni na kolesih. Ne le, da so razdalje tako premagane hitreje, kolesarjenje je tudi odličen prispevek k varovanju okolja in krepitvi zdravja. J. P. / Foto: Gorazd Kavčič

Kdo bo hitrejši? Čeprav je zmagovalac znan vnaprej, se tudi manjši, šibkejši borijo. To velja tako za živali kot za ljudi. In ne, ne gre za mačko in miš. Tokrat je maček lovil krta, ki mu na koncu ni uspelo ubežati. M. B.

Nove knjige (434)

Kdo vlada svetu?

MIHA NAGLIČ

»Naslednje očitno vprašanje: Zakaj natanko je Iran nevaren? Zakaj, denimo, Izrael in Saudova Arabija trepetata pred njim? Razlog za to je komajda lahko vojaški. Ameriške obveščevalne službe so že pred leti obvestile kongres, da so iranski izdatki za vojsko po standardih regije minimalni in da je iranska strateška doktrina obrambna – to se pravi, njen namen je odvrniti napad. Obveščevalne službe so nadalje poročale, da ni dokazov, da bi Iran razvijal jedrsko orožje in da 'sta njegov jedrski program in zavestno dopuščanje možnosti, da bo razvijal jedrsko orožje, osrednji del njegove strategije odvrnjanja nevarnosti'. Ugledni Stockholmski

mednarodni Inštitut za mirovne raziskave (SIPRI) je v svojem pregledu globalne oborožitve tako kakor vedno na prvo mesto glede na vojaške izdatke uvrstil Združene države Amerike. Na drugem mestu je Kitajska, ki za vojsko izda približno trikrat manj od ZDA. Daleč zadaj sta Rusija in Saudova Arabija, še vedno pa močno prednjačita pred katerokoli zahodnoevropsko državo. Iran je komaj omenjen. Podrobnejše podatke je mogoče prebrati v aprilskem poročilu Centra za strateške in mednarodne študije (CSIS), ki je našel 'trdne dokaze, da imajo države Arabskega zaliva znatno prednost pred Iranom, tako kar zadeva vojaške izdatke, kakor tudi glede dostopa do sodobne oborožitve'. Iranski vojaški

izdatki znašajo le neznaten del tega, kar za vojsko nameeni Saudova Arabija, in močno zaostajajo celo za izdatki Združenih arabskih emirats. Vse članice Sveta za zalivsko sodelovanje – Bahrajn, Kuvajt, Oman, Katar, Saudova Arabija in Združeni arabski emirati – za orožje skupno porabijo osemkrat več kot Iran; in tako je že več desetletij. Poročilo CSIS dodaja, da 'so zalivske države kupile in še kupujejo najnaprednejše in najučinkovitejše orožje na svetu, medtem ko je Iran večinoma prisiljen živeti v preteklosti in se praviloma zanašati na oborožitvene sisteme, ki jih je prejel v času šahove

vladavine'. Drugače povedano, ti sistemi so zastareli. Seveda je nesorazmerje pri oborožitvi še večje, če upoštevamo Izrael, ki ima na voljo najnaprednejše ameriško orožje in je tako rekoč tuje vojaško oporišče globalne velesile, hkrati pa razpolaga z ogromno zalogo jedrskega orožja.« (Str. 206)

Iz gornjih vrstic je razvidno, kdo dejansko vlada svetu in zakaj tega vladarja moti z nafto bogata država, ki se ne uklanja njegovi hegemoniji. Še več: veliki Chomsky zapiše, da je največji pospeševalec islamskega terorizma prav ameriška vojna proti terorizmu ...

Noam Chomsky, Kdo vlada svetu?, prevedla Maja Novak, Modrijan, Ljubljana, 2017, 286 strani

razgovor

GG

PRESNETO DOBER TRILER

V sklopu svetovne turnee in ob izidu priredbe Shakespearove tragedije Macbeth je obiskal Slovenijo pisec priljubljenih kriminalk Jo Nesbø. Nekateri ga imenujejo kar nesporni kralj skandinavske kriminalke.

Alenka Brun

Najprej je norveškega pisatelja, ki je konec marca dopolnil 58 let, gostil ljubljanski Konzorcij, kjer so pripravili tiskovno konferenco odprtega tipa, na kateri smo srečali tudi najmlajšo generacijo, saj na Jojevem seznamu najdemo tudi nekaj mladinskih del, knjig o doktorju Proktorju. Potem je pisatelj pot nadaljeval na Škrabčevo domačijo, za vse druge ljubitelje njegovih knjig pa so v ljubljanskem hramu kulture organizirali še en pogovor z avtorjem in podpisovanje knjig.

Slovenski bralci smo njegove kriminalke in zgodbe protagonista Harryja Hola dobro sprejeli. Predvsem knjigi Snežak in Leopard sta doživeli izjemen odziv. V novi, sveži stvaritvi Macbeth pa je Jo glavno vlogo zaupal inšpektorju Macbethu. »Kribo maščevana s krvjo,« so zapisali.

Jo Nesbø je sicer danes znan kot eden najboljših piscev kriminalk na svetu, a preden je začel svojo pisateljsko kariero, je delal kot novinar. Ljudje ga radi primerjajo tudi z nekaj let starejšim in uspešnim švedskim kolegom Stiegom Larssonom. Zasledimo lahko celo mnenja, da naj bi bil njegov naslednik. A z brskanjem po spletu ugotovimo, da mu ta primerjava ni ravno blizu. Jo je doštudiral ekonomijo, poznajo ga tudi kot glasbenika. Njegove knjige so prevedene v štirideset jezikov, pogostokrat nagrajene ter redno na lestvicah najbolje prodajanih knjig.

Kljub Macbethu pa Jo že pripravlja nova knjiga o Holu, tako da se protagonist knjižne serije, če bo šlo vse po načrtu, vrača na norveške knjižne police že naslednje leto.

Hvala – a ne, hvala!

Nesbø pravi, da piše o umorih z neko lahkoto, kljub temu da se včasih šele kasneje zave, da je bil morda v svojih opisih prekrut. Ne razmišlja toliko

Jo Nesbø

o tem, da bi kakšen kriminalec lahko dobil idejo iz njegovih knjig, je pa to seveda možno. »Bili so trenutki, ko sem se spraševal, kaj delam: najraje pišem drugačne zgodbe, a na koncu sem se odločil, da ostanem pri umorih. Ko sem spisal Leoparda in kasneje prebral eno od kritik, v kateri je bil pisec nezadovoljen z obliko nasilja, ki sem jo uporabil v knjigi, sem se kar malo zamislil, saj med pisanjem o tem nisem razmišljal.« Ko je knjigo ponovno vzel v roke in jo odprl na straneh, o katerih je kritik pisal, se je strinjal z njim, da je pretiraval. »Mi je bilo kar malo žal.«

Če pogledamo, kako so se kriminalni romani razvijali iz preteklosti do danes, bi lahko rekli, da se (konservativna) forma od začetkov do danes ni veliko spremenila.

Nesbøjeve zgodbe bralca držijo v napetosti do konca. Ko morilca ujamejo, bralec dobi neko zadoščenje. Zagotovo pa je pomemben tudi

stil pisanja, ne le ideja – Norvežan pa poseduje oboje.

Macbetha je postavil v sedemdeseta leta. Roman bi se lahko dogajal na Manhattanu, lahko v Newcastlu, lahko tudi doma, na Norveškem. Pravzaprav mu pisanje Macbetha sploh ni delalo težav, saj je imel že referenco izjemno. Macbeth naj bi bil po nekaterih razmišljanjih najbolj krvavo Shakespearovo delo, a Jo se nasmehne, da to je mnenje večine, sicer pa je komaj četrto po vrstnem redu. »Kralj Lear in Hamlet sta bolj krvava.«

Shakespearov Macbeth je po njegovem mnenju zgodba o ljudeh, o moralnih dilemah, s katerimi se ti soočajo, kot je v enem svojih intervjujev povedal za za britansko televizijo. Pisanje o tem pa bo vedno moderno. Kot pisec je moral le prepričati bralca, kdo je njegov vodič, potem pa v nadaljevanju poskrbi za zasulke in presenečenja v zgodbi, a za vse to je že pred časom

poskrbel tudi Shakespeare. Čeprav je najprej razmišljal o nekaterih spremembah, je potem misel na to opustil.

Ko so Nesbøja iz njegove angleške založniške hiše vprašali, ali bi spisal roman na osnovi enega od Shakespearjevih gledaliških del, je bila njegova reakcija: »Hvala – a ne, hvala.« Meni namreč, da je eden redkih privilegijev, ki jih ima pisatelj, da lahko pride na plano s svojo idejo, ki jo potem razvija od njenega rojstva do konca. Tako da je ponudba zvenela kot neke vrste domača naloga. Potem pa si je premislil, a je postavil založbi pogoj: če sam izbere delo, s katerim se lahko poistoveti in je navduhujoče – če lahko Macbetha, potem da. »Zgodbo sem kar dobro poznal in je bilo zame tokrat pisanje pravzaprav enostavno. Sinopsis za zgodbo je bil že spisan in je dober.« Ko načrtuje naslednjo Holovo dogodivščino, namreč za sinopsis včasih porabi tudi celo leto.

Ko so Nesbøja iz njegove angleške založniške hiše vprašali, ali bi spisal roman na osnovi enega od Shakespearjevih gledaliških del, je bila njegova reakcija: »Hvala – a ne, hvala.« Meni namreč, da je eden redkih privilegijev, ki jih ima pisatelj, da lahko pride na plano s svojo idejo, ki jo potem razvija od njenega rojstva do konca. Tako da je ponudba zvenela kot neke vrste domača naloga. Potem pa si je premislil, a je postavil založbi pogoj: če sam izbere delo, s katerim se lahko poistoveti in je navduhujoče – če lahko Macbetha, potem da. »Zgodbo sem kar dobro poznal in je bilo zame tokrat pisanje pravzaprav enostavno. Sinopsis za zgodbo je bil že spisan in je dober.« Ko načrtuje naslednjo Holovo dogodivščino, namreč za sinopsis včasih porabi tudi celo leto.

Kako nastajajo zgodbe

Po romanu Snežak so posneli tudi film, a Jo ga ni gledal, je pa slišal, da naj bi ne imel ravno pričakovanega odziva. Knjiga naj bi bila po mnenju tistih, ki so film videli, boljša. Jo razloži, da mu je režiser že prej povedal, da se ne bo popolnoma držal zgodbe, kar on spoštuje, saj gre za umetniško svobodo. »Napisal sem roman in na film ne gledam kot različico knjige.« Jo niti ne razmišlja o kakšnih filmskih franšizah Harryja Hola. On je pač pisatelj.

Pojavilo se je tudi vprašanje, kako dobi idejo za umor oziroma umore. V odgovoru smo zaznali Jojev smisel za humor, pri katerem morda lahko potegnemo paralelo s humorjem

njegovega glavnega protagonista Hola. Pozna tako cinizem kot sarkazem. Vedno je tako, da morda v določenem pisateljevem liku odkrijemo tudi nekaj pisatelja samega.

»Največkrat se zgodi zgodaj zjutraj, ko se še prebujam. Takrat se mi odprejo grafične podobe za knjige. Vstanem in si rečem: tole bo pa en umazan umor, gremo na delo! Pokličem v bližnjo kavarno za kavo, se usedem in nekoga ubijem.«

Ne moreš predvidevati konca

V slovenščino sta večino njegovih uspešnic prevedla Maja Lihtenvalner in Primož Ponikvar. Iz francoščine in angleščine. Primož: »Isto knjigo prevajava oba.« Maja nadaljuje, da si delo razdelita in se potem usklajujeta. Ker pa sta lingvistično kompatibilna, imata pri usklajevanju zelo malo težav. Ko sta dobila v roke prvo njegovo knjigo, je bil inšpektor Hole že hit, v slovenščino pa so knjige prevajali iz norveščine. Od vseh prevodov jima je bil najljubši ravno Leopard. »Ker je večplasten akcijski triler z ogromno protagonisti in antagonisti. Dogaja se praktično po celem svetu, veliko daje vpogledov v družbeno strukturo na različnih koncih sveta, je pa tudi precej krvav,« je pojasnil Primož. To smo v času pisateljevega obiska v Sloveniji večkrat slišali. Prevajalca smo še vprašali, ali lahko – glede na to, da sta prevedla kar lepo število njegovih knjig – sedaj med prevajanjem že predvidita, kaj bo v zgodbi sledilo. Odgovorila sta, da ne. »Morda z naš tip suspenza, ki ga uporabljata, da bi pa vnaprej vedel, kam bo avtor zgodbo zapeljal, kako se bodo situacije obrnile, to pa ne,« je še dodal Primož.

Brez navdušenih bralcev ni šlo in prav vsak je izkoristil priložnost in bližino znanega pisatelja ter ga poprosil za podpis.

Dalmatinski večer v dvorani Biotehniškega centra Naklo s klapama Skala in Maslina

Po dveh uspešno izvedenih dalmatinskih večerih v okviru tridnevne prireditve Vikend zabave, ki so jo v Preddvoru sicer organizirali polnih deset let, Agencija Media butik letos Dalmatinski večer pripravlja jutri, v soboto, 19. maja, ob 20. uri, in sicer pod streho: v dvorani Biotehniškega centra Naklo. Da grla obiskovalcev ne bodo suha, bo poskrbela nasmejana gostinska ekipa Media butika, pred dvorano pa je na voljo tudi brezplačno parkirišče. Na Dalmatinskem večeru boste lahko prisluhnili klapama Maslina in Skala. Maslina je ena najuspešnejših klap. Prihaja iz Šibenika in že več desetletij osvaja glasbene odre. Njeni člani so bili člani ene najboljših klap vseh časov, Klape Šibenik. Na nastopih v Sloveniji vedno zapojejo tudi nekaj slovenskih pesmi. Tudi Klapa Skala vedno navduši, kjerkoli nastopi. Prepoznavna je postala s skladbo Tri dni sem ljubil, ki ima na spletu več kot 1,8 milijona ogledov. Po njej so poimenovali tudi zgoščenko. Fantje prepevajo z dušo in srcem – in kar delajo, ljubijo.

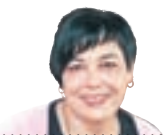

HUMOR, HOROSKOP

Alemars, s. p., vedeževanje
Tanja 090 43 77
 Cena minute je 1,69 EUR + DDV.

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Na vse načine se boste izogibali različnim skrajnostim in se skušali obdržati v zlati sredini. Večinoma vam bo to uspevalo, zato boste še kar zadovoljni sami s sabo. Poslovno se vam približujejo pozitivne spremembe, ki jih boste zelo veseli.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Uživali boste z zavestjo, da je življenje prekratko, da bi se obremenjevali z nepomembnimi zadevami. V celem tednu boste skušali čim več storiti zase, tako na duhovni ravni kot tudi drugače. Zakasnelo darilo vas bo presenetilo bolj, kot si mislite.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Obeta se vam obdobje osebne sreče. Na čustvenem področju se pripravite na pozitivne spremembe, ki vam lahko zelo spremenijo življenje. Poslovno se nikar toliko ne obremenjujte, saj ne bo tako tragično, kot bo videti na prvi pogled.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Tako se boste predali novi ambiciji, da za vas nekaj časa nihče ne bo obstajal. Privlačilo vas bo delo samo in tudi določeni sodelavci, ki bodo kar hiteli z raznimi pohvalami. Le pri domačih opravilih se boste malce polenili.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Bližnja oseba bo od vas pričakovala, da boste pri neki sicer skupni odločitvi popustili. Nekaj časa boste vseeno vztrajali pri svojem in morda še celo malo obrnili, a na koncu se boste le vdali. Nič hudega, naslednja zmaga bo vaša.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Predvsem v sredini tedna boste doživeli vzpon na poslovnem področju. Novice, ki jih boste prejeli, vam bodo za nekaj časa vzele sapo. Odločitev, ki bo sledila, bo drzna, a na koncu boste spoznali, da ste se pravilno usmerili.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Obremenjevali se boste z malenkostmi, ki so vam bile še pred kratkim čisto vsakdanje. A bodite brez skrbi, panika bo odveč, saj bo to le prehodno obdobje. Neki dogodek vas bo malce zmedel in o njem boste veliko razmišljali.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

V tem tednu se vam obeta nekaj lepega. Od sreče, ki vas bo napolnila, boste dobili pogum, in naredili korak, ki si ga že dolgo časa želite, a niste imeli zaupanja vase in v svoje odločitve. Zaradi denarja ni treba skrbeti.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Na vse pretege se boste trudili, a nič ne bo pregnalo vaše lenobe. Najbolje, da si vzamete čas samo zase in vsaj nekaj dni uživate v vsakdanjih stvareh. Nekdo, ki si vas že nekaj časa ogleduje, se vam bo približal. Veseli boste novic.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Sreča je, le vedno je niste sposobni videti in ne občutiti. Izkušnja, ki je pred vami, vas bo naučila uživati v vsakodnevni drobni stvareh. Kar pa se tiče uradnih zadev, vas bo najprej presenetilo pismo, nato pa še denar, ki sledi.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Zmožni smo toliko, kolikor si prizadevamo. In ker se boste zelo potrudili in resnično dali vse od sebe, boste tudi z rezultati zelo zadovoljni. Pravijo, da se uspeh ne sme iskati v času, kraju ali v okoliščinah, kajti najde se lahko le v človeku.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Smisel za šalo vam je prirojen in v tem tednu bodo ljudje zelo uživali v vaši družbi. Ker boste na splošno nabiti z energijo, boste veliko naredili za nazaj in za naprej in povsod boste zelo uspešni. Konec tedna bo pester in zanimiv, izkoristite ga.

TA JE DOBRA

Huda zima

Pride jesen in Indijanci se odpravijo k vraču, da bi izvedeli, kakšna zima jih čaka.

»Huda zima bo, huda,« reče vrač, ko pomeša kosti. Indijanci prikimajo in se odpravijo domov, kjer začnejo pripravljati drva. Toda jesen mine, zime pa od nikoder. Ko naslednje leto spet pride jesen, so Indijanci spet pri vraču in hočejo vedeti, kakšna bo zima.

»Zima bo tako huda, da bo drevje pokalo,« reče vrač. Indijanci odhitijo domov in začnejo pripravljati drva. Mine jesen, mraza pa noče in noče biti. Pride tretja jesen in vrač, ki ga je strah, da ga bodo spet spraševali za zimo, obišče meteorologa v bližnjem mestu.

»Kakšna bo letos zima?« ga vpraša. »Huda bo, huda,« pravi meteorolog. »Indijanci že dve leti pripravljajo drva.«

Ena kazen je dovolj

Pozno zvečer Luka pride pijan domov. Milena odpre vrata in že po stari navadi začne kričati nanj.

»Spet si mrtvo pijan, kajne?« kriči. Luka pa: »Daj bodi tiho že enkrat. Saj sem že dovolj kaznovan, da te dvojno vidim.«

O Heleni Blagne

Na koncertu Helene Blagne se Majda razjezi na Janeza, ki ne odtegne oči od pevke: »Le kako si lahko dovolil tak dekolte?«

Janez odvrne: »Bi rekel, da ima za to dva dobra razloga.«

Črnogorski

Kako Črnogorci rečejo nezakonskemu otroku? Otrok neznanega junaka.

LAŽJI SUDOKU

4	6				9	1	
8			4	2	6		3
1	7	2			3	8	
		6	9	2		4	
	4						3
	3		8	7	5		
		8	3		7	2	9
7		4		6	9		5
	5	9					6

Rešitev:

1	9	8	2	6	9	5	8
5	8	6	9	1	7	2	4
6	2	7	5	3	8	1	9
9	5	1	2	7	4	3	6
7	3	9	1	4	2	6	5
2	1	2	6	8	9	3	7
8	9	3	4	5	1	7	2
3	7	4	5	1	6	8	9
2	1	6	5	9	2	8	7

TEŽJI SUDOKU

7	2		8		4		5
			5				
	5	4	6		2	7	8
6		9			5		1
5		7			9		6
	6	2	5		7	3	9
				8			
	9		1		6		4

Rešitev:

2	7	9	6	1	5	8	3
5	1	8	9	2	6	7	4
8	6	2	7	5	3	9	1
9	5	1	2	7	4	3	6
7	3	9	8	6	1	2	5
1	2	8	4	6	9	5	3
6	9	2	1	9	5	3	7
2	1	6	5	4	1	8	7
5	1	7	9	8	2	4	6

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

MARIJA

PREČISTA, VSEH MILOSTI VIR

SLOVENSKO MARIJINO NARODNO SVETIŠČE BREZJE
 Četrtek, 24. maj 2018, ob 20.00
 Trg pred baziliko Marije Pomagaj
 Prireditev ob 155-letnici prve čudežne ozdravitve pri Mariji Pomagaj (1863) in 30-letnici imenovanja brezjanske cerkve za baziliko (1988).

NASTOPIJOČI
 Modrijani, Marko Vozelj, Isaac Palma, Manca Izmajlova, Marko Fink, Ivan Hudnik, Irena Vrčkovnik, Mišni ansambl Avenik, Gajst'n Band, Anita Krajč Pavkovič

POVEZUJETA
 Bernarda Žarn in Jure Sešek

GORENJSKI GLAS	DALMATINSKA VIŠNJA	VISOK MONOLIT	GOZDNI DELAVEC	SLANO JEZERO V TIBETU	POLDRAG KAMEN	RADJ	PEVKA JAHOVIC	POSVEČEN PREDMET	IVAN (LJUBK.)	ODMEV	PEVEC LUKAS			
PRIREDITEV S PREDSTAVITVIJO OBLACIL									16					
PETDESETLETNIK														
REVMATIZEM		9					ODISEJEVA DOMOVINA SPRINTER BOLDON							
ŠAHISTKA KUSNIR				ČRESLOVINA STAR AVTO (ZARG.)						PESNIŠKA FIGURA	NOTNI ČRTALNIK			
NAŠA PEVKA (LEA)					NAŠ PISEC (IVAN) IVERNA PLOŠČA		14							
KARMEN STAVEC			MODEL VOZILA KIA NADARJENOST				SAMOTEŽNI VOZICEK	PRVO NARAVNO ŠTEVILO GR. ČRKA			2			
DELOVNA SKUPINA					22	ZLITINA ZA GRELNE NAPRAVE TINA(LJUBK.)								
GORENJSKI GLAS	STARO MESTO NA OBALI	SLAST PRI JEDI VEČJI KOS POHISTVA					11		FRAN TRATNIK ŽENINA MAMA					
PRIPRAVA, KI POVZROČA POLARIZACIJO SVETLOBE									20					
NAZIV				KANA NAŠ BIVŠI SMUČAR (MATEJ)				PREDUJEM						
ZDRAVILNA RASTLINA							NAŠ BALETNIK (MOJMIR)	OVRTNA RUTA METRIČNI POUKAREK						
KRAJ PRI SEVNICI		3			NAŠ NOVINAR (VANJA) GLASBENIK SMOLAR					HIBA, MOTNJA	NAŠ ŠAHIST (MARKO)			
SLIKARSKA SMER NAIVCEV							SREDO-ZEMSKA RASTLINA EDEN OD ČUTOV				13			
GORENJSKI GLAS	KONJ RJAVE BARVE	VESELJE IZRASTEK NA GLAVI							ARGON ŠAHOVSKA FIGURA, KONJ					
ZAŠČITENA ALPСКА CVETLICA	7					23		LETUVIŠČE V BELGIJI ANGLEŽEV SOSEDE						
NAOČNIKI									21					
SESTAVIL: F. KALAN	KEM. ELEMENT (Sb)	GRAŠČINA PRI PTUJU	STARORIMSKI POZDRAV	AMERIŠKI IGRALEC (BRAD)	TENIŠKA IGRALKA ZIDANSEK	IZDELVALCI GODAL IZ CREMONE	CEZJ	JAPONSKI SKAKALEC NA SMUČEH (DAIKI)	JAPONSKA DENARNA ENOTA	TROPSKA PALMA	LUKA V ALŽIRIJI	FRANCOŠKI PLEMIC	ENOJNIK, ORIGINAL PREVOD SV. PISMA	
PREUREDITEV STANOVANJA								4			ČASNIK DAROVALEC (KNJIŽNO)		19	KRAJ PRI KRŠKEM KNJIŽEVNIK
PRVOTNO IME MESTA NEW YORK						1						POGRINJEK SANINEC (KNJIŽNO)		ZDRAVNIK (ZAST.) IGRALKA KIDMAN
NAČIN OBRAVNAVANJA		24					AM. IGRALEC (RYAN) REKA V KAZAHSTANU					STRANSKA PLOSKEV KRAČA, ČAČKA		RUSKO OSEBNO VOZILO SEKALEC
NAJBOLJ POGOST VEZNIK			GALERIJA V LONDONU TIPALNI ORGAN					ŽIVALSKA MAŠCOBA	NOGA (SLABS.) BIVŠA JUJ. LETALSKA DRUŽBA		8	TOM JONES DENARNA ENOTA V LITVI PRETEP		ČETRTRA DIMENZIJA UREDNIKA MALEČKAR
ZMAGA PRI SAHU	15			PREBIVALEC RIMA RADIKALEC								TRDEN OGLJIKOVODIK DOKTOR		LINDA EVANS OGER, MADŽAR
BARIERA					ANAKONDA IGRALEC GRUBAR								5	DEL KRANJA ELDA VILER
KUHINJSKI ELEMENT					NAŠ ESEJIST (DRAGO) ITAL. NOG. KLUB									LUKA NA KORČULI
ANTRACEN ATALANTA ELODEJA OBELISK RANJAK	ANTIČNO MESTO NA SICILIJI	MESEC V JUD. KOLENDARJU HVALNICA												
TOLSTOJEV ROMAN														BOŽIČNA PESEM
KENGURU (ZOOL.)			18											
ROY ORBISON			SVETLO ANGLEŠKO PIVO ZAGON											
TELO VADKA ŠAJN					6									KRAJ PRI ILIRSKI BISTRICI
UTREJEVALEC ZA LAŠE				NATAŠA BOKAL NACE JUNKAR										
INDIJSKO JAMSKO SVETIŠČE, ADŽANTA														
UTOPIST	12													

1. in 2. nagrada: paketa spominkov
3. nagrada: družinska vstopnica za Muzej jaslic Brezje

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 30. maja 2018, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24

DRUŽABNA KRONIKA

STARE IN NOVE ZGODBE

Pred nekaj dnevi so predstavili novo oziroma prenovljeno zgodbo Tonač, Karavana domačih pivovarn pa se je ustavila na Loškem gradu. Dogajanje je popestrila tudi deklščina.

Alenka Brun

V Čirčah pri Kranju se je gostilna in picerija Tonač odločila, da začne z novo oziroma prenovljeno zgodbo. Kako in zakaj so obrnili nov list, nam je razložil njihov Uroš Gracar. Tonač je bil znan predvsem po picah, ki bodo ostale, a osebe in vizija lokala sta se zamenjala, spremenila. Po novem prihaja v ospredje hiša kuhinje Tonač Gourmet Kranj, kjer bo poudarek na svežem, domačem in zdravem. Glavni »krivec« za tovrstno dogajanje pa je domači

glavni kuhar Goran Domanjko. Ob ponovnem odprtju pa smo tudi že lahko začutili rahel utrip lokalne tržnice, za katero želijo, da bi se uveljavila na dvorišču hiše ob sobotah. Tokrat je precej zanimanja pritegnila stojnica Vinske kleti Metlika. Poseben poudarek je bil na portugalki in njenem istoimenskem vinu, ljudi pa je pritegnil pogled na novejši produkt kleti: vinjak, ki je na trgu od decembra lani in je v Londonu na enem od prestižnejših ocenjevanj že dobil srebrno medaljo. Ime je žlahtna pijača dobila po Mathii de Luci iz vplivne metliške rodbine iz 16. stoletja, uspešnemu trgovcu z vinom. Barist Tilen Bučič,

sicer Kranjskogorčan, pa je s kavo skrbel, da prisotnim ob odprtju ni zmanjkalo energije. Dogajanje je še dodatno popestril Legino band s klasičnim dalmatinskim, klapskim repertoarjem in tudi z moderno glasbo. Prisoten je bil tudi plesni korak. Kot hiša kuhinje pa bo Tonač Gourmet Kranj v prihodnje sodeloval tudi na Kranski kuhni.

Leto je naokoli, domača pivovarska scena pa je kar pridno v porastu. Tudi lanske leto se je odprlo veliko novih mikro pivovarn.

Škofjeloška Karavana domačih pivovarn je tako konec tedna doživela že svojo peto ponovitev na Loškem gradu. Karavana

je gostila stare znance in tudi nekaj novih, še ne tako prepoznavnih pivovarskih mojstrov. Dogodek je organizirala Zavod Prehhub v sodelovanju z barom Freising, obiskovalci pa so lahko izbirali med pivi šestih sodelujočih pivovarn. Seveda ni manjkalo posebno festivalsko pivo, ki ga vsakič zvarijo prav za Karavano. Recept zanj je prispeval Davor Gantar, ki je bil tudi naš sogovornik, pri realizaciji pa je pomagala žirovska pivovarna Racon. Poskrbljeno je bilo tudi za lačne in željne družabnih iger. Karavana domačih pivovarn prihaja tudi v Kranj: na vrtu gradu Khislstein se bo ustavila 9. junija.

Viktor Kure, Tina Tomc in Damjan Lekše iz Vinske kleti Metlika v družbi kuharja Gorana Domanjka

Hrvaški Legino band sicer sestavlja šest članov, a v Čirčah so se oglasili štirje.

Davor Gantar

Žirovska pivovarja Miloš in Nataša Čadež

Na Karavani domačih pivovarn smo lintvernovca Špelo Košutnik in Klemena Zupanca srečali prvič. Pivovarja sta iz bohinjkega konca.

Karavano sta zagotovo popestrila obisk bodoče neveste Klare Štremfelj in njena deklščina. Dekleta so se oglasila naravnost iz Martinj Vrha.

VRTIMO GLOBUS

Yvonne v veselem pričakovanju

Yvonne Strahovski (35), ki v priljubljeni, z emmyji nagrajeni seriji Handmaid's Tale igra vlogo gospe Waterford, ki z možem ne more spočeti otroka, je v resničnem življenju noseča. "Končno lahko z vami delim to veselo novico, postala bom mamica. Veselim se, da bom lahko spremljala in čutila rast tega malega arašidka," je zapisala pod fotografijo, na kateri ponosno kaže zaobljen trebuh.

Poslovala se je zvezdnica filmov Superman

V starosti sedemdeset let je umrla Margot Kidder, igralka, poznana po vlogi Lois Lane v filmskih uspešnicah Superman iz sedemdesetih in osemdesetih let. Vzrok smrti za zdaj ni znan. V Kanadi rojena igralka je v svoji dolgoletni karieri zaigrala v več kot sedemdesetih filmih in šovih, med njimi v Velikem Waldu Pepperju, Grozi v Amityvillu in v otroški seriji avtorice R. L. Stine's The Haunting Hour, za kar je bila nagrajena z emmyjem.

Samodestruktivna Willow Smith

Willow Smith, hčerka slavnih staršev, igralcev Willa in Jade Pinkett Smith, je spregovorila o svoji preteklosti. "Dogajalo se je po izidu pesmi Whip My Hair. Takrat sem se spraševala, kdo sem in ali je to vse, kar lahko počnem. Silili so me, da posnamem album. Tega si nisem želela, znašla sem se na točki brez izhoda," je takratne občutke opisala sedemnajstletna Willow ter mami prvič priznala, da si je v tistem obdobju večkrat rezala zapestja.

Dobila bitko z alkoholizmom in depresijo

Igralka Selma Blair (45) je spregovorila o svoji dvajsetletni karieri in življenju v Hollywoodu. Kot pravi, njena pot ni bila vedno sončna in z rožicami posejana. "Borila sem se z alkoholizmom, anksioznostjo in depresijo. Mislila sem, da ne bom nikoli več dobila dela, in se štiri leta zdravila zaradi poporodne depresije," je priznala igralka, ki pravi, da je dobila bitko in da sedaj verjame, da se bo našlo delo zanj, saj si želi, da bi bili prijatelji in njen sin ponosni nanjo.

Nasmejana strežna ekipa treh Ločank iz bara Freising: Maja, Anja in Nina. Na loški Karavani domačih pivovarn so si obiskovalci pri njih namesto piva lahko privoščili limonado ali kar kozarec sangrie. / Foto: A. B.

Iz mamine skrinje

Dramska skupina Pod stražo je v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika pripravila avtorski projekt Iz mamine skrinje.

Nastopajoči člani Dramske skupine Pod stražo / Foto: Vido Frantar

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – Pod režisersko taktirko Brede Žargaj, ki je prispevala tudi idejo in scenarij, so člani Dramske skupine Pod stražo minuli petek pripravili avtorski projekt Iz mamine skrinje. Dogodek, poln petja, igranja na inštrumente in igranih prizorov, se loteva položaja

pomembnih žensk iz sveta in znanih Slovenk. »Posvetili smo ga torej ženskam, mamam in njihovem trudu in dosežkom. S tem smo jim izkazali vsaj kanček priznanja in zahvale,« je ob tem povedala Mira Gerkman z dramske skupine, ki je na tokratni prireditvi v goste povabila članke Šenturškega okteta. »Zakaj iz mamine skrinje?

Mama je prva, ki nam nudi brezpogojno ljubezen, znanje, vero vase in ljudi. Poklonili smo se vsem mamam in se spomnili žensk, ki so morale zaorati ledino za svobodo in enakopravnost na različnih področjih, za odkrivanje lepe v pesmi, delu, odnosih. Brez njih ne bi bile danes to, kar smo in kar lahko smo. Dale so nam našo

vrednoto in veličino,« pa je dodala Breda Žargaj.

Iz mamine skrinje je peti avtorski program dramske skupine, z njim pa so se dotaknili tudi ohranjanja kulturne dediščine, saj so prikazali stare fotografije predmetov, oblačil in krajev na projekciji, stare predmete pa so razstavili po odru kot dekoracijo.

Prostovoljcem en velik hvala

Na Slovenskem dnevu prostovoljstva so podelili več priznanj.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Na Slovenski filantropiji, Združenju za promocijo prostovoljstva, si že vrsto let prizadevajo za dvig prepoznavnosti prostovoljskega dela. Letos pod naslovom Prostovoljstvo kot ve-zivo družbe že 19. leto zapored prirejajo Nacionalni teden prostovoljstva med 14. in 20. majem. Dogodki se vrstijo po vsej Sloveniji, ena večjih prireditev je bil torkov Slovenski dan prostovoljstva, na katerem so podelili več priznanj. V našo bližino je šel naziv prostovoljstvu prijazno mesto – v

občine Kranj, Medvode, Tržič in Vodice. Nekaterim občinam so ta že pridobljeni naziv ponovno potrdili, med njimi Škofja Loka in Kamniku. Naziv junaki našega časa sta na Gorenjskem prejeli OŠ Simona Jenka Kranj, koordinatorica prostovoljstva na šoli je Irena Hudobivnik, ter OŠ Preska, koordinatorica prostovoljstva na šoli je Romana Frankovič. Naziv najmentorice prostovoljcev je prejela tudi Zdenka Katkič iz Domžal za kakovostno vodenje prostovoljcev in angažirano podporo njihovem delu v Društvu Šola zdravja.

Koncert Odpri oči srca

Škofja Loka – Mladinski pevski zbor MPZ Škofja Loka in Prosvetno društvo Sotočje vabita na letni koncert z naslovom Odpri oči srca, ki bo v soboto, 19. maja, ob 19.30 v kapucinski cerkvi sv. Ane v Škofji Loki. Zbor praznuje deset let dela, do lani ga je vodila Katarina Trdin, odslej ga vodita skupaj njena sestra Eva Trdin in Eva Gartner. Pred tem je zbor dolga leta deloval v okviru Župnije Škofja Loka. V času, ko je bil zborovodja Gregor Maček, so se pridružili Prosvetnemu društvu Sotočje.

ZA AKTIVEN ODDIH: športni park s trim stezo, tenis igriščem, igriščem za odbojko, pohodnimi in kolesarskimi potmi...

TERME DOBRNA ODDIH V NEOKRNIJENI NARAVI

MINI VIKEND ODDIH
do 22. 06. 2018

1 x polpenzion + kopanje, že od 37,90 € oseba / noč, min. 2 noči

NEOMEJEN VSTOP V BAZENE!

- ✓ neomejen vstop v fitnes
- ✓ živa glasba vsak petek in soboto
- ✓ uporaba športnega parka
- ✓ animacijski program
- ✓ **doplačilo za 1 x polni penzion samo 8,90 €**

SENIOR ODDIH
do 31. 07. 2018

5 x polpenzion + kopanje, že od 205,00 € oseba / 5 noči

BREZPLAČEN PREVOZ!

- ✓ **BREZPLAČEN PREVOZ** od vašega doma do Term Dobrna in nazaj (nedelja prihod, petek odhod). **PO VSEJ SLOVENIJI, BREZ OMEJITVE KILOMETROV!**
- ✓ **1 x posvet pri zdravniku + zdravstvene storitve**
- ✓ aktivnosti in družabni večeri
- ✓ neomejen vstop v bazene

Brezplačna številka: **080 22 10**
www.term-dobrna.si

FIRST MINUTE POLETJE

že od **37,00 €** oseba / noč (min. 2 noči)

POHITITE! SAMO ŠE DO 25. MAJA 2018!

TERME DOBRNA
HOTELS, SPA & MEDICAL CENTRE
SINCE 1403

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 19. 5.

14.00, 16.10, 18.20, 20.30
DEADPOOL 2

20.40 MOJ LAŽNI MOŽ

16.20 JAMSKI ČLOVEK, sinhro.

18.00 MAŠČEVALCI: BREZMEJNA VOJNA

14.30 PETER ZAJEC, sinhro.

13.50, 15.50 JAMSKI ČLOVEK, sinhro.

17.50, 20.40, 22.30

MAŠČEVALCI: BREZMEJNA VOJNA

16.50, 19.40 MAŠČEVALCI:

BREZMEJNA VOJNA, 3D

16.10 RESNICA ALI IZZIV

18.10 POČUTIM SE LEPO

14.20 POLDI, PUSTOLOVŠČINE

POGUMNEGA PTIČKA, sinhro.

14.50 PETER ZAJEC, sinhro.

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 19. 5.

14.00, 16.20, 17.40, 18.40, 20.00,
21.00, 22.20 DEADPOOL 2

16.00 ZADRŽI DIH

20.20, 22.35 MOJ LAŽNI MOŽ

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 18. 5., sobota, 19. 5., in
nedelja, 20. 5.

18.00 JAMSKI ČLOVEK, sinhro.

20.00 BABICA

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 18. maja

10.00 A. T. Linhart: ŽUPANOVA MICKA (v dvorani PGK)

Sobota, 19. maja

20.00 Ferdinand von Schirach: TEROR (v dvorani PGK)

Ponedeljek, 21. maja

20.00 Tadeusz Slobodzianek: NAŠ RAZRED

GLEDALIŠČE TONETA ČUFRAJA JSENICE

Petek, 18. maja, in sobota, 19. maja

38. Tekmovanje slovenskih godb

Gostili japonske kamišibajkarje

V kranjskem kulturnem centru Krice krace so si otroci ogledali kamišibaj predstave v japonščini.

ANA ŠUBIC

Kranj – V otroškem kulturnem centru Krice krace v Kranju so minuli petek gostili japonske kamišibajkarje na čelu s predsednico mednarodnega združenja kamišibaja IKA-JA Kyoko Sakai, ki so se udeležili svetovnega simpozija kamišibaja v Ljubljani. Gostje iz Japonske so okoli 75 učencem nižjih razredov z OŠ Staneta Žagarja in OŠ Simona Jenka Center uprizorili štiri kamišibaj predstave v japonščini. Gre za japonsko umetniško obliko pripovedovanja zgodb ob slikah na malem lesenem odru, ki je vse bolj razširjena tudi v Sloveniji. »Kamišibaj predstave sva že gledali, vendar jih niso igrali Japonci. Zanimiv se nama je zdel tudi njihov jezik,« sta ugotavljali Sara Strajnar in Ester Strgaršek, drugošolki z Žagarjeve šole.

»Otroci so z navdušenjem gledali naše kamišibaj predstave in to nas je zelo razveselilo,« je bila zadovoljna Kyoko Sakai. »Zelo smo počaščeni ob obisku na tako

Otroci so ob japonskih kamišibaj predstavah uživali.

visokem nivoju. Videli smo lahko pravo tradicionalno japonsko obliko pripovedovanja zgodb in njihove ilustracije ter slišali njihov melodičen jezik,« je poudarila Jadranka Završnik iz kulturnega centra Krice Krace, ki je tudi članica slovenskega društva kamišibaj. Gostom je povedala, da je kamišibaj v Sloveniji, kjer je prisoten pet let, vse bolj priljubljen: »Gre

za duhovni prenos zgodbe in je res lepo sprejet.« Vzhičeni so bili tudi ob novici, da so slovenski kamišibajkarji minulo sredo ves dan igrali kamišibaj – željo, da se vpišejo v Guinnessovo knjigo rekordov. Ali jim je to uspelo, še ni znano, sicer pa so uprizorili 775 predstav, ki si jih je ogledalo več kot 35 tisoč gledalcev.

Japonsko delegacijo je v Krice kracah pozdravil tudi

kranjski podžupan Boris Vehovec. Gostom so postregli s potico, sirovim burekom in zelenjavno enolončnico. Ogledali so si tudi stari del Kranja, ki se jim je zdel še lepši kot Ljubljana, in se nato v družbi predsednika Društva kamišibaj Slovenije Roka Glavana odpravili še na Bled. Nad lepotami Slovenije so bili navdušeni, zato se želijo k nam še vrniti.

Novi DATA SHOCK – za brezskrbno surfanje na vašem telefonu

Življenja brez interneta si ne znamo več predstavljati. Splet je postal naše okno v svet in že ob misli, da bi se zaprlo, nas pograbi panika. A ostanite mirni – Telemach je z novim podatkovnim šokom svoje mobilne pakete obogatil z dodatnim prenosom podatkov, ki vam bo omogočal brezskrbno surfanje na vašem telefonu.

Poraba mobilnih podatkov odslej ne bo več vaša glavna skrb. Telemachov **novi podatkovni šok** obstoječim in novim naročnikom namreč prinaša izdatno povečanje količine prenosa podatkov. V paketu NAJVEČ lahko sedaj uživate s kar 60 GB podatkovnega prenosa, v paketu ŠE VEČ, ki velja za najbolj prodajan mobilni paket, je količina prenosa podatkov povečana s 15 na 25 GB, v paketu VEČ pa s 600 MB na 1 GB. Kljub povečanju količine prenosa podatkov cene mobilnih paketov ostajajo nespremenjene! Tudi če porabite zakupljene količine podatkovnega prenosa, za nadaljnjo porabo prenosa ne boste bremenili svoje denarnice, saj se uporabnikom zgolj zniža hitrost prenosa podatkov.

Najbolj priljubljen mobilni paket ŠE VEČ je Telemachovim naročnikom fiksnih storitev na voljo že za 13 evrov mesečne naročnine, poleg 25 GB prenosa podatkov v domačem omrežju pa imate uporabniki na voljo tudi 4,4 GB podatkovnega prenosa v državah EU. Vsi mobilni paketi vključujejo tudi storitev mobilne televizije EON, ki je odslej dostopna v vseh državah EU, in uporabo brezplačnega omrežja WiFi v tujini s povezovanjem v omrežji storitev UNIFI in UNIFI TRAVEL.

Po svetu na voljo že 68 milijonov WiFi-točk UNIFI TRAVEL

Poleg povečanja podatkovnega prenosa v vseh mobilnih paketih **družine VEČ** lahko Telemachovi naročniki brezskrbno uporab-

ljate splet tudi pri potovanju po svetu. To omogočata razširjeni mreži WiFi-točk UNIFI in UNIFI Travel. Omrežje UNIFI je uporabnikom na voljo s kar 650 tisoč WiFi-točkami v regiji, kar omogoča brezskrbno počitnikovanje tudi v državah, ki niso članice EU. Na svoj račun s Telemachovimi storitvami prihajate tudi svetovni popotniki, ki se lahko po vsem svetu brezplačno povežete na kar 68 milijonih lokacij.

Po začetni registraciji se bo vaš telefon samodejno povezoval z WiFi-točkami UNIFI ali UNIFI Travel, kar pomeni, da boste lahko svoje najljubše vsebine spremljali kjerkoli in kadarkoli.

Medvoški kulturni festival

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Medvoški kulturni festival je prva večdnevna prireditev v sklopu Medvoške kulturne transferzale, novosti, ki so jo v Javnem zavodu Sotočje letos pripravili prvič. Začel se je v sredo, končal se bo v nedeljo.

»Medvoški kulturni festival je prva postaja na Medvoški kulturni transferzali, projektu, ki prinaša povezovanje med tradicionalnim in sodobnim, med urbano in ruralno kulturo. Kulturni festival napoveduje, da bomo tudi v prihodnjih mesecih in letih načrtovali marsikatero prireditev in projekt v konceptu tega transferja. Navezali smo se na tri obletnice: sto let od Finžgarjevega službovanja v Sori, dvestoto let od pisne omembe naselij pod Šmarno goro v arhivih in 240 let od prvega vzpona na Triglav v povezavi z Jakobom Aljažem, ki je naš zavetnik,« je pojasnila Sabina Spanjol iz Javnega zavoda Sotočje Medvode. Festival bo potekal pet dni, dogodki

se navezujejo na pet področij. Začel se je v sredo s Paradom učenja, včeraj je bila prireditev, poimenovana Mediateka, danes bo Ljudska pesem v mestu in na vasi. Ob 17. uri bo koncert pred Blagovnim centrom Medvode, ob 20. uri pa še koncert v Kulturnem domu Smlednik. Jutri bo Čas za ples! z začetkom ob 17. uri pred Kulturnim domom Medvode. Svečani zaključek festivala bo v nedeljo na Mestnem trgu pred medvoško knjižnico s prireditvijo Zvok druge reke. Med 15. in 17. uro bodo potekale ustvarjalnice z Vodno deklico, ob 17. uri pa zaključni koncert, na katerem boste lahko prisluhnili tudi krstni izvedbi skladbe Druga reka in izvedbi Godbe Medvode in Ive Stanič.

S festivalom želijo v Medvode privabiti čim več obiskovalcev, zato so se povezali tudi s Slovenskimi železnicami. V nedeljo bo tako iz Ljubljane ob 14.45 proti Medvodam odpeljal vlak z Vodno deklico, ki bo obiskovalce spremljala na poti.

Revija starodobnikov

JASNA PALADIN

Kamnik – Člani Društva starodobnih vozil Kamnik bodo 19. in 20. maja organizirali tradicionalno mednarodno revijo starodobnikov, na kateri se bodo predstavili starodobna vozila od letnika 1889 do 1945, ter posebna skupina mercedesov do leta 1955. Prireditev se bo začela v soboto s prihodom vseh udeležencev v Slovenia Eco

resort v Godič in uradnim odprtjem ob 10.30. Ob 17. uri bo modna revija starodobnih oblačil udeležencev revije, po modni reviji bodo izvedena predavanja zanimivih gostov, nato bo podelitev priznanj udeležencem in družabno srečanje. V nedeljo bodo starodobnike ob 8. uri odpeljali v Arboretum Volčji Potok, kjer bodo obiskovalcem na ogled po celotnem parku.

Hrtji svet v besedi in na razstavi

Medvode – V društvu Hrtji svet Slovenije so leta 2016 pripravili »hrtjo« razstavo Iz pekla v raj, kar je pogosto zgodba posvojenih hrtov, ki se jim je nasmejnila sreča. Z njo se bodo sedaj predstavili v Medvodah. Odprte razstave bo v Klubu Jedro jutri, 19. maja, ob 19. uri. Prisluhnili boste lahko tudi članici društva Nataši Dagarin o problematiki »odsluženih« hrtov. Razstava bo na ogled do 16. junija.

Razstava bonsajev v Medvodah

Medvode – V Športni dvorani Medvode bo 19. in 20. maja potekala osma Mednarodna razstava bonsajev. Na ogled bodo najboljši bonsaji v Srednji Evropi. Razstavo bodo dopolnjevale delavnice s priznanimi mojstri iz Evrope in Slovenskega bonsaj kluba ter bogat spremljevalni program. Glavni demonstrator bo Hans Van Meer. Jutri bo uradno odprtje razstave ob 10. uri.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

TRST: 22. 5., **KOPALNI IZLET ŠMARJEŠKE TOPLICE:** 21. 5., **VELIKI KLEK / GROSSGLOCKNER:** 5. 7., **DOLOMITI:** 6. 7., **POLJSKA:** 29. 5.–3. 6., prijave za morje **DUGI OTOK** in **OREBIČ** že sprejemamo. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Dan lipincev prestavljen na prvi junij

Ribčev Laz – Zaradi slabe vremenske napovedi je prireditev Dan lipincev v Bohinju, ki naj bi bila jutri Pod Skalco, prestavljena na 1. junij 2018.

Literarno-glasbeni večer

Homec – Kulturno društvo Jože Gostič Homec vabi na literarno-glasbeni večer z Uršulo Ramoveš in Fantje z Jazbecove grape, ki bo jutri, v soboto, 19. maja, ob 20. uri v Plečnikovi vili na Homcu. Ob 25-letnici društva bo na ogled tudi razstava stripov Podhribčkov'ga Miha.

Trznfest

Trzin – Trznfest je kulturni festival Občine Trzin, ki se bo letos začel danes, v petek, 18. maja. Program: petek, 18. maja: ob 21. uri Nula Kelvina, ob 22. uri Smaal Tokk; sobota, 19. maja: od 16. ure dalje Mini Planica in Zvočne delavnice sestavljalnice s Samom, ob 18. uri KUD Cirkuško gledališče: Sirkec, sirkec (otroška predstava), ob 21. uri: Flashback (HR)

– Bajaga Tribute band, med koncertom: Miss Trznfesta; torek, 22. maja: Tomaž Humar mlajši: V 209-ih dneh s kolešom okoli sveta; četrtek, 24. maja: KUD Franc Kotar Trzin: ob 20. uri Gospodična Phyllis; sobota, 26. maja: ob 16. ure dalje Zeleni sprehod in zvočne sestavljalnice s Samom in Bobnarska delavnica z Alešem Koroščem, ob 17. uri Trzinski talent, ob 18. uri Ledena dirka, ob 20.30 Stand up komik Gašper Bergant, ob 21.30 Šukar; torek, 29. maja, ob 20. uri KUD Franc Kotar Trzin: Alica.

Tržnica znanja

Škofja Loka – V sklopu prireditev v Tednu vseživljenjskega učenja 2018 bodo jutri, v soboto, 19. maja, med 9. in 12. uro šole, društva in zavodi predstavili svojo dejavnost na informativnih stojnicah na Mestnem trgu. Organizirane bodo ustvarjalne delavnice za otroke.

Muzejski večer

Mojstrana – V okviru 18. maja, mednarodnega dneva muzejev, se bo danes, v petek, 18. maja, ob 19. uri v Slovenskem planinskem muzeju začel muzejski večer Presežni svet na Uršlji gori s Sebastjanom Oblakom.

Medgeneracijske prireditve

Kranj, Cerklje – V Medgeneracijskem centru Kranj bo 18. maja ob 18. uri uvodno informativno predavanje o učenju Bruna Gröninga, 21. maja bo ob 18. uri Kvačkanje za vse generacije, 22. maja ob 18. uri delavnica Z dihanjem do boljšega zdravja. V Cerkljah se bo v Baru Kern 21. maja ob 18. uri začelo srečanje Beremo skupaj. Obvezna prijava za vse prireditve je na telefon 041 724 134 ali na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

IZLETI

Na Gradišče nad Stično

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na pohodniški izlet na Gradišče nad Stično, ki bo v četrtek, 31. maja, z odhodom

Začetek Medvoškega kulturnega festivala sta z Rapoezijo popestrila dr. Igor Saksida in Rok Terkaj, ambasadorja kulturne dediščine.

GG | IZLET // sreda, 23. maja 2018

PO POTI AVSENIKOVIH VIŽ

Vabimo vas na izlet, na katerem si bomo ogledali kraje, ki jih je v svojih vižah prepeval ansambel Slavka Avsenika. Najprej si bomo z lokalnim vodnikom ogledali Begunje in kraje, kjer je gospod Slavko odraščal, sledil bo ogled muzeja Avsenik. Nato se bomo odpeljali proti Jesenicam in Golici in z žičnico prav na Španov vrh, kjer cvetijo najlepše narcise. Po kosilu se odpeljemo še v Planico, kjer je Slavko Avsenik kot mlad skakalec preživel veliko lepih trenutkov. Z nami bo tudi naš novinar Jože Košnjek, ki je imel srečo, da je lahko večkrat v živo govoril z Slavkom Avsenikom. Tako nam bo lahko povedal marsikatero zanimivost. **Lepo vabljeni!**

Odhod avtobusa:
ob 7.00 z AP Škofja Loka, ob 7.20 z AP Mercator Primskovo
ob 7.30 z AP Globus Kranj, ob 7.50 z AP Radovljica

Cena izleta je 32 EUR.

Cena vključuje: prevoz, lokalno vodenje, voden ogled muzeja Avsenik, vožnja z žičnico na Španov vrh, kosilo in DDV.

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št.: 04/201 42 41, se oglasite osebno na Bleiweisovi c. 4 v Kranju ali pišite na: narocnine@g-glas.si.

Za objavo, ki prispejo kasneje kot dva delovna dneva pred odhodom, zaračunamo potne stroške.

Fotografije so simbolične

Gorenjski Glas

ANKETA

Zgled najdejo
v družini

MATEJA RANT

V Kranju se je v torek odvijala Žogarija. Gre za mednarodni projekt, s katerim že 13. leto udeležajo prepričanje, da šport lahko izboljša kakovost življenja mladih. S tem so se strinjali tudi naši sogovorniki, ki menijo, da morajo imeti mladi zgled tudi v družini.

Foto: Tina Dokl

Goran Lipovčič, Kranj:

»Po mojem se otroci danes premalo gibajo, živimo pač v 'računalniški dobi'. Danes že petletniki obvladajo pametne telefone, a za to je še dovolj časa kasneje, mi raje več časa preživljamo na prostem.«

Jera Rakovec Nahtigal, Kranj:

»Pomemben je življenjski stil staršev. Sama sem bila aktivna športnica in zato gibanju posvečamo veliko pozornosti; predvsem spodbujam veselje do gibanja.«

Boštjan Poklukar, Bled:

»Mislim, da se otroci dovolj gibajo; res pa je, da imajo danes veliko obveznosti tako v šoli kot po šoli, zato morajo starši s svojim zgledom poskrbeti za dovolj gibanja, recimo s pohodi v naravi.«

Grega Adamič, Kranj:

»Predvsem od staršev je odvisno, ali bodo otroci čas preživljali pred ekrani ali tako kot mi – zunaj na igrišču. V vrtcu in šoli pa po moje poskrbijo za dovolj gibanja, veliko časa otroci preživijo na prostem.«

Mia Mihelich, Kranj:

»Že v šoli veliko pozornosti namenjajo gibanju v okviru projekta Zdrav življenjski slog in tudi prosti čas moji otroci v glavnem preživijo ob najrazličnejših gibalnih dejavnostih na dvorišču.«

Velik uspeh gorenjskih koscev

Na Jami pri Kranju je v nedeljo potekalo prvo izmed štirih tekmovanj v ročni košnji za državno prvenstvo.

JANEZ KUCHAR

Jama – V nedeljo je bila na travniku domačije Tomaža Oblaka na Jami prva od štirih tekem v ročni košnji za državno prvenstvo. Po besedah Darka Časa, novega predsednika Društva koscev in kosic Slovenije, ki je organiziralo tekmovanje, se je tekme udeležilo štirideset koscev, ki so se pomerili v šestih različnih kategorijah. Glede na kategorijo oziroma starost tekmovalcev so bile velike tudi parcele, ki so

Jože Oblak, dvakratni zmagovalec prve tekme v ročni košnji

Gorenjski kosci so dosegli na prvi tekmi državnega prvenstva na Jami velik uspeh.

jih morali pokositi – od 16 do sto kvadratnih metrov. Za končni uspeh ni bila pomembna le hitrost košnje, temveč tudi čistoča pokošenega travnika, ki so ga ocenjevali sodniki. »Čistost košnje ocenjujemo z ocenami od nič do štiri, pri čemer nič pomeni zelo dobro, štiri pa zelo slabo pokošeno,« je povedal Rado Čelik, vodja sodnikov.

V kraljevi disciplini je med desetimi kosci zmagal

Jože Oblak iz Zaloga pri Goričah pred Mihom Čarmanom z Jame in Matejem Pibernikom iz Moravč, med ženskami seniorkami pa najstarejša tekmovalka, 74-letna Marija Veršič z Brezovice pri Ljubljani pred Jožico Borštnik in Minko Jamnik, obe Kamnik pod Krimom. Med seniorji je bil najboljši Janez Koren iz Bratoncev pred Jožetom Škrabcem iz Škofljice in Lojzetom Križnarjem s Štefanje Gore.

Med ženskami je zmagala Mateja Čarman iz Topola pri Medvodah pred Zalo Janža iz Bratoncev in Urško Peternelj iz Topola pri Medvodah. V moški A-kategoriji je med trinajstimi kosci slavil Jože Oblak iz Zaloga pri Goričah pred Mihom Čarmanom z Jame in Gašperjem Čarmanom iz Topola pri Medvodah. Pri mladincih je zmagal Blaž Urbas iz Škofljice pred Klaro Janža iz Bratoncev.

Četvorka točno opoldne

Kranj – Koroško cesto pred Gimnazijo Kranj bodo danes točno opoldne zasedli maturanti. Odvijal se bo tradicionalni spred in ples dijakov zaključnih letnikov gorenjskih srednjih šol Maturantska četvorka. Dijaki Biotehniškega centra Naklo, Gimnazije Franceta Prešerna in Šolskega centra Kranj se bodo ob 10.30 zbrali na Slovenskem trgu in se pod vodstvom dijakov Gimnazije Kranj v maturantskem spredvu odpravili do spomenika Franceta Prešerna, kjer bodo zapeli maturantsko himno Gaudeamus Igitur, nato pa se vrnili na Slovenski trg, kjer se jim bodo pridružili še dijaki Gimnazije Jesenice, Srednje šole Jesenice, Srednje gostinske in turistične šole Radovljica ter Ekonomske gimnazije in srednje šole Radovljica. Točno opoldne bodo vsi skupaj zaplesali maturantsko četvorko. Maturanti z Jesenic in iz Radovljice so se v svojih mestih maturantskih spredvov udeležili že včeraj, prav tako so že včeraj plesali tudi četvorko (fotografija je z Jesenic). V središčih Škofje Loke bodo slavnostno četvorko danes odplesali tudi dijaki škofojških srednjih šol, maturanti Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra Kamnik pa bodo predali ključ naslednji generaciji in odplesali četvorko v ponedeljek ob 15. uri.

Foto: Primož Picčulin

Podjetniška miselnost malo drugače

Škofja Loka – V sklopu Tedna obrti in podjetništva na Škofjeloškem bo v ponedeljek, 21. maja, pogovorni večer z naslovom Podjetniška miselnost malo drugače. V Galeriji v Kašči se bo začel ob 19. uri. Gostje večera bodo mag. Sara Oblak Speicher, Miha Podgornik ter Mateja in Domen Košir, ki bodo predstavili svoje podjetniške zgodbe. Z njimi se bo pogovarjala Monika Tavčar. Na dogodku se bo predstavilo tudi SPOT svetovanje Gorenjska, Razvojna agencija Sora.

Kandidati Marjana Šarca na Gorenjskem

Kranj – Kandidatke in kandidati stranke Lista Marjana Šarca se danes mudijo na Gorenjskem. Opoldne bodo v Trziču, ob 15. uri v Škofji Loki na Loškem gradu, ob 16. uri na Glavnem trgu v Kranju, ob 17.15 na Jesenicah in ob 19. uri na promenadi na Bledu. V Kranju se jim bo pridružil tudi predsednik stranke Marjan Šarec.

Nova sezona LUFT-a

Škofja Loka – Po zimskem premoru se na sceno vrača Loški umetniški festival LUFT. Jutri, 19. maja, bo na Cankarjevem trgu v Škofji Loki od 9. do 18. ure unikatna tržnica. Ob 11. uri bo lutkovna predstava Mali boberček, po njej še delavnica za otroke. Ob 16. in 17.30 bodo v Sokolskem domu uprizorili predstavo za otroke Srce in popek v izvedbi gledališča AEIO.

vremenska napoved

Danes, jutri in v nedeljo bo zjutraj in dopoldne delno jasno, po nekaterih dolinah bo megla. Sredi dneva in popoldne bo spremenljivo oblačno, nastajale bodo krajevne plohe in posamezne nevihte.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

9/21 °C

SOBOTA

9/22 °C

NEDELJA

10/23 °C

